Milliyet
ÇOCUK

18 Mayıs 1981 ● Sayı: 21 ● 25 Lira

ARMAĞAN YAĞMURU

Kazananların
Tam Listesi

TÜRK TİCARET BANKASI işbirliğiyle hazırlanan
BÜYÜK DOĞA TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ eki ile

Her yerde 5 lira.

KÜÇÜCÜK KUBBECİK

ÜLKER ÇOKOMEL!

Kubbecik, nefis kakao kaplı. İçi, bembeyaz, yumuşacık kremayla dop–dolu. En altında da, nefis bir Ülker bisküvisi...

"Kubbecik" lafına bakıp, küçük müçük sanmayın: Ülker Çokomel, eşsiz ve kocaman bir lezzet !

Bizden söylemesi, sizden denemesi.

Ülker Çokomel, tekli plastik ve tekli yaldız ambalajında, her yerde 5 liradır.

ÜLKER
Gıda Sanayii ve Ticaret A.Ş.

REKLAMCILAR LTD.

ARMAĞAN YAĞMURU ÜZERİNE

ÇOK mektuplar alıyoruz, özellikle "Armağan Yağmuru" konusunda. Okurlarımızın büyük çoğunluğu, "Armağan Yağmuru"na katılmada, duraksama geçiriyorlar, koşullarını soruyorlar bizden.

"Armağan Yağmuru"na katılmada ilk koşul, kuponların düzenli toplanması. Her hafta dağıtılan kitap armağanlarına katılmak için gerekli olan kupon sayısı, 4'dür. Yani, 1 nolu kupondan başlayıp 4 nolu kupona kadar (4 nolu kupon dahildir) olanları kesecek ve bize göndereceksiniz. Bugüne dek, kitap konusunda bunun sürekliliği sağlayan kuponlara çekiliş yapılmakta. (1-4, 5-8, 9-12-16 nolu kuponları kapsayan çekilişlerimiz yapıldı. Kitap kur'asına katılacaklar, bundan sonra 17-20 nolu kuponları bir arada gönderecekler.)

ÖBÜR çekilişler de bunun bir eşi. Eğitim ve öğretim araçlarına katılacaklar; bundan sonra 18-23 nolu kuponlarını gönderecekler ve çekilişe katılacaklar.

Bisiklet kur'amızın kupon numaraları şöyle: Bize, 18-26 nolu kuponları göndererek üçüncü çekilişe katılabileceksiniz.

Aynı olgu, televizyon çekilişinde de geçerlidir: 13-25 arası on adet kuponu göndereceksiniz.

Yabancı Dil Kampları'na katılmanıza gelince... Haziran ayı içinde bunu da ayrıca bildireceğiz. Şimdilik o çekilişe ait kuponlarını titizlikle saklayınız.

YAKINDA çizgi romanlarımızın bir bölümü bitiyor. Yenileri ve daha ilgi çekicileri başlayacak. "Kan Kalesi"nin yerine çok değişik, sizi heyecandan heyecana sürükleyecek bir yeni sine-foto romana başlayacağız. Yanı sıra, başka yeniliklerimiz de olacak. Onları da yeri geldikçe duyuracağız sizlere.

Esenlik dileklerimizle

TARIK DURSUN K.

OKURUN SESİ

...1979 yılından bu yana derginizi alıyorum. O sıra bulmacalar yayımlıyordunuz ve bunlar bizi çok eğlendiriyordu. Sizden ricamız bulmacaları yeniden yayına koymanız.

Kıvanç KAYALAR (K. Çekmece/İstanbul)

..."Söylev" çok iyi seçilmiş resim ve iyi bir düzenlemeyle sürüyor. Türkçesi de doğal... Çocuklarımıza rahatlıkla önerebileceğimiz bir ek. Dilini anlar mı, okurken sıkılır mı diye düşünmeyeceğiz. Bunları gidermişsiniz.

Semra ENGİNER (İstanbul)

..."**Okurdan Okura**" sayfanızdaki fıkraları çok seviyorum. O kadar ki, başkasına da okumaktan kendimi alamıyorum. Annemi de, babamı da nerede yakalasam kesinlikle o hafta çıkan fıkraları okuyorum. Tabii dergideki öbür yazıları da beğeniyle okuyorum. Onları da yüksek sesle okumaya kalksam annemle başım derde girecek. Beni dinlerken işinden kalıyor.

Göknil DUYGULU (İstanbul)

...Herkes yaz tatiline hazırlanıyor. Bizim evde de bu konuşulmaya başladı. Kış hepimizi bunalttı. Tatille ilgili anılarımızı yazmamız için de bize olanak hazırlayacak mısınız? "**Bir Hikâye Yazalım**" beni çok ilgilendirdi. Sürekli bu tür şeylerle, yazmak isteyenlere faydalı olacaksınız. Bizim de ortaya çıkmamızı sağlamanızı istiyoruz.

Esma EVRİM (İstanbul)

İÇİNDEKİLER

Yeşil Evin Çocukları 4-5
Red Kit 6-8
"İntihar Pilotu" 10-13
Evliya Çelebi de Şaşmıştı 12-13
Pembe Panter 14-17
Mırnav 19
Hikâye: "Fikret Arıt" .....
Şiir: "Mücap Ofluoğlu" 20-21
Yeni Gazete 22-23
Kırk Ambar 24-25
Cimcime 26-27
Pul-TV-Sağlık-Satranç-Plâk
Sinema-Tiyatro-Kitap 28-29
Okurdan Okura 30-31
Bilmece-Bulmaca 32-33
Nasıl Çalışır? 34

Milliyet ÇOCUK

Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
Sahibi: AYDIN DOĞAN

Genel Müdür:
YEKTA OKUR

Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.

Sorumlu Yazışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: MİLLİYET GAZETESİ/Nuruosmaniye Cad. No: 65 Cağaloğlu/İstanbul. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1500, Altı aylık 750 TI. (Uçak ile Yıllık: 1650, Altı aylık: 875 TI.) Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir. Dizgi, düzenleme ve baskı: Milliyet Tesisleri. Türkiye'de fiyatı: 25, Kıbrıs'ta: 30 TI.

Yıl: 11 Sayı: 21 Cilt: 2 18 Mayıs 1981

YEŞİL EVİN ÇOCUKLARI 10

OKTAY AKBAL'ın romanı

Resimler: MISTIK

OYUNCULAR ve teknisyenler kasabanın en iyi oteli olan Anadolu Palas'ta kalıyorlardı. Böyle kalabalık bir kumpanyanın kasabaya gelmesi kolay iş değildi. Eşyalar, giysiler de getirmişlerdi. Bunlar iki arabaya yüklenmişti. İçinde her çeşit eşya vardı.

Sonra Bay Bülent, Pepo'nun oynayacağı rolden söz etti. Bu filmde uzun yıllardan sonra evine dönen yaşlı bir adam vardı. Yorgunluktan iki büklüm olarak değirmene kadar geliyordu. Orda, gücü kalmıyor, yere yıkılarak kendinden geçiyordu. İşte Pepo'nun rolü burada başlayacaktı. Pepo, değirmenin arkasından çıkacak, yerde yatan yaşlı adamın başına gelecek, onu koklayacaktı. Sonra durumu herkese haber vermek için acı acı havlayacaktı. Bu kısa bir roldü, ama çok güzeldi.

Bay Bülent, bu rolü hayvanın becerip beceremeyeceğini merak ediyordu. Tosun'a bir deneme yapılmasını önerdi. Tosun köpeğe pek güvenemiyordu, kulağının arkasını düşünceli düşünceli kaşıyarak,

"Eh, bir deneyelim, bakalım ne olacak?" dedi.

Bir adam yere uzandı, bir başkası Pepo'yu değirmenin arkasına götürdü. Tosun Pepo'yu çağırdı, köpek koşa koşa geldi.

Bay Bülent: "Çok güzel!"

Evet, buraya kadar güzeldi, ama daha öteye gidemedi. Tosun bağırdı çağırdı, yalvardı ama Pepo bir türlü yerde yatan adamı koklamaya yanaşmadı. Havlamaya gelince, bu hele hiç olmadı. Yerde yatan yaşlı oyuncu Pepo'nun umurunda bile değildi. Kokusu da berbattı, pis pis kokuyordu! Pepo onu neden koklasın! Üstelik bir de havlayacak! Pepo bu işlerden anlamıyordu. Yapması istenilen şeyleri saçma ve budalaca buluyordu.

Evet, Pepo şimdilik ünlü bir oyuncu değildi. Tosun korktu, "Eyvah, bay Bülent, Pepo'nun işe yaramadığını söyleyecek" diye düşündü. Yönetmen o sırada içini çekerek seslendi:

"Amma da acıkmışım. Mideme bir şeyler indirmezsem ben de şu Hüsmen dayı gibi yere yıkılacağım." Hüsmen dayı, oyundaki yaşlı adamdı. Artık ayrılma zamanı gelmişti. Tosun ancak koşa koşa giderse yetişebilecekti. Yönetmen:

"Cumartesi öğleden sonra Pepo'yu çalıştıracağız, unutma sakın" diye seslendi. Böylece ayrıldılar.

Tosun dönerken içinden "Allah Allah, buna da çalışmak diyorlar!" diye düşünüyordu.

GEÇEN günler Tosun için hiç de rahat olmadı. Çocuklar durmadan orada gördüğü sahneyi yinelemesini istiyorlardı. Hep aynı şeyi yapmaktan insan bıkkınlık getiriyordu. Tosun ancak okulda biraz soluk alıyor, çocukların elinden kurtuluyordu. Çocuklar için okul ödevlerini düşünmek hayli güçleşmişti. Kafalarında hep sinema ve film vardı.

Bir gün kunduracı Bay Hüseyin, Şen Sokak'ta Gülay'a rastlamıştı. Akşam üstü dükkâna uğrayıp tamir ettiği ayakkabıları sahibine götürmelerini istemişti, ama Gülay gururla:

"Artık o zamanlar geçti. Hiç vaktimiz yok. "Pepo İçin" örgütü şimdi film çevirmekte..." demişti.

Bunu uzaktan gören Yılmaz hemen yaklaştı, Gülay'a kızgın kızgın bakarak Bay Hüseyin'e:

"Ben götürürüm Bay Hüseyin" dedi.

Bu olay "Pepo İçin" örgütünün toplantısında tartışıldı. Gülay kötü davranmıştı. Herkes böyle düşünüyordu. Eski bir müşteriye böyle ters yanıt verilmezdi. Sıkıntılı durumlarında kendilerine yardım etmiş bir kişiyi, yardım istediği bir anda ortada bırakmak doğru olmazdı. Yaptığı yanlışlığı düzeltmesi için Gülay'ın kunduraları götürmesi kararlaştırıldı.

Bu işi cumartesi sabahı yerine getiren Gülay, öğleden sonra film çevrilecek yere gitmeye hazırlandı. Dört çocuk, Yeşil Ev'den çıktıklarında hepsi de temiz giyinmişlerdi. Pepo'nun tüyleri yine fırçalanmıştı. Tosun cebine küçük bir paket sokmuş, ötekilere göstermemişti. Sordukları sorulara karşı kurnazca:

"Bir düşüncem var, çok güzel bir düşünce. Saat üçten sabaha kadar düşündüm, sonunda bir şey buldum. Bu, Pepo'nun filmde başarılı olmasını sağlayacak." dedi.

Daha başka bir şey söylemedi. Eski değirmenin yanına vardılar. Onları karşılayan Bay Bülent:

"Nasıl, yalnızca dört kişi misiniz? İyi ki bütün okulu getirmediniz!" dedi.

Ama hiç kızgın değildi, onlara takılıyordu. Hemen çalışmaya başlandı. Tosun makineler, eşyalar, sanatçılar arasında serbestçe gezip dolaşıyordu. Onu böyle görmek öteki çocukları şaşkına döndürüyordu. Üçü bir kenara oturmuş, seyre dalmışlardı. Tosun yanlarına yaklaşıp sinemacılık konusunda öyle sağlam bilgiler verdi ki hepsi şaşkına döndüler. Örneğin şu araba üzerindeki adam operatördü, yani filmi çeken adam... Eskiden operatörler film çekme makinesini elleriyle çevirirlerdi. Şimdi makine elektrikliydi, kendi kendine dönüyordu. Günün birinde her şey böyle kolay işleyecekmiş!..

Gülay uzaktan genel müdürü gösterdi:

"Bakın genel müdür bu.. "

Yılmaz dudak büktü:

"O önemli adam değil. Ne aktör, ne yönetmen... Yapımcı, yani parayı veren kişi..."

Gülay buna inanmadı. Yapımcıyı çok sevmişti, onun için kumpanyanın en önemli adamıydı. Selma'ya döndü:

"Kravatını görüyor musun?"

Yapımcı Bay Namık gerçekten güzel giyinen bir insandı. Göğsüne düşen kravatı cennet kuşu rengindeydi. Orada tek gözlük taşıyan bir başka adam gördüler. Ufak tefek biriydi bu. Yüzü de çok gülünçtü. Öteye beriye koşuşuyordu. Selma: "Bundan hiç hoşlanmadım," dedi.

Yılmaz: "O cam parçasını gözünün üstünde nasıl tutuyor?" diye mırıldandı. Hem bu tek cam ne işe yarardı?

Çevrelerinde görülecek, seyredilecek o kadar çok şey vardı ki çocuklar nereye bakacaklarını bilemiyorlardı. Bir çift göz onlara yetişmiyordu sanki!.. Bazı adamlar gümüş renginde levhalarla yanlarından geçiyorlardı. Sonraları bu gümüş levhaların güneş ışığını artistlere yansıtmak için kullanıldığını anladılar. Birden bay Bülent'le Tosun'un başbaşa

konuştuğunu gördüler. Tosun cebinden o esrarlı paketi çıkardı. Çocuklar merakla küçük paketten ne çıkacağına bakıyorlardı. Bay Bülent gülmeye başlamıştı. Esrarlı paketten çıka çıka bir parça sucuk çıkmıştı.

Pepo bir yanda yine aynı maskaralıklar olacağını biliyormuş gibi sıkıntılı sıkıntılı duruyordu. Değirmenin yanında çabucak yapılmış bir kulübeden Hüsmen dayı çıktı. Bu kulübede oyuncular giysilerini değiştiriyorlar ve makyaj yapıyorlardı.

HÜSMEN dayı hazırlanmıştı. Tosun'un düşündüğü şeyi yerine getireceklerdi. Sucuk, Pepo'ya birazcık gösterildi, sonra Hüsmen dayı o sucuğu alıp cebine koydu. O zamana kadar aldırış etmediği bir oyun arkadaşı olan Hüsmen dayı, şimdi Pepo'nun ardı sıra koştuğu bir insan oluvermişti.

Bütün kumpanya, Tosun'un bu düşüncesini alkışladı. Bay Namık gelip elini sıkarak kutladı. Tosun böbürlenmekten bayılacak hale gelmişti. O tek gözlüklü adam, Pepo'yu okşamak istedi, fakat köpeğin kızdığını, havlamaya başladığını görerek hemen çekildi. Bunu gören Selma:

"Pepo da benim gibi bu adamdan hoşlanmadı" dedi.

Prova başladı. Hüsmen dayının yatacağı yer tebeşirle çizilmişti. Yaşlı Hüsmen dayı —ki gerçekte genç bir adamdı— geldi oraya uzandı. Tek gözlüklü adam yerde yatağın çevresinde dolaştı, bazı şeyleri beğenmedi. Bu küçük adam herkesi sinirlendiriyordu. Prova iyi oldu. Hele Pepo'nun yaşlı adamın çevresinde onu koklayarak dolaşması çok güzeldi. Bir türlü oradan ayrılmıyordu. Yalnız Bay Bülent'in istediği gibi havlamamıştı. Yeniden prova ettiler. Kızlar da Pepo'nun bu zor durumunu görüyor, bir çare bulmak istiyorlardı. İlk baştaki gibi sakin değillerdi. Pepo yine havlamak istemeyince Selma dayanamadı:

"Şu gözlüklü adamı yanına getirsinler... Mutlaka havlar!.." diye bağırdı.

Bay Bülent duymuştu bu sözü:

"Nerdesin İsmail" diye bağırdı.

İsmail o tek gözlüklü adamın adıydı. Yönetmenin kendisinden yardım istediğini sandı, hemen geldi. Bay Bülent:

"Şuraya git... Tam oraya... Dikkat et seni de filme almayalım."

"İsmail: "Ne yapacağım burada?" diye sorunca. Yönetmen:

"Hiç... Yalnız köpeği havlatacaksın..."

İsmail'in yüzü biraz daha kızardı, çok öfkelenmişti. Fakat Pepo da onu görür görmez havlamaya başlamıştı. Sorun da böylece çözümlenmiş oldu.

Bu sonuç herkesi sevindirdi. Pepo birden büyük üne ulaşmıştı. İş bittikten sonra Bay Bülent:

"Beş dakika paydos... Sonra sahneyi filme alacağız" dedi. Bu son prova başarı ile bitmişti. Oyuncular, çocuklar, seyirciler öyle dalmışlardı ki yanıbaşlarında akıp duran dere duruverse farkına bile varmayacaklardı!

Biraz sonra:

"Dikkat... Başlıyoruz" diye bir ses duyuldu.

Makine işlemeye başladı. İki makinist arabayı itip Hüsmen dayıya doğru yaklaşıyorlardı. O sırada Pepo, değirmenin arkasından çıkıp geldi. Rolüne iyice alışmıştı. Yerde yatan yaşlı adamı kokladı kokladı.

Biri coşarak: "Yaşa Pepo!" diye bağırdı.

Fakat Pepo içinden "Bu maskaralıktan bıktım" diye düşünerek Hüsmen dayının cebinden sucuğu çekip aldı. Her şey berbat olmuştu. Bay Bülent'in sesi gürledi:

"Durun... Filmi kesin."

SİNEMA sanatına fazla bir yakınlık duymayan Pepo yüzünden bu sahne üç kez yinelendikten sonra filme alındı. Geç olmuştu. Nerdeyse karanlık basacaktı. Çocuklar film çevirmenin hiç de kolay olmadığını anlamışlardı. Bu zevkli, eğlenceli bir iş değildi. Zor ve çetin bir çalışma gerekiyordu. Başka işlere benzemiyordu. Gözler, kulaklar, eller, sesler her şey birden çalışıyordu. Bütün kumpanya yorgun düşmüştü. Zavallı Hüsmen dayı yerde yatmaktan uyuşan bacaklarını ovuyor: "Ömrümde rastladığım en sert toprakmış burası!" diye söyleniyordu.

Yönetmen, operatör ve ötekiler oldukları yere çöktüler. Yorgun elleriyle yüzlerini oğuyorlar, birer sigara tüttürüyorlardı. Hepsi yorgun, bitkindi, ama memnundular. En güç sahne filme alınabilmişti. Şimdiden öbür sahnelerin sözünü ediyorlardı. Cocuklar da hayran hayran seyretmekten yorgundular. Kumpanyanın bir adamı gibi davranan Tosun'un çevresine toplandılar ve sorular sordular:

"Şu tek gözlüklü kim oluyor?"

"Kitabın yazarı. Bak Bay Bülent'in elindeki kitaba. İşte o senaryodur. Her şey orada yazılı. Oyuncuların yapacakları; söyleyecekleri, dekorlar, hepsi... Bunu yazan da İsmail Tepe..."

Gülay yüksek sesle:

"Bu kadar işi becerebilecek birine benzemiyor, hiç güzel bir adam değil." dedi.

Yılmaz başını salladı. Bu sayın bayan hep budalaca şeylere dikkat ederdi.

"Böyle bir kitabı yazmak için ille de güzel olmak mı gerek?" dedi.

Selma sözünü değiştirdi:

"Filmin adı ne olacakmış Tosun?"

(Sürecek)

Pepo sucuğu kapıp kaçınca herkes hayretle...

RED KİT/HAİN POSTA ARABASI

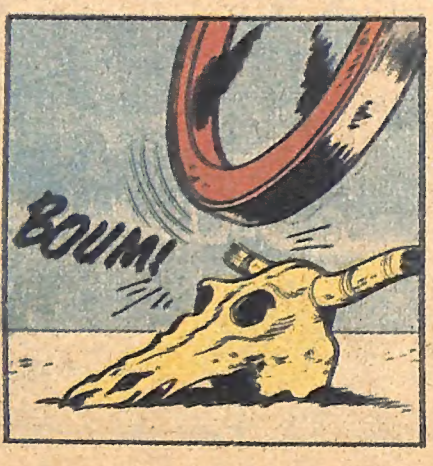

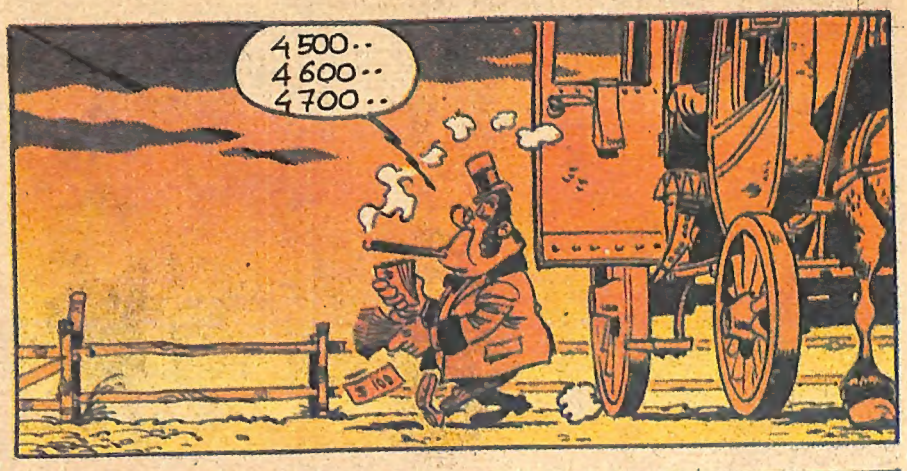

YOLCULUK CARSON CİTY'YE KADAR ÖNEMLİ BİR OLAY OLMADAN GEÇTİ.

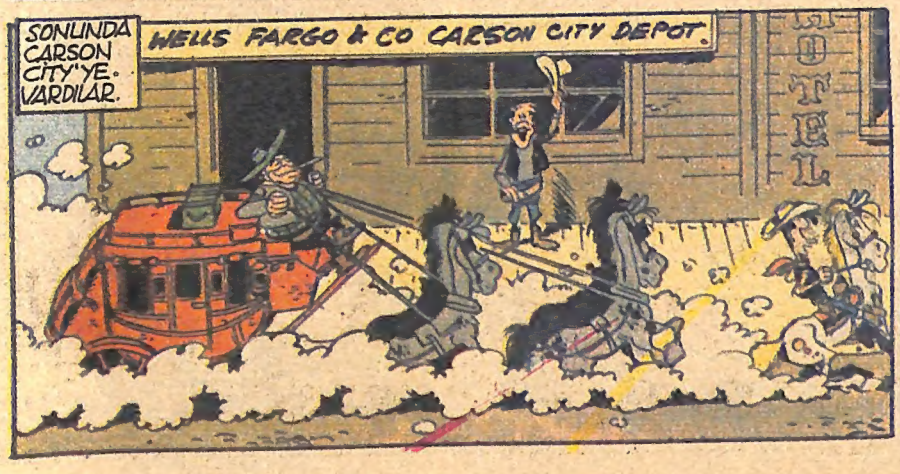

HAYALET BART VAR BU BÖLGEDE... DUYMUŞ MUYDUN DAHA ÖNCE ADINI?

HAYIR!

HAYALET BART KALİFORNİYA'NIN KÜÇÜK BİR KASABASINDA İLKOKUL ÖĞRETMENİYDİ. ELE AVUCA SIĞMAZ ÖĞRENCİLERİ VARDI.

TERENCE ŞİMDİ ORAYA GELİP TABANCANI ALURIM ELİNDEN!

2+2=4

BEN ATEŞ ETMEDİM ÖĞRETMENİM. WILLY ATEŞ ETTİ!

YALANCI! BEN ATEŞ ETSEYDİM BÖYLE Mİ OLURDU? KURŞUN TAM HEDEFE İSABET EDERDİ!

POSTA ARABASI HER GÜN OKULUN TAM ÖNÜNDEN GEÇERDİ...

ÖĞRETMENİN YAŞAMINDA GÜNÜN BİRİNDE BÜYÜK BİR DEĞİŞİKLİK OLDU. SINIFTA GİYDİĞİ BEYAZ ÖNLÜĞÜN ÜSTÜNE BEYAZ BİR KUKULETA GEÇİRDİ. ELİNE BİR TÜFEK ALDI VE... POSTA ARABASINI SOYDU...

(İÇ ÇEKİŞİ)

ÖĞRETMENİM BİLLY'YE BİR ŞEY SÖYLESENİZE. MERMİLERİMİ ALDI!

O GÜNDEN SONRA HAYALET BART TAM 27 ARABA SOYDU (BU SAYIYI ÖĞRENİN TARİH DERSİNDE SORABİLİRLER!)

YÜZÜNÜ HİÇ KİMSE BİLMİYOR. TEK BİLİNEN ŞEY ELİNDE KÜÇÜK BİR ÇANTAYLA DOLAŞTIĞI VE HER SOYGUNDAN SONRA İÇİNİ BOŞALTTIĞI PARA SANDIKLARINA BİR KAÇ DİZELİK BİR ŞİİR BIRAKTIĞI...

ALT TARAFI ATI BİLE OLMAYAN YAYA BİR SOYGUNCU BU. KORKULACAK BİR YANI YOK HANK! HADİ GİDİP YATALIM!

KORKU DA İNSANLAR İÇİN DOSTUM. GERÇEKTEN HAYALETSE, HİÇ İZ BIRAKMADAN ORTADAN YOK OLUYORSA KORKMAZ MISIN?

ERTESİ SABAH...

SACRAMENTO VE SAN FRANCİSCO YOLCULARI ARABAYA!

HAYROLA! TAHTIRAVANLA GELMİYORSUNUZ BU SABAH?

ARABANIZA BİNMEYE MERAKLI DEĞİLİZ ASLINDA. AMA BU KASABADA HERKES TANIYOR BİZİ KALAMAYIZ...

BAKARSINIZ HAYALET BART'IN FOTOĞRAFINI ÇEKERİM. NİÇİN OLMASIN?

SAKİN OL! BU İŞİN ŞAKAYA GELİR YANI YOK...

BU İŞİ FAZLA CİDDİYE ALDIN HANK! ASMA ÖYLE SURATINI!
YALNIZ BEN DEĞİL! YOLCULARA BAKSANA ONLAR DA SİNİRLİ. ATLAR BİLE BİR TUHAF BU SABAH!..

İNŞALLAH HAYALET KARŞIMIZA ÇIKAR DA HAKETTİĞİ DERSİ VERİRİZ. BEN ÖNDEN GİDİYORUM...

HAYALETSE HAYALET! N'APALIM YANİ? SOYGUNCU SOYGUNCUDUR!

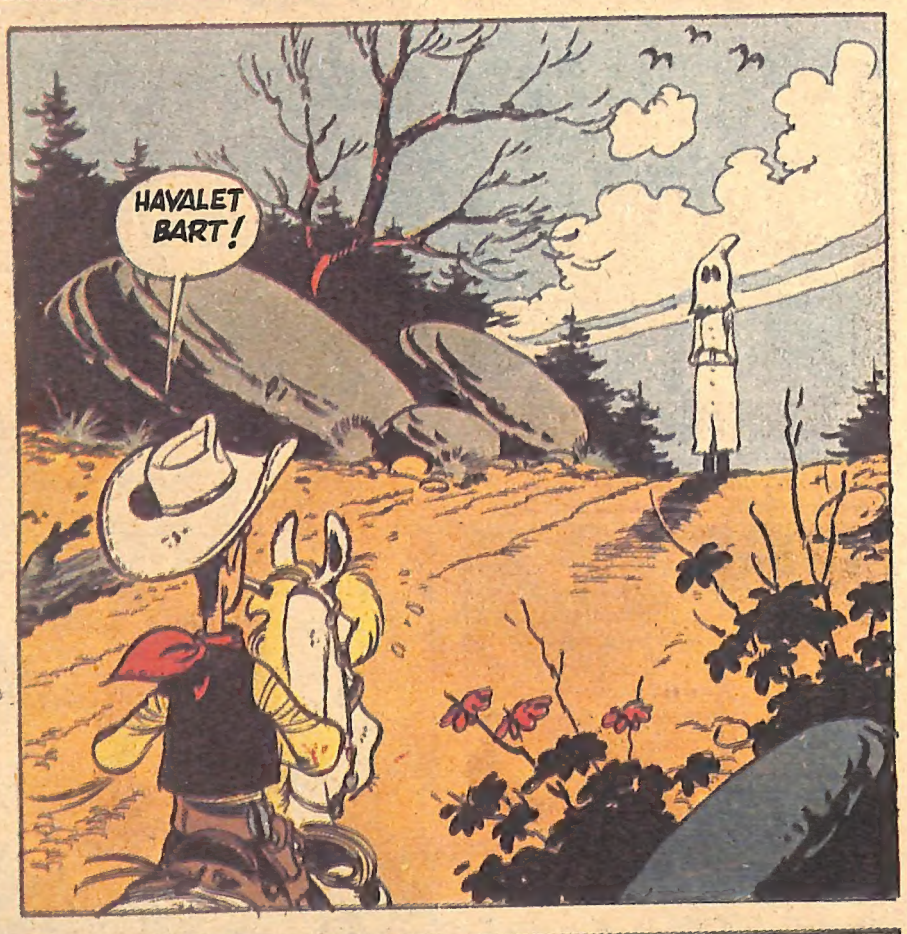
HAYALET BART!

AMANINN!

ARABAYI DURDUR HANK! BEN YANINA GİDİP BAKACAĞIM!
YANDIK! BEN DE GİDECEĞİM DEMEK Kİ!

HEEY! BANA BAK! KALDIR ELLERİNİ HAVAYA! HAYALET FİLAN BİLMEM BEN! ATEŞ EDERİM YOKSA!

BANA MISIN DEMEDİ! BENİ BURADA BEKLEDÜLDÜL! HEMEN GELİYORUM!
SÖZ VEREMEM PATRON!
4

SÜRECEK

İNTİHAR PİLOTU

Greenfield'in uçağı havalandı ve gökyüzüne dikildi, sonra alçalmış bulutların arasına girip gözden kayboldu. Arkası sıra uğuldayan motorunun...

DALGALAR büyük uçak gemisini iki yandan dövüyorlardı. Hava patlamış, sabaha varmadan denize çıkmıştı. Koca gemi, Pasifik Okyanusu dalgaları arasında beşik gibi sallanıyordu.

Programda hiç bir değişiklik olmayacaktı. Gemi bir görevle yola çıkmıştı ve ne bahasına olursa olsun bu görevini yerine getirecekti.

KWAJALEIN adası, Pasifik Okyanusu'nun tam ortasındaydı. Adayı uzunluğu 283 kilometre tutan mercan kayalıkları çevreliyordu. Japonlar, bu son derece stratejik öneme sahip adada iyi bir korunma ile Müttefik kuvvetlerine adeta meydan okuyorlardı. Çeşitli zamanlarda çeşitli saldırılar, hep sonuçsuz kalmıştı.

Sonunda adanın üzerine bir uçak gemisi yollanması kararlaştırılmış ve yola çıkılmıştı.

Başlarda iyi giden hava bozmuştu sonradan, ama bu görevin yerine getirilmesi için amaçlanan vakitten çalacaktı, o kadar. Nitekim, uçak gemisinin kumandanı Amiral Woodford, filo komutanı albay Greenfield ile fırtına başgöstermeden önceleri başbaşa bir toplantı düzenlemiş ve meteorolojik haritalar üzerinde uzun uzun çalışmışlardı. Her ikisine göre de değişecek hiç bir şey yoktu. Olmamalıydı da zaten.

"—Hesaplarımıza göre, bir saatlik bir gecikme olabilir albay Greenfield," dedi Amiral Woodford. "Bu da sizi zor duruma sokmaz, sanırım.. "

Albay Greenfield, pilotlarını ve uçaklarını çok iyi tanıyan bir havacıydı. Başını salladı.

"—Fikrinize katılıyorum, amiralim," dedi. "Programda küçük değişiklikler her zaman için beklenir bir olgudur. Zaten buna hazırlıklıydık da.. "

Amiral Woodford anlayışla gülümsedi.

"—Pekâlâ, albay," dedi. "Madem öyle, siz de bu yeni duruma göre ayarlayın kendinizi. Biz, size uyabiliriz.. "

Albay Greenfield selâm verdi ve kaptan köşkünden ayrıldı.

Görev, en geç bir saat içinde başlayacaktı.

ARADAN bir saat geçmeden havada bir durulma oldu. Fırtına yön değiştirdi ve yüksek dalgalar giderek alçaldılar; deniz, eskiye bakarak biraz yumuşadı.

Üç uçaklık filoyu albay Greenfield yönetecekti. İkinci ve üçüncü uçaklarda binbaşı Fawley ile üsteğmen Burnett görev almışlardı. Tabii, her birinin kendi komutasındaki müretebatı da.

Uçaklar çok kısa aralıklarla birbirlerinin ardından havalandılar. Amiral Woodword herşeye rağmen yine de tedirgindi. İçinden, "İnşallah başarırlar.. " diye geçirdi.

Uçaklar gökyüzüne dikildiler ve sonra alçalmış bulutların arasına girip gözden kayboldular. Arkaları sıra gerideki motorlarının sesleri kaldı bir süre, sonra o da dindi.

MARY, yüreğinin üzerinde bir ağırlık duyarak uyandı. Gözlerini açtı. Daha geceydi. Kapalı perdelerden odaya hiç bir ışık sızmıyordu. Yavaş yavaş kendini toplamaya çalıştı. Niçin uyanmıştı, yüreğindeki o ağırlık neydi?

Yataktan doğruldu. Odanın içi serindi. Üstüne bir şey aldı. Terliklerini giydi ve ağır adımlarla oğlunun odasına yürüdü.

Michael'ı da uyanık görünce çok şaşırdı. Yatakta oturmuş, gözlerini de tavana dikmişti.

"—Seni uyuyordun sanıyordum, Michael," dedi.

"—Uykum kaçmıştı, uyumak için epeyi zorladım kendimi ama... " dedi Michael, ekledi sonra. "Üçbine kadar saydım koyunları, yine uykum gelmedi... "

Mary, oğlunun yatağı dibine ilişti.

"—Beni de uyku tutmadı, nedense... " dedi. "İçimde kıpır kıpır bir şeyler duyup uyandım. Belki... " durdu, sustu.

Ana oğul bakıştılar. İkisi de sözün nereye geleceğini anlamışlardı.

"—Babamı özledim," dedi Michael. "Şimdi burada olsaydı, ne iyi olurdu, değil mi? Dün gördüğüm 'Iwo Jima Yanıyor' filmini tartışırdık onunla. "

"—İyi olurdu, elbet," dedi Mary. "İstersen karşılıklı konuşalım, ne dersin?"

Michael'in yüzü asıldı.

"—Babam gibi düşünebilir misin ki?"

Mary'nin içinde bir yer cız etti. Gözleri doldu. Sokulup oğluna sıkı sıkıya sarıldı.

"—Düşünemem," dedi. "Haklısın. Kimse onun gibi düşünemez. "

Michael, annesinin bu beklenmedik tavrı karşısında ne yapacağını şaşırdı. Annesine daha sıkı sarıldı.

"—Ama ben onun gibi düşünebilirim," dedi. "Babam kadar olmadım ama onun kadar düşünmesini öğrendim. "

ADANIN üzerine geldiklerinde, bir şaşkınlığa uğradılar. Kendilerini hiç kimse karşılamamıştı. Daha doğrusu, uçaklara adadan ne ateş açan vardı, ne bir şey... Bu, yadırgatıcıydı aslında. Bu yüzden, filo komutanı albay Greenfield, öbür uçak komutanlarıyla bağlantıyı kesmedi ve çok dikkatli olunmasını özellikle belirtti.

Birinci olarak kendisi dalışa geçti. Koca uçak bir kartal gibi havada döndü, burnunu adaya doğru eğdi ve inmeye başladı. Belirli bir yüksekliğe gelindiğinde hemen toparlanacak ve bu toparlanış anında da bombalarını koyverecekti.

Onu ikinci, onu da üçüncü uçaklar izleyeceklerdi. Böylece ada ve Japonlar, arkası hiç kesilmeyecek bir bombardıman yağmuruna tutulacaklardı.

ALBAYIN uçağı giderek irtifa kaybetmesine devam etti. Greenfield istediği yüksekliğe gelince uçağını bir anda toparladı ve doğrulurken de bombacı Finley düğmeye basıp kapaklarını açtı. Bombalar birbiri ardına gök boşluğuna inerken uçak da usta bir manevra sonucu yeniden burnunu havaya kaldırdı.

İşte ne olduysa o zaman oldu.

Albay Greenfield, ikinci uçağın nerden ve nasıl açıldığını bilemediği bir ateş sonunda yara aldığını ve alev

İNTİHAR PİLOTU

Greenfield'in uçağı havalandı ve gökyüzüne dikildi, sonra alçalmış bulutların arasına girip gözden kayboldu. Arkası sıra uğuldayan motorunun...

DALGALAR büyük uçak gemisini iki yandan dövüyorlardı. Hava patlamış, sabaha varmadan denize çıkmıştı. Koca gemi, Pasifik Okyanusu dalgaları arasında beşik gibi sallanıyordu.

Programda hiç bir değişiklik olmayacaktı. Gemi bir görevle yola çıkmıştı ve ne bahasına olursa olsun bu görevini yerine getirecekti.

KWAJALEIN adası, Pasifik Okyanusu'nun tam ortasındaydı. Adayı uzunluğu 283 kilometre tutan mercan kayalıkları çevreliyordu. Japonlar, bu son derece stratejik öneme sahip adada iyi bir korunma ile Müttefik kuvvetlerine adeta meydan okuyorlardı. Çeşitli zamanlarda çeşitli saldırılar, hep sonuçsuz kalmıştı.

Sonunda adanın üzerine bir uçak gemisi yollanması kararlaştırılmış ve yola çıkılmıştı.

Başlarda iyi giden hava bozmuştu sonradan, ama bu görevin yerine getirilmesi için amaçlanan vakitten çalacaktı, o kadar. Nitekim, uçak gemisinin kumandanı Amiral Woodford, filo komutanı albay Greenfield ile fırtına başgöstermeden önceleri başbaşa bir toplantı düzenlemiş ve meteorolojik haritalar üzerinde uzun uzun çalışmışlardı. Her ikisine göre de değişecek hiç bir şey yoktu. Olmamalıydı da zaten.

"—Hesaplarımıza göre, bir saatlik bir gecikme olabilir albay Greenfield," dedi Amiral Woodford. "Bu da sizi zor duruma sokmaz, sanırım.. "

Albay Greenfield, pilotlarını ve uçaklarını çok iyi tanıyan bir havacıydı. Başını salladı.

"—Fikrinize katılıyorum, amiralim," dedi. "Programda küçük değişiklikler her zaman için beklenir bir olgudur. Zaten buna hazırlıklıydık da.. "

Amiral Woodford anlayışla gülümsedi.

"—Pekâlâ, albay," dedi. "Madem öyle, siz de bu yeni duruma göre ayarlayın kendinizi. Biz, size uyabiliriz.. "

Albay Greenfield selâm verdi ve kaptan köşkünden ayrıldı.

Görev, en geç bir saat içinde başlayacaktı.

ARADAN bir saat geçmeden havada bir durulma oldu. Fırtına yön değiştirdi ve yüksek dalgalar giderek alçaldılar; deniz, eskiye bakarak biraz yumuşadı.

Üç uçaklık filoyu albay Greenfield yönetecekti. İkinci ve üçüncü uçaklarda binbaşı Fawley ile üsteğmen Burnett görev almışlardı. Tabiî, her birinin kendi komutasındaki müretebatı da.

Uçaklar çok kısa aralıklarla birbirlerinin ardından havalandılar. Amiral Woodword herşeye rağmen yine de tedirgindi. İçinden, "İnşallah başarırlar.. " diye geçirdi.

Uçaklar gökyüzüne dikildiler ve sonra alçalmış bulutların arasına girip gözden kayboldular. Arkaları sıra gerideki motorlarının sesleri kaldı bir süre, sonra o da dindi.

MARY, yüreğinin üzerinde bir ağırlık duyarak uyandı. Gözlerini açtı. Daha geceydi. Kapalı perdelerden odaya hiç bir ışık sızmıyordu. Yavaş yavaş kendini toplamaya çalıştı. Niçin uyanmıştı, yüreğindeki o ağırlık neydi?

Yataktan doğruldu. Odanın içi serindi. Üstüne bir şey aldı. Terliklerini giydi ve ağır adımlarla oğlunun odasına yürüdü.

Michael'ı da uyanık görünce çok şaşırdı. Yatakta oturmuş, gözlerini de tavana dikmişti.

"—Seni uyuyordun sanıyordum, Michael," dedi.

"—Uykum kaçmıştı, uyumak için epeyi zorladım kendimi ama... " dedi Michael, ekledi sonra. "Üçbine kadar saydım koyunları, yine uykum gelmedi... "

Mary, oğlunun yatağı dibine ilişti.

"—Beni de uyku tutmadı, nedense... " dedi. "İçimde kıpır kıpır bir şeyler duyup uyandım. Belki... " durdu, sustu.

Ana oğul bakıştılar. İkisi de sözün nereye geleceğini anlamışlardı.

"—Babamı özledim," dedi Michael. "Şimdi burada olsaydı, ne iyi olurdu, değil mi? Dün gördüğüm 'Iwo Jima Yanıyor' filmini tartışırdık onunla. "

"—İyi olurdu, elbet," dedi Mary. "İstersen karşılıklı konuşalım, ne dersin?"

Michael'in yüzü asıldı.

"—Babam gibi düşünebilir misin ki?"

Mary'nin içinde bir yer cız etti. Gözleri doldu. Sokulup oğluna sıkı sıkıya sarıldı.

"—Düşünemem," dedi. "Haklısın. Kimse onun gibi düşünemez. "

Michael, annesinin bu beklenmedik tavrı karşısında ne yapacağını şaşırdı. Annesine daha sıkı sarıldı.

"—Ama ben onun gibi düşünebilirim," dedi. "Babam kadar olmadım ama onun kadar düşünmesini öğrendim. "

ADANIN üzerine geldiklerinde, bir şaşkınlığa uğradılar. Kendilerini hiç kimse karşılamamıştı. Daha doğrusu, uçaklara adadan ne ateş açan vardı, ne bir şey... Bu, yadırgatıcıydı aslında. Bu yüzden, filo komutanı albay Greenfield, öbür uçak komutanlarıyla bağlantıyı kesmedi ve çok dikkatli olunmasını özellikle belirtti.

Birinci olarak kendisi dalışa geçti. Koca uçak bir kartal gibi havada döndü, burnunu adaya doğru eğdi ve inmeye başladı. Belirli bir yüksekliğe gelindiğinde hemen toparlanacak ve bu toparlanış anında da bombalarını koyverecekti.

Onu ikinci, onu da üçüncü uçaklar izleyeceklerdi. Böylece ada ve Japonlar, arkası hiç kesilmeyecek bir bombardıman yağmuruna tutulacaklardı.

ALBAYIN uçağı giderek irtifa kaybetmesine devam etti. Greenfield istediği yüksekliğe gelince uçağını bir anda toparladı ve doğrulurken de bombacı Finley düğmeye basıp kapaklarını açtı. Bombalar birbiri ardına gök boşluğuna inerken uçak da usta bir manevra sonucu yeniden burnunu havaya kaldırdı.

İşte ne olduysa o zaman oldu.

Albay Greenfield, ikinci uçağın nerden ve nasıl açıldığını bilemediği bir ateş sonunda yara aldığını ve alev

10

Evliya Çelebi de şaşmıştı

Resimler: FERRUH DOĞAN

BİR ÇEŞME Kİ, ÇEŞME DERİM SANA!

ÖZÜ'den Rumeli valiliğine atandığında, gözümdeki paşalar paşası Melek Ahmet Paşa'mla kalktık, Sofya kentine geldik. Bir yıl süreyle bu vilâyetin dört bir yanında fırdolayı gezdik. Sofya'da bulunduğumuz sıradaydı; Paşam, yanında can dostları ile çevredeki Vitoş dağına çıktı. Ben yoksul da beraberindeydim.

Bu Vitoş dağının en yüksek tepesinde Selanik, Serez, Kavala gibi tüm Rumeli kentlerinden nice kere yüz bin koyun yaylaya çıkıp yedi ay sefa ederler. Bu sürülerden bize yüzden fazla kuzu gelip biz de kebap ederek bir güzel yedik bunları. Ayrıca, her gün göllerde alabalıklar avlar, tereyağıyla pişirip yerdik. Bunlar, her biri altı yedi okka gelir balıklardı, dille anlatılmaz.

Bu dağda ve yaylasında şaşırtıcı ağaçlar yetişmişti; bir tür vişnesi ve çilek meyvesi olurdu ki, insan kısmı yadırgardı. Aşağı derelerinde kestane, ahlat, muşmula ve üvezi olur ki, aman Allah!

Billuru andırır, saydam buz parçalarını vişne hoşafına koyup gece gündüz içerdik.

HALKININ anlattıklarına göre, bu yüksek dağda üç bin adet eğrek; yani, saya, yani koyun ağılı vardır. Sırp, Bulgar, Voynuk çobanları yaşarlar ki, her biri baştarde karavanasına benzer, kocaman, çok uzun adamlardır.

Bu kişilerin arasında süt, kaymak, yoğurt, gölemez, hoş, tereyağıyla pişmiş bazlama, damızalma, dararma, kanık, teleme peyniri, ağız, eğer, uyku, ayran, yayık, peş katmerce, poğaça, azma ve yazma gibi yiyecekleri ve mice Yörüklere özge hafif yemeklerle semiz kuzu kebablarını afiyetle yeyip bir hayli tembel ve şişman olduk.

Böylece, köşe köşe, oba oba Yörük ve Çıtak boyu içinde kırk gün tamam edip yine Yörük tayfalarının yol göstericiliğinde bu Vitoş Dağı ile yaylasından inerken bir kocamış Yörük dedi ki:

"—Burda, bir kayada bir çeşme vardır ki, Talih Çeşmesi derler. Varın, talih tutun orda!. "

Dediğini yaptık, o yakayı tuttuk.

YOL uzun ve çetindi. Refiioğlu Şefiî Çelebi:

"—Bu Yörük kocasının dediği Talih Çeşmesi nedir, bilir misin?" diye bana sorduğunda "Bilmem, görmedim," dedim.

"—Bu çeşme," dedi Şefiî Çelebi; "Bir saf sulu kaynaktır. Her kim ki, yaşamında kötülük edip kan akıtmışsa ve çocukluğunda başından kötü bir iş geçmişse, o adama suyu kesip bir damlasını vermez. Değilse, ne alâ, kana kana, doya doya içer. Birincilere halk, pek iyi gözle bakmaz. Acep bu gidişimiz iyi bir gidiş midir ey Çelebi?"

Paşamın can yoldaşları, Şefiî Çelebi'nin üstüne güldüler. "Hele," dediler. "Hele, Çelebi'nin bir çekindiği mi var ki.. "

"—Doğuran kısrak utansın," dedi Çelebi, karşıladı. "Gitmeyen koca karı olsun! Yürü bre baba Yörük, tez yolu göster bize!"

Kalktık efendim, Talih Çeşmesi yolunu tuttuk.

TUTTUK ama, dediğim gibi yol pek çetin idi, pek de uzundu. Sonunda suya varıp ağaçlıkta atlarımızdan indik. Baktık: Gökyüzüne ser çekmiş bir yalçın yalama ve cilâlı kayadan pırıl pırıl bir su akmada...

Arkadaşlarımız birbirlerine önermeye başladılar. Kimse çıkıp su almaya varamadı. Sonunda Şefiî Çelebi:

"—Yaradanıma şükür, çocukluğumdan bu yana tek bir kötü iş işlemedim," deyip bismillah çekti, ileri varıp korkusuzca o temiz sudan alıp içti.

Müezzinoğlu Ali Çelebi, o da varıp eline ağaç şekli verip

Kalktık efendim, Talih Çeşmesi yolunu tuttuk.

alev yanarak toprağa doğru ölümcül bir hızla düşmekte olduğunu gördü, çok şaşırdı.

Üçüncü uçak, durumu sezmişti ve bomba bırakmak için zorunlu olan alçalmanın tam yarı yolundayken hemen toparlanmış ve yükselme gereğini duymuştu ama bu çok ani bir tepkiydi. Uçağa bunun için bir zaman tanımak gerekiyordu. Japonlar daha atik davrandılar ve üçüncü uçak da gövdenin ortalık yerine yakın bir yerden yara aldı, sarsılmaya başlNdı.

"—Tanrım," dedi Albay Greenfield. "O da elden gidecek galiba..."

Üç uçak, kuşkusuz üç ayrı hedef demekti. Bu arada albay Greenfield hâlâ anlayamadığı bir nedenden ötürü kendisini hedef olmaktan sıyırmıştı.

FAKAT evdeki hesap çarşıya uymadı. Albay Greenfield, yükselmesinin yarısına geldiği sırada, çevresi tam bir ateş çemberiyle sarıldı. Birden motor tarafından yükselen alevlerle karşılaştı ve tüyleri diken diken oldu.

Yapılacak şey yoktu. Yok muydu? Greenfield'in aklına çılgınca bir kur-

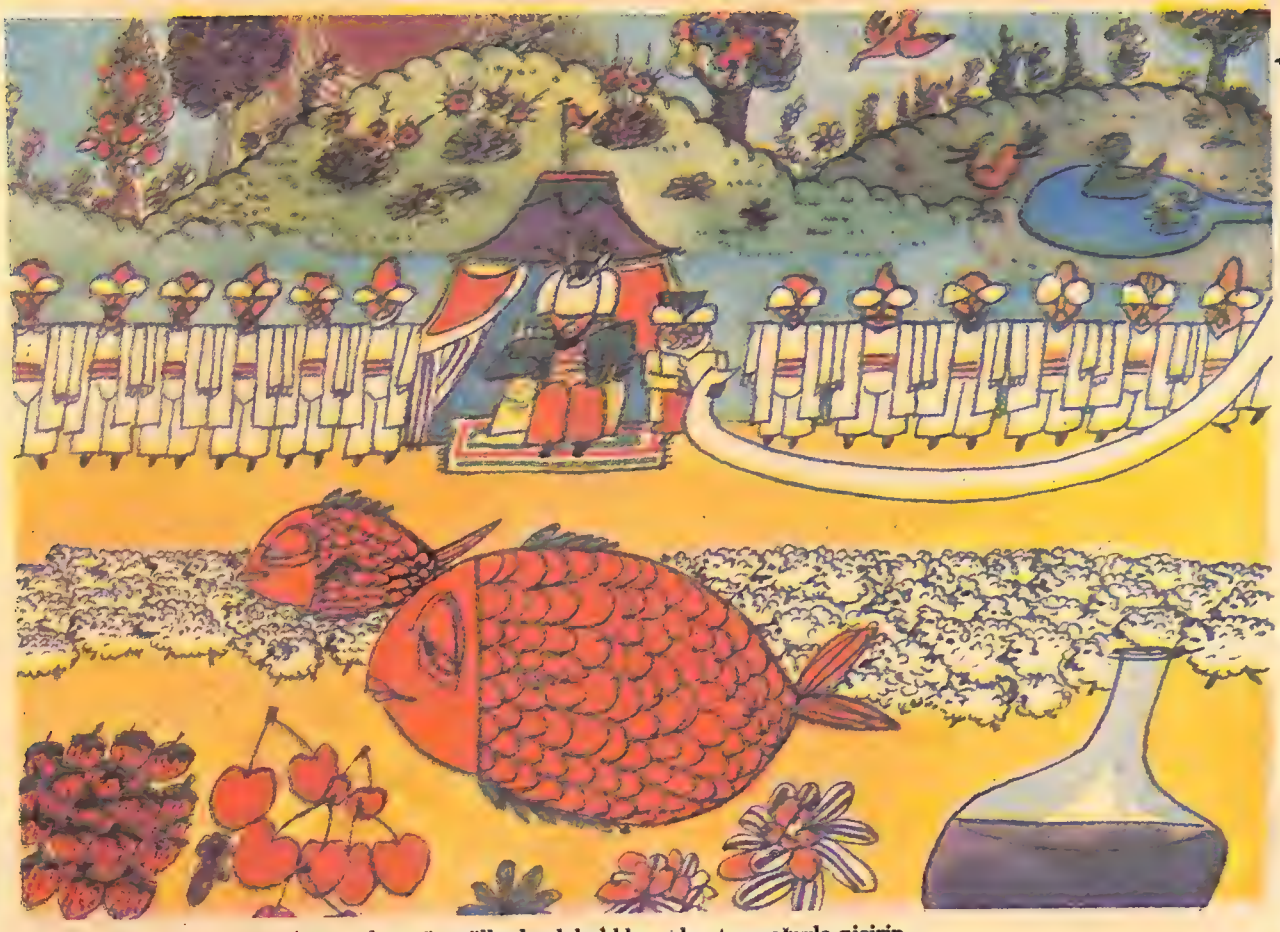

Ayrıca, her gün göllerde alabalıklar avlar, tereyağıyla pişirip...

su alayım derken hemen su kesilince hepimiz gülüşüp:

"—Bre Müezzinoğlu, sen günahlı imişsin!.." dedik. Garibimin yüzünde damla kan kalmadı. Dili tutuldu. Sonunda:

"Ey," dedi. "Görelim bakalım sizin haliniz nicedir!"

Bu kez dostlar, birbirlerine düştüler. Kimi dedi "Varıp içelim yahu!" Kimi dedi, "Vazgeçelim yahu, işimiz mi yok?"

Sonunda karar alındı: Ne ki başa gele, burda, içimizde kala!

YEMİN verdik, yemin aldık. Şefiî Çelebi'nin kardeşi gitti, o saat su kesiliverdi. Herkes gülüştü. Onun ardından Hımhım Mehmet Çelebi çeşmeye yürüdü; suya on adım kala, su, şırp deyi kesildi.

"—Aman, bu daha da günahlı imiş bre!" denildi.

Muhziroğlu vardı, kesildi, amma sonradan aktı, içti. Biz buna bir neden bulamadık. Sonunda bana döndüler, "Hadi, destur, buyur bakalım Evliya!" dediler.

"—Aman, etmen, ben ki cümle dünyayı gezmiş tozmuşum. Bilerek belkim bir suç işlemişim. Varmayın üstüme!" dedimse de zorladılar beni. Gerçi kendimi iyi bilirdim ya, içimde vine de bir korku salınırdı. Hemen Türk ve Türkmenlerin büyük atası Ahmet Yesevî hazretlerinin ruhlarından yardım diledim. Bismillah çekerek suya vardım, avuçladım ve kana kana içtim.

Bu kez bizi getiren kocamış Yörük'e döndük, direttik.

"—Oğullar," dedi. "Benim talihim yoktur, belki su kesile.."

Dediği de başına geldi. Suya gitti, su kesildi, hepimiz çok güldük.

Sözün uzunu, bu çeşmeden yetmiş kişi su içmek istedi velâkin, anca beş kişi bu murada erebildi. Bir garip tılsımlı çeşme idi ki, birimiz bile, nice böyle olmaktadır, öğrenemeden Sofya kentine döndük.

(Sürecek)

gu geldi. Hemen de uygulamaya geçti onu. Uçağın dayanma gücüne her zaman inanırdı. Çevrildi ve adanın üstünde kısa bir dönüş yaptı. Ateş edilen yerler belliydi. Geldi, yeniden alçaldı. Artık korkmanın ve kaçmanın bir yararı yoktu. Daha atılmamış onbir bomba vardı uçakta.

Sinirleri boşalmış bir durumda kahkahalarla gülerek alçalmasını sürdürdü, sürdürdü. Hızı da kesmemişti.

Uçak dev bir demir kuş gibi Japonların ateş mevkiinin üzerine geldi, geldi ve apansızın Japonların üstüne kapaklandı. Oldukları yerde donup kalmışlardı sanki.

Kimse kaçıp kurtulamadı. Kimse kıpırdayamadı yerinde. Koca uçak,

Kimse kaçıp kurtulamadı. Kimse

kıpırdayamadı yerinde. Koca uçak, geldi geldi ve apansızın Japonların üstüne kapaklandı. Yer gök inledi, büyük bir patlama oldu ve göğe doğru alev dalgaları yükseldi.

Albay Greenfield'in son sözü, "Hoşça kal Marie!" oldu. Kendisinin de duyabilmesi için gırtlağının bütün gücüyle karısına bağırmıştı bunu.

"Hoşça kal, Marie!"

PEMBE PANTER

robot panter(1)

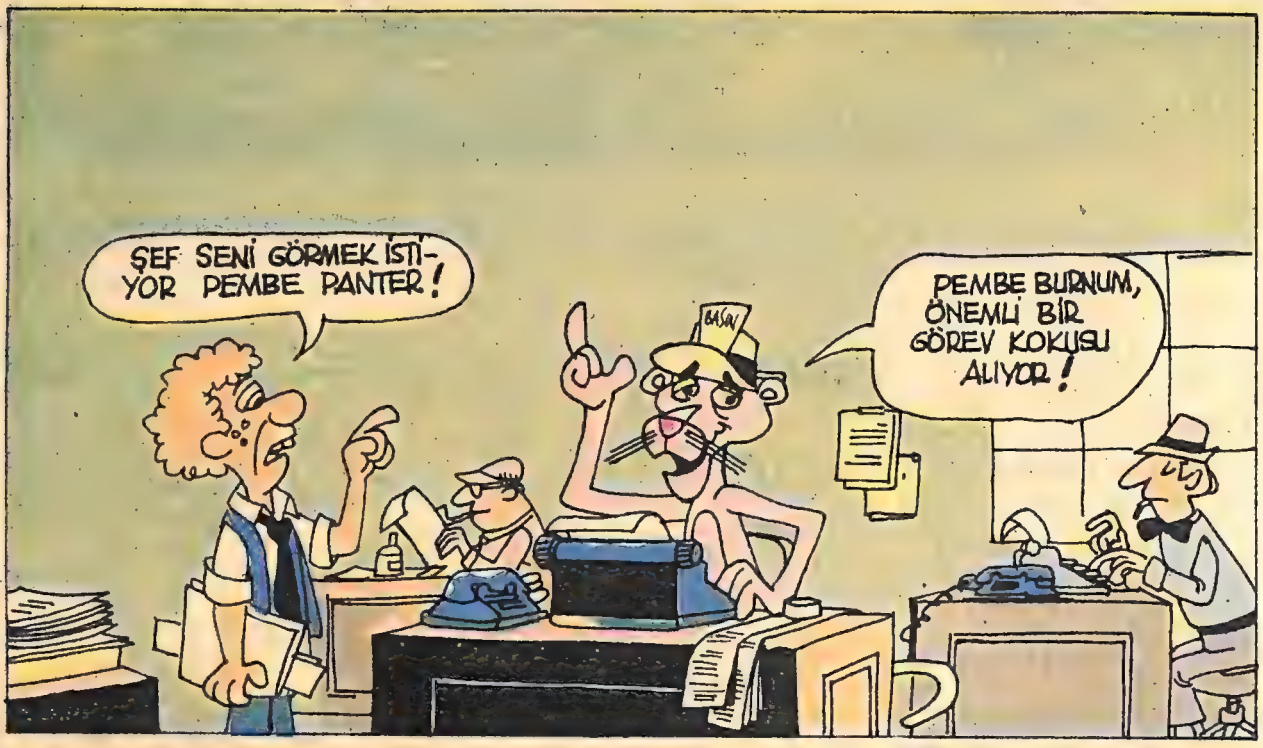

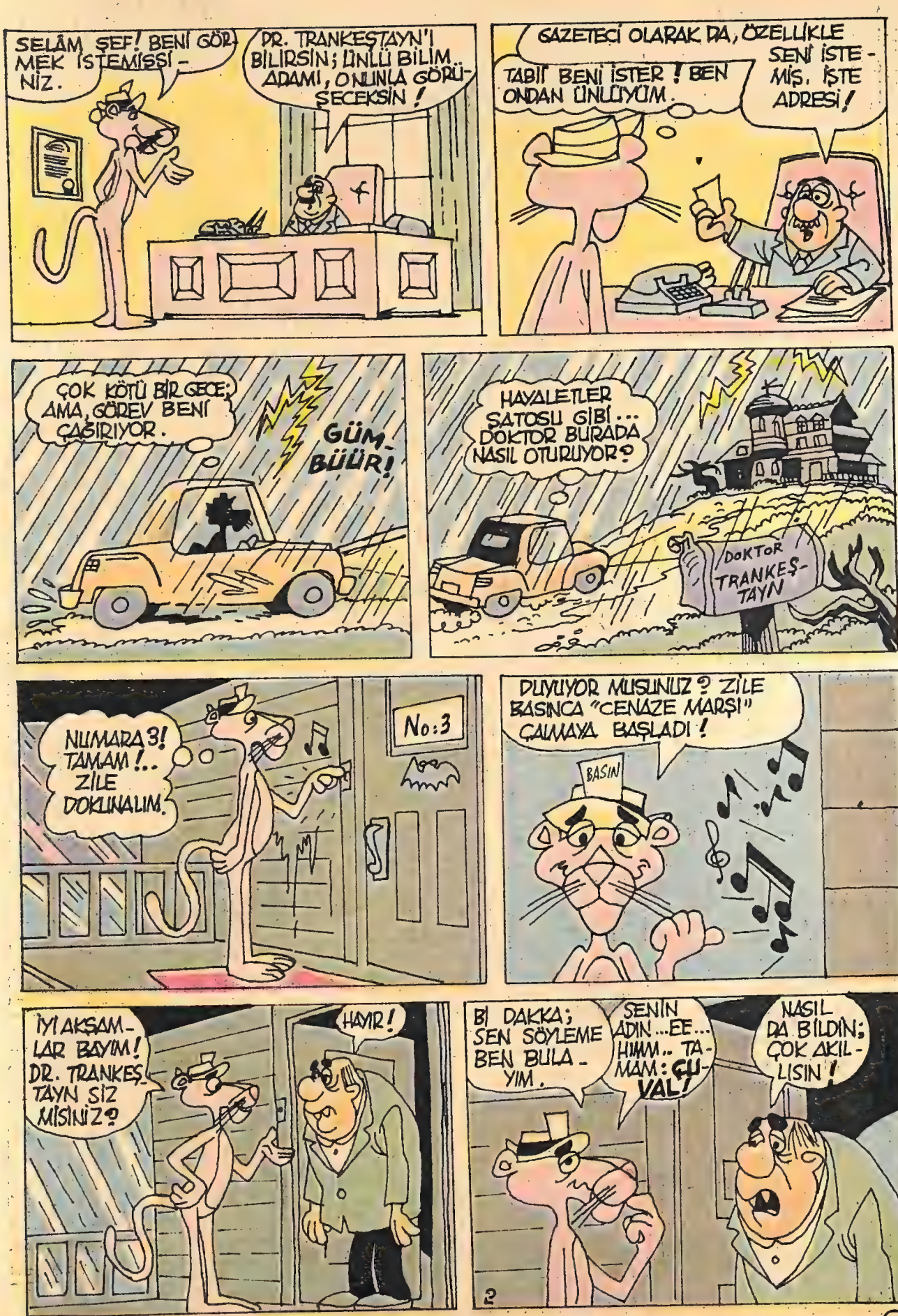
SELÂM ŞEF! BENİ GÖRMEK İSTEMİŞSİNİZ.
DR. TRANKEŞTAYN'I BİLİRSİN; ÜNLÜ BİLİM ADAMI, ONUNLA GÖRÜŞECEKSİN!
GAZETECİ OLARAK DA, ÖZELLİKLE
TABİİ BENİ İSTER! BEN ONDAN ÜNLÜYÜM.
SENİ İSTEMİŞ. İŞTE ADRESİ!
ÇOK KÖTÜ BİR GECE; AMA, GÖREV BENİ ÇAĞIRIYOR.
GÜM BÜÜR!
HAYALETLER SATOSU GİBİ... DOKTOR BURADA NASIL OTURUYOR?
DOKTOR TRANKEŞTAYN
NUMARA 3! TAMAM!.. ZİLE DOKUNALIM.
No:3
DUYUYOR MUSUNUZ? ZİLE BASINCA "CENAZE MARŞI" ÇALMAYA BAŞLADI!
BASIN
İYİ AKŞAMLAR BAYIM! DR. TRANKEŞTAYN SİZ MİSİNİZ?
HAYIR!
BİR DAKKA; SEN SÖYLEME BEN BULAYIM.
SENİN ADIN...EE... HMM.. TAMAM: GUVAL!
NASIL DA BİLDİN; ÇOK AKILLISIN!
2

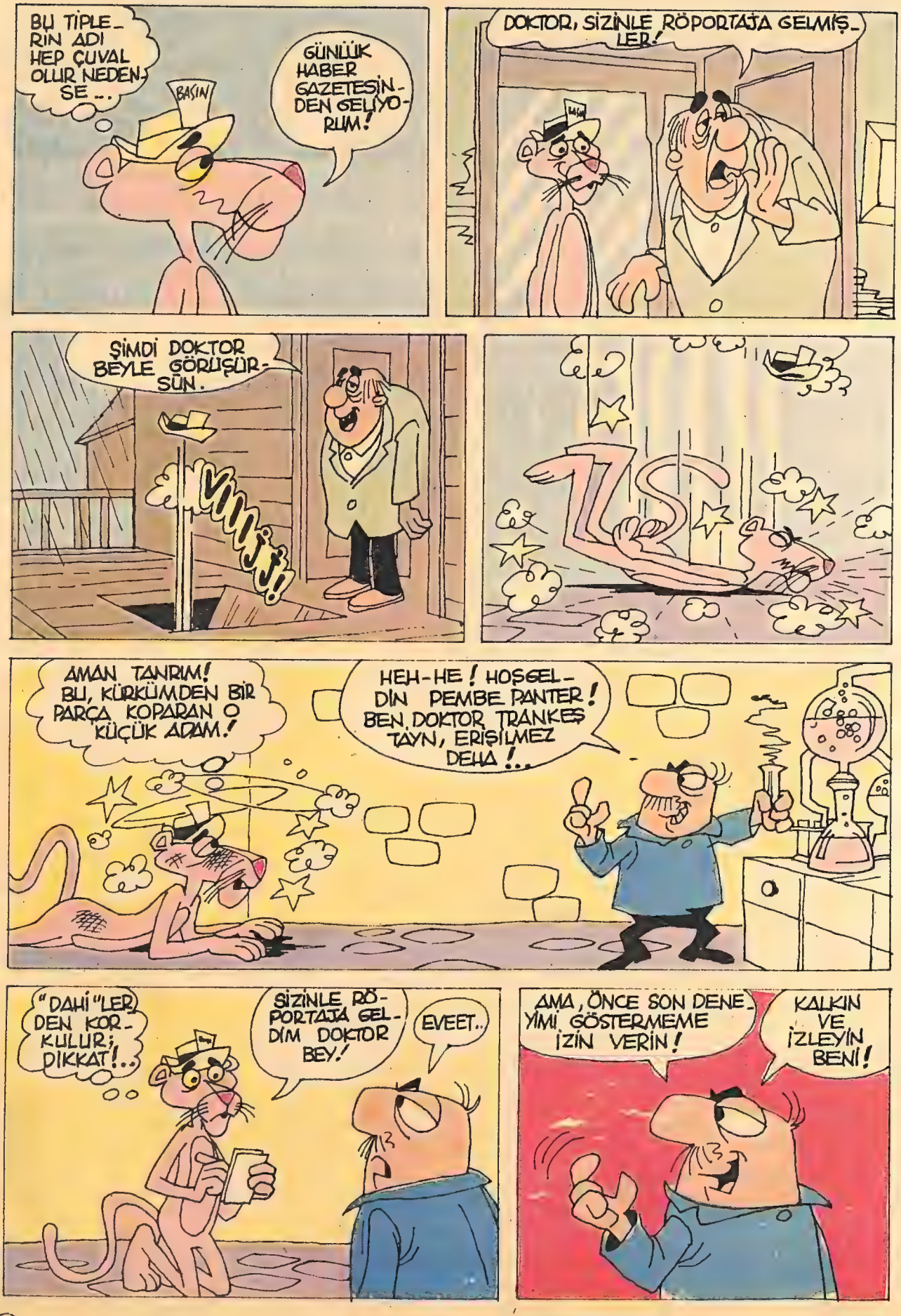
BU TİPLERİN ADI HEP ÇUVAL OLUR NEDENSE...
BASIN
GÜNLÜK HABER GAZETESİNDEN GELİYORUM!
DOKTOR, SİZİNLE RÖPORTAJA GELMİŞLER!
ŞİMDİ DOKTOR BEYLE GÖRÜŞÜRSÜN.
VIIIJ!
AMAN TANRIM! BU, KÜRKÜMDEN BİR PARÇA KOPARAN O KÜÇÜK ADAM!
HEH-HE! HOŞGELDİN PEMBE PANTER! BEN DOKTOR TRANKES TAYN, ERİŞİLMEZ DEHA!..
"DAHİ"LERDEN KORKULUR; DİKKAT!..
SİZİNLE RÖPORTAJA GELDİM DOKTOR BEY!
EVEET..
AMA, ÖNCE SON DENEYİMİ GÖSTERMEME İZİN VERİN!
KALKIN VE İZLEYİN BENİ!

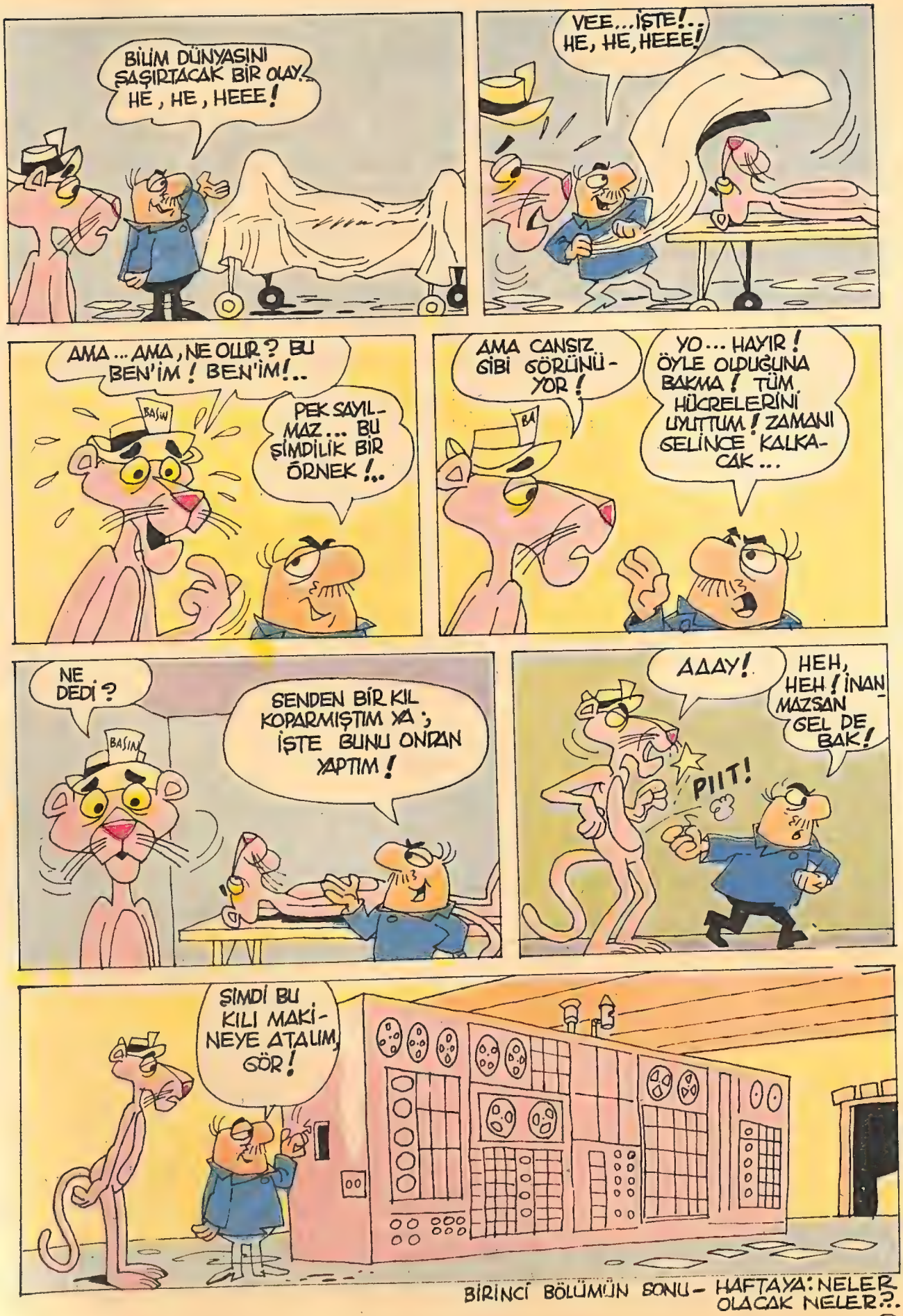

BİRİNCİ BÖLÜMÜN SONU – HAFTAYA: NELER OLACAK NELER?..

ARMAĞAN YAĞMURU

Her hafta Televizyonlar • Bisikletler • Kitaplar • Futbol Topları • Eğitim ve öğrenim araçları dağıtıyoruz!

«EVRİM EĞİTİM VE ÖĞRENİM ARAÇLARI»NDAN KAZANAN OKURLARIMIZ

1 - Metin Kantarcı (Sinop), 2 - Seval Tanalp (Ankara), 3 - Celal Öztür (İzmir), 4 - Serhat Ersöz (Kocaeli), 5 - Hasan Ertaş (Gaziantep)

KİTAP KAZANAN OKURLAR

1— Hakan Köroğlu **(Kayseri)**, 2— Suat Kızılırmak **(Edirne)**, 3— Halit Özer **(Tokat)**, 4— Betül Tunç **(Adana)**, 5— Tamer Karaşahin **(Malatya)**, 6— Çiğdem Kuru **(Eskişehir)**, 7— Alpay Azap **(Nevşehir)**, 8— Özgür Akteke **(İçel)**, 9— Seda Kantarcıoğlu **(Ankara)**, 10— Selim Özçilingir **(Çorum)**, 11— Hakan Altınok **(Rize)**, 12— S. Hatice Keser **(Adapazarı)**, 13— Şengül Öztür **(İzmir)**, 14— Nermin Uzunçakmak **(Ankara)**, 15— Utku Yüksek **(Trabzon)**, 16— Murat Terlemez **(Bilecik)**, 17— Demet Öztok **(İzmit)**, 18— Recai Ölmez **(Konya)**, 19— Necmi Yıldırım **(Tarsus)**, 20— Gökhan Aytaç **(İstanbul)**,

«ÇOCUK KULÜBÜ»NE ÜYE OLMAYI UNUTMAYINIZ

UZAYLI ROBENSONLAR — 4

1756

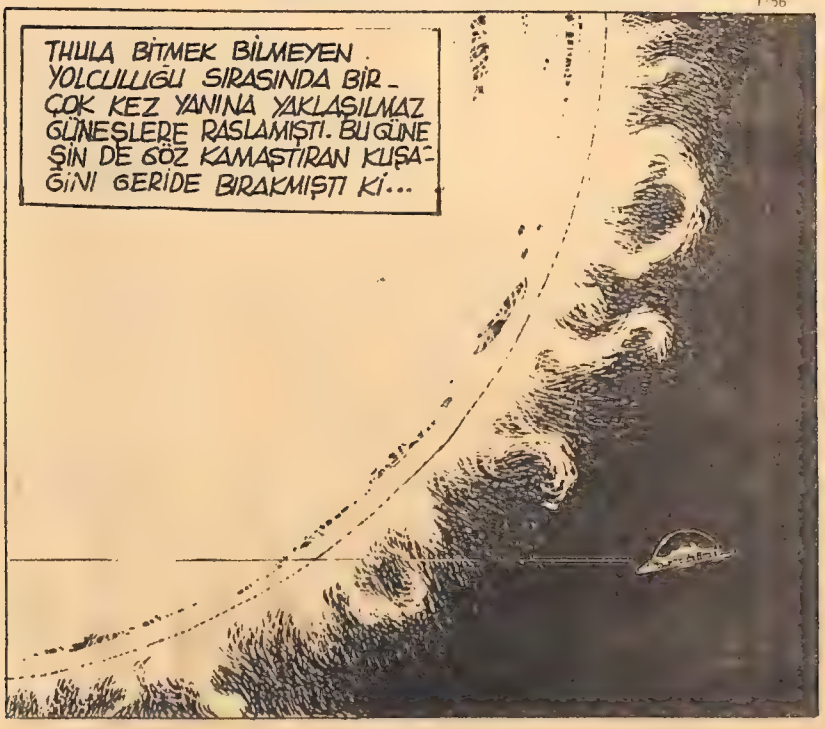

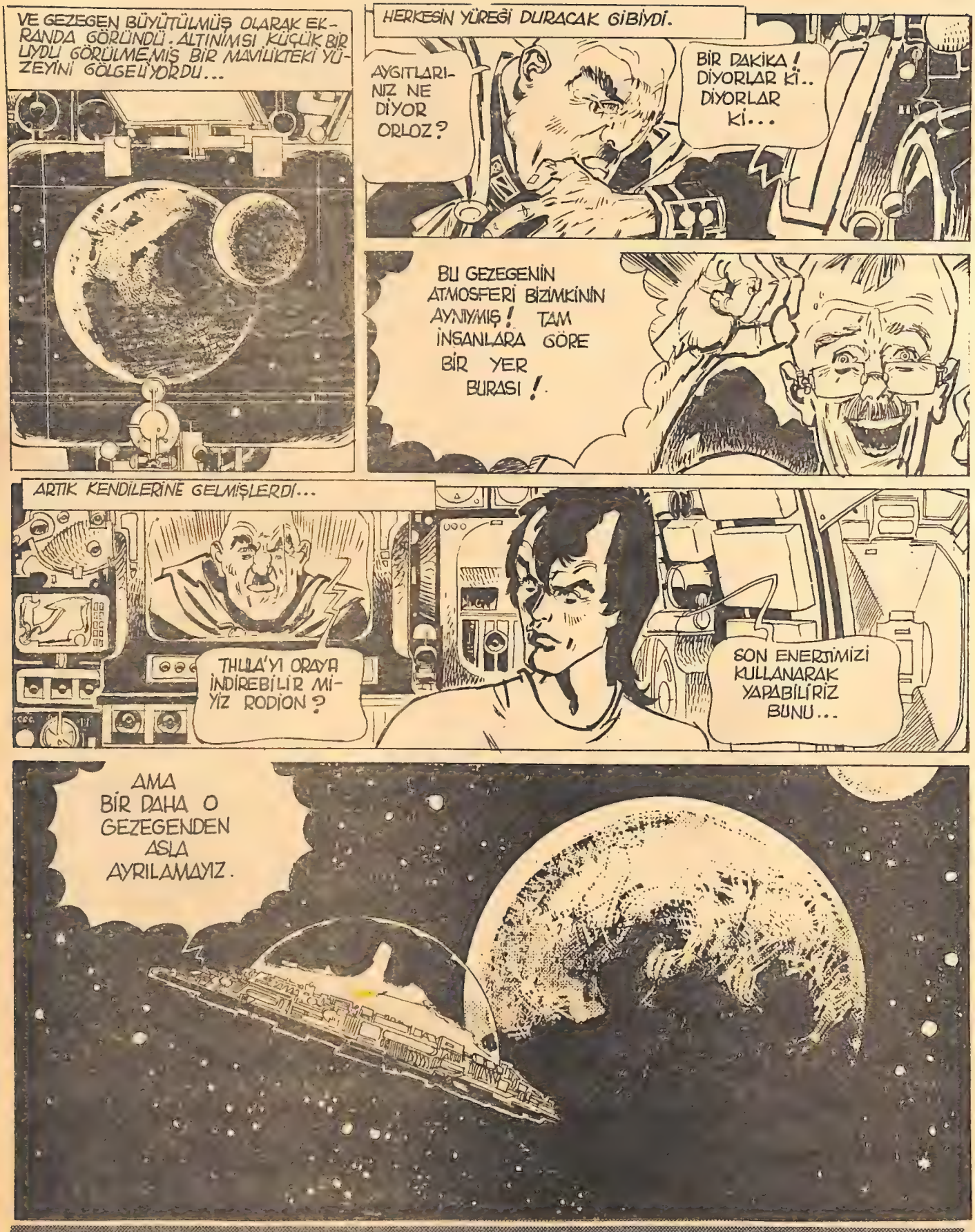

2. TELEVİZYON ÇEKİLİŞİ İÇİN

HİÇ ÖNEMİ YOK! İNİŞE GEÇİN RODİON! BOŞLUKTA AMAÇSIZ AMAÇSIZ DOLAŞMAKTANSA HEM THULA SONUNA KADAR BİZİ BARINDIRABİLİR!

BOŞ YERE DEMEDİM BİZİ BARINDIRABİLİR DİYE! HELE BİR İNELİM, RODİON'U DA YANINDAKİLERİ DE YOK EDECEĞİM!

1756

BAKALIM BU GEZEGEN GELECEKTE NE OLACAK...

DR. ORLOZ DÜĞMELERE BASAR... LAMBALAR YANIP SÖNER... MAVİ GEZEGENİN KITALARI DEĞİŞİR, YENİDEN BİÇİM ALIR...

200 MİLYON YIL KADAR SONRA GEZEGENİN GÖRÜNÜŞÜ İŞTE BÖYLE OLACAK.

UZAYIN DERİNLİKLERİNDEN GELEN İNSANLARIN İNECEKLERİ BU GEZEGEN BİR GÜN DÜNYA ADINI ALACAKTI! AMA BU GEZEGENDE O ZAMANLAR GARİP, VAHŞİ BİR YAŞAM VARDI...

ALFONSO FONT '78

VE GELECEĞİN "UZAY ROBİNSONLARI"NIN OLAĞANÜSTÜ DESTANI YENİ BAŞLIYORDU!!

BİRİNCİ BÖLÜMÜN SONU

13-24 NO'LU KUPONLARI BIRIKTIRMEYI UNUTMAYINIZ!..

BOFORT ONA ŞUNU SÖYLEYİN: KENDİSİ ONURSUZ BİR ADAM, HÜKÜMETİMİZ TOPRAKLARINA DÖNMESİNİ EMREDİYOR. GÜN BATANA KADAR DÖNMEZLERSE SALDIRACAĞIZ.
BAŞÜSTÜNE!

ESPEOR CHE LE MATA SOLO GUERRA! POR CADAUNO NO DE QUE USTED MATE MORIRAN HOMBRES

BAŞKACA SÖYLEYECEK SÖZÜM YOK, GİDELİM!

Ve görüşme bir karşılıklı tehdit havası içinde kesildi.

Süvariler ilerlediler.

Yukarda, kayalıklarda da Cocis ve adamları her şeyi görüyorlardı..
BEYAZLAR SAVAŞ İSTİYOR, SAVAŞ OLACAK!

HİÇ ÖNEMİ YOK! İNİŞE GEÇİN RODİON! BOŞLUKTA AMAÇSIZ AMAÇSIZ DOLAŞMAKTANSA HEM THULA SONUNA KADAR BİZİ BARINDIRABİLİR!

BOŞ YERE DEMEDİM BİZİ BARINDIRABİLİR DİYE! HELE BİR İNELİM, RODİON'LU DA YANINDAKİLERİ DE YOK EDECEĞİM!

1756

BAKALIM BU GEZEGEN GELECEKTE NE OLACAK...

DR. ORLOZ DÜĞMELERE BASAR... LAMBALAR YANIP SÖNER... MAVİ GEZEGENİN KITALARI DEĞİŞİR, YENİDEN BİÇİM ALIR...

200 MİLYON YIL KADAR SONRA GEZEGENİN GÖRÜNÜŞÜ İŞTE BÖYLE OLACAK.

UZAYIN DERİNLİKLERİNDEN GELEN İNSANLARIN İNECEKLERİ BU GEZEGEN BİR GÜN DÜNYA ADINI ALACAKTI! AMA BU GEZEGENDE O ZAMANLAR GARİP, VAHŞİ BİR YAŞAM VARDI...

ALFONSO FONT '78

VE GELECEĞİN "UZAY ROBİNSONLARI"NIN OLAĞANÜSTÜ DESTANI YENİ BAŞLIYORDU!!

BİRİNCİ BÖLÜMÜN SONU

13-24 NO'LU KUPONLARI BIRIKTIRMEYI UNUTMAYINIZ!..

Turner alayının başında ilerlemeyi sürdürüyorlardı.

Turner bunu gördü. Ama dönüp durdurmayı düşünmedi.

ELDİVENİNİZİ BANA FIRLATMANIZ BİR İŞE YARAMAZ, SİZLE DÖĞÜŞECEK ZAMANIM YOK. TABANCAYLA MI DÖVÜŞSEM, YOKSA SİZİ DİVANI HARBE Mİ VERSEM DİYE DÜŞÜNÜYORUM... LEVAZIM HİZMETLERİ İÇİN BURADA KALACAKSINIZ, YANINIZA ÜSTEĞMEN O'RUKE'Yİ ALIN.

ÖYLE OLSUN ALBAY!

TURNER DÖRT SIRA HALİNDE SALDIRMAMIZI İSTİYOR!

DELİLİK BU!

BİLİYORUM, AMA EMİRLERİ BÖYLE! ARABALARIN YANINDA KALMALIYIM, OĞLUNUZU DA YANIMA ALIYORUM!

OĞLUMU BÖLÜĞÜNÜN BAŞINDA BULACAKSINIZ!

İYİ ŞANSLAR, O'RUKE!

SAĞOLUN YÜZBAŞIM, OĞLUMU SİZE EMANET EDİYORUM!

ÜSTEĞMEN O'RUKE, BENİ İZLEYİN! ÇAVLIŞ MULCANY BÖLÜĞÜN KUMANDASINI SİZ ALIN!

YÜZBAŞIM BEN KALMAK İSTİYORUM!

duğu için anlatmam gerekiyor.

Yukarda da anlattığım gibi, iç ve dış düşmanlarımız, sürekli olarak yurtta karışıklık çıkartıyor, güvensizlik ortamı yaratıyorlardı. Özellikle Hıristiyan halka baskı yapıldığını, bunun da bizim tarafımızdan, yani Ulusal Kuvvetlerce planlandığını ileri sürüyorlardı. Bunu kanıtlamak için de, birtakım gizli çeteler oluşturuluyor, Hıristiyanların üzerine saldırtıyorlardı. Bu tür çirkin olaylar, yurdun her yanında olmakla birlikte, özellikle İstanbul'a yakın olan Biga, Balıkesir, İzmit, Adapazarı ve Bolu dolaylarında oluyordu. İşlenen suçlar bizim üzerimize atılıyor, Ulusal Kuvvetler kötüleniyordu.

Aleyhimize yöneltilen bu tür olayları önlemek için, hemen önlemler aldık. Çünkü İstanbul Hükümeti, bu olayları gerçekten bizim yaptığımızı sanıyor, boyuna bizi suçluyordu. Yok yere aramızda bir sürtüşme çıkıyordu. Olayları önlemek için önlemler alacakları yerde, ikide birde, bizden çetelerin dağıtılmasını istiyorlardı.

Sivas Kurultayı arasında Rauf (Orbay) Bey ile...

Bizim aldığımız önlem şuydu: İzmit'te silahlı ulusal birlikler kurmak, bu birlikler aracılığı ile de, düşmanlarımızın oluşturduğu hayın çeteleri izleyip varlıklarını ortadan kaldırmak.

İşte, bu amaçla meydana getirdiğimiz ulusal birliklerin en önemlisi ve güçlüsü Yahya Kaptan diye tanınmış olan bir özverili (fedakâr) yurtseverin birliği idi.

Rahmetli Yahya Kaptan'la ilk ilişkimizin nasıl kurulduğunu da anlatmalıyım.

Bir gün, şöyle bir tel getirdiler:

"Sivas'ta Mustafa Kemal Paşa'ya,
Dün İzmit'ten salık verilen Yahya benim. Yarın akşam Kuşcalı telgrafhanesinde emrinizi bekliyorum."

Kuşcalı, Üsküdar'la, Gebze arasında bir köydür. Gerçekten Yahya Kaptan, bana İzmit'ten örgütümüzce salık verilmişti.

Daha sonra şu teli aldım:
"Telgraf başında buyruğunuzu almaya geldim."
Ben de şu emri verdim:
"Bulunduğunuz bölgede güçlü bir birlik kurunuz. Adapazarı kaymakamı Tahir Bey aracılığı ile bağlantı sağlayınız."

Yahya Kaptan, aldığı buyruk üzerine birliği kurdu. Aylarca, İstanbul ile ilişkisi olan çevrelerde hayın düşman çetelerinin iş görmelerine engel oldu.

En sonunda, İstanbul Hükümeti'nce bir oyuna getirilerek alçakça şehit edildi. Ne yazık ki, İstanbul'daki örgütümüzün ileri gelenleri, Yahya Kaptan için planlanan kirli oyunları zamanında göremediler. Onu gerektiği şekilde koruyamadılar. Yahya Kaptan'ın şehit edilmesi olayında, İstanbul Hükümeti kadar, bizim örgütümüzün de suçu vardır.

Samsun'a hareketinden 28 gün önce (17 Nisan 1919)

Damat Ferit Paşa başkanlığındaki İstanbul Hükümeti'nin düştüğünü, bir genelgeyle tüm ulusa bildirdim. Ayrıca bu genelgenin bir örneğini de bilgi edinilmesi için yeni başbakan Ali Rıza Paşa'ya gönderdim. Genelgenin belli başlı maddeleri şöyleydi:

"1— Yeni Hükümet, Erzurum ve Sivas kurultaylarında kararlaştırılıp kurulan örgütlere ve ulusal amaçlara saygı gösterirse, Ulusal Kuvvetler de ona yardımcı olacaktır.

2— Yeni Hükümet, Millet Meclisi toplanarak gerçekten denetleme işine başlayıncaya kadar, ulusun alınyazısıyla ilgili hiçbir yükümlülüğün altına girmemelidir.

3— Barış Konferansına atanacak temsilciler, ulusun isteklerini gerçekten anlamış ve güvenini kazanmış bilgili ve güçlü kişilerden seçilmelidir."

3 Ekim 1919 günü, Ali Rıza Paşa'ya, ayrıca bir tel yazısı yazdım. Dedim ki:

"Ulus, şimdiye dek, başına geçenlerin anayasaya ve ulusal isteklere aykırı davranışlarından üzüntü duydu. Bundan dolayı, haklarını aramak, alınyazısını yetkili ve güvenilir ellerde görmek için kesin kararını verdi. Gereken sağlam girişimlere başladı. Düzenli örgütlere bağlı Ulusal Kuvvetler, ulusun kesin istencini (iradesini) gösterme ve kanıtlama gücünü kazandı.

Sizi güç durumda bırakmak istemiyoruz. Tersine, yardımcı olmaya, tüm içtenliğimizle hazırız. Ancak, kurduğunuz hükümette, Damat Ferit Paşa ile işbirliği yapmış bakanlar vardır. Bu nedenle, hükümetinizin görüşüyle, ulusal isteklerin uygunluk derecesini açık yüreklilikle belirtmenizi istiyoruz. Ulusça desteklenmeniz için, bu konuda güven vermeniz gerekir. Size sunulan genelgedeki üç ilkeyi kabul edip etmeyeceğinizi bildirmenizi dileriz."

Bir gün sonra, karşılık geldi. Ali Rıza Paşa, alınan kararlardan hükümetinin bilgisi olmadığını, bu kararların ivedilikle (çabucak) kendisine gönderilmesini istiyordu.

Bu isteğe şaşmamak elde değildi. Nasıl olur da, bunca gürültü arasında alınan kararlardan İstanbul'un haberi olmazdı? Yeni hükümetin de zaman kazanmak, bizi oyalamak istediği açıktı.

Bununla birlikte istediklerini hemen gönderdim.

Yeni hükümetle yazışmalarımız bir kaç gün sürdü. Kararlarımızı kesin olarak benimseyip benimsemediklerini bildirmiyorlardı. Verdikleri karşılıklar bulanıktı. Kendilerine açık olmalarını söyledim.

Yazışmalar olumlu yönde gelişti. Sonuçta, Ali Rıza Paşa Hükümeti'nin göndereceği bir temsilci ile Amasya'da buluşup görüşmeye karar verdik.

Amasya Görüşmesi ve Sonuçları

DONANMA (Bahriye) Bakanı Salih Paşa, bizimle görüşmek için 15 Ekim 1919'da İstanbul'dan gemiyle yola çıktı. Biz de 16 Ekim'de Sivas'tan yola çıktık. 18 Ekim'de Amasya'ya vardık.

Salih Paşa'ya uğrayacağı iskelelerde, ulusal örgütlerce parlak karşılama törenleri yapılması ve bizim adımıza "Hoş geldiniz" denilmesi için yönerge verilmişti.

Biz de, kendisini Amasya'da parlak törenlerle karşıladık.

Salih Paşa ile 20 Ekim'de başlayan görüşmelerimiz 22 Ekim'de sona erdi. Üç gün süren görüşmeler sonunda, şu maddeler üzerinde anlaşmaya varıldı:

1— Türklerin bulunduğu tüm illerin düşmana bırakılmaması ve hiçbir devletin koruyuculuğuna sığınılmaması,

2— Azınlıklara (Müslüman olmayanlara) Türkiye'nin egemenlik ve toplum dengesini bozacak ayrıcalık-

İzmir çevresinde, düşman elinde bulunan Müslüman halkımıza baskılar yapılıyor, bir çok insan yok yere öldürülüyordu.

Bunların önlenmesini İstanbul Hükümeti'nden rica etmemize karşın olaylar durmadı. Durması bir yana, daha da arttı. Günlerce, aylarca bizi uğraştırdı.

Anzavur adında birinin, Bandırma dolaylarında, çevresine topladığı adamlarla hayınca bir takım işler yaptığını öğrendim. Gerekli önlemleri alması için, daha önce Balıkesir'de örgüt kurmakla görevlendirdiğimiz Kâzım Paşa'ya yazdım. Olay, fazla büyümeden bastırıldı.

Konya'nın Bozkır ilçesinde de önemlice bir ayaklanma oldu. Bunun bastırılması için de gerekli önlemler zamanında alındı.

İngilizler Yerlerini Fransızlara Bırakıyor

19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktığım zaman, Maraş, Urfa ve Antep'te İngilizler vardı. Bir süre sonra bunlar çekildiler. Yerlerini Fransız askerlerine bıraktılar. Önce, Fransızların buralara girmesine engel olmaya çalıştık. Bunda başarılı olamayınca, silahla karşı koyduk. Fransızlarla aramızda silahlı çatışma başladı.

Maraş ve Antep'te halkı düşmana karşı örgütlemek; kurulan örgütleri geliştirmek için, Kılıç Ali Bey'e görev verdim.

Çukurova bölgesine binbaşı Kemal Bey'le yüzbaşı Osman Tufan'ı gönderdim. Buralarda kısa zamanda ulusal örgütler, çeteler kuruldu. Düşmanlara karşı ayaklanan halkımız, gönderdiğimiz komutanların çevresinde birleşti. Düzenli silahlı birlikler kurularak, Fransızlara büyük darbeler indirildi.

Hükümeti Tutma Kararı Aldık

YUKARDA anlattım, Ali Rıza Paşa'nın başkanlığında kurulan yeni İstanbul Hükümeti'nin de, öncekilerden bir ayrımı yoktu. Yaptıkları işlerden ve bize karşı gösterdikleri tutumlardan, bu hükümet üyelerinin zayıf kişiler olduğunu anlamıştım. Sürekli olarak bizimle yakın bir işbirliği kurmaktan kaçınıyorlardı. Yukarıda belirttiğim gibi, düşmanlarla bir olup hayınca birtakım kışkırtmalarda da bulunuyorlardı. Akıllarınca bizi zayıflatmak, halk üzerindeki etkimizi silmek istiyorlardı.

Bununla birlikte, Erzurum ve Sivas Kurultaylarında saptadığımız ulusal amaçlara bir an önce ulaşmak için, Ali Rıza Paşa Hükümeti'yle ilişkimizin sürdürülmesini gerekli gördüm. Karşımızda, yurdumuzu zorla parçalamak isteyen bir düşman vardı. Onları bırakıp, hükümetle uğraşmak, bize boşu boşuna zaman yitirtiyordu. Şimdilik, hükümeti karşımıza almak doğru olmazdı.

Bu düşüncemi, Temsilciler Kurulu'ndaki arkadaşlarıma açıkladım. Onlar da uygun gördüler. Böylece hükümeti tutma kararı aldık. Bu kararımızı da kendilerine bildirdik.

Yahya Kaptan Olayı

20 Kasım 1919 günü, İstanbul'daki örgütümüzden kapalı bir telgraf aldım. Bu telde, "Gebze (İzmit'in ilçesi) kaymakamının karşı düşüncede olduğu ve ağır suçlar işleyen Yahya Kaptan'ın kötülüklerini örtmeye çalıştığı", bu nedenle kaymakamın yerinin değiştirilmesi isteniyordu.

Yahya Kaptan kimdi? Yahya Kaptan olayı, devrimin önemli bir evresi içine girdiği ve çok dikkate değer ol-

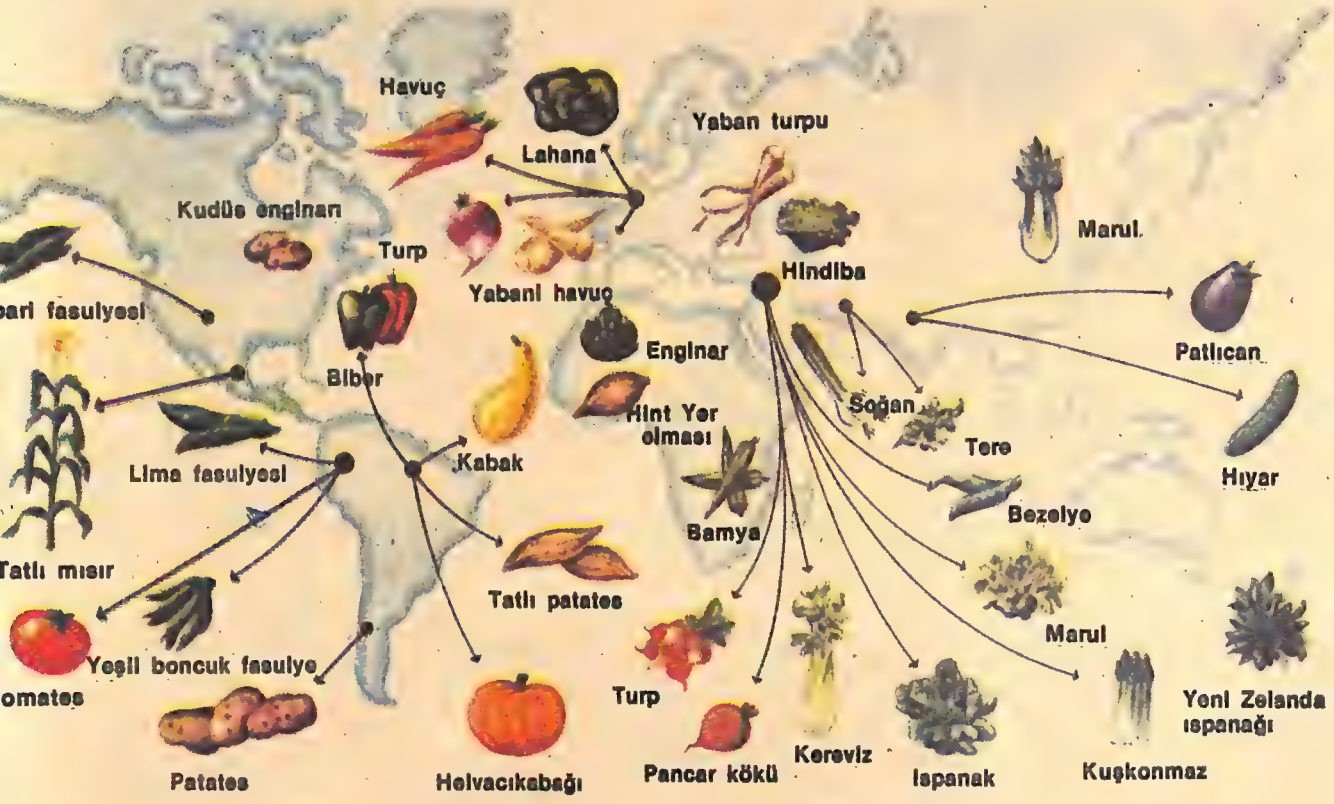

Bazı Sebzelerin Yetiştirildiği Yerler

Çoğu bitki, sizin de bildiğiniz gibi tohumlarında büyük çapta besin depolar. Tatlı mısır, bezelye ve fasulye tohumlarını biz sebze olarak yeriz. Bunlar konservelenerek ya da dondurularak saklandığında yeni bahçeden toplanmışcasına taze kalabilirler. Bu tohum sebzelerinin en iyi özelliği, öteki sebzelerden farklı olarak kurutularak saklandıklarında, tarladan toplanmalarından uzun süre sonra da yenebilmeleridir. Kurutuldukları zaman soğuktan etkilenmezler. Kurutulmuş fasulyelerin çeşitli türleri dünyanın bir çok yerinde önemli bir ticarî metadır.

Amerika'ya ilk giden öncülerin ve Kızılderililerin çok önemli besiniydi kurutulmuş mısır... Kuru bezelye ise, genellikle çorba yapmak için kullanıldı. Mercimek, bezelye gibi sebze olarak yenen ve çorbalarda, güveçte sıklıkla kullanılan bir besindir.

Tohumlar

Bazı öyle besinler vardır ki, onları tohumları için almayız. Ama içlerinde tohumları vardır. Yeşil biberler, kabaklar ve helvacıkabakları gibi... Bu tür sebzeler kullanılırken genellikle tohumları içinden çıkarılıp atılır.

Bilim adamları, bir bitkinin tohum içeren herhangi bir bölümünü meyvası olarak kabul ederler. Onlara göre, meyva tatlı olmasa da olur. Bilim adamlarının bu düşünce biçimini kullanırsak, biberler ve kabaklar da birer meyvadır. Tohumlarını yediğimiz ya da tohumlarıyla birlikte yediğimiz çok sayıda sebze de meyvadır. Patlıcangiller arasında, bezelye, patlıcan, Fransız fasulyesi ve domatesler de bulunur. Çok önceleri domatesler, bahçelerde çiçek olarak açtığı zaman onların yenebileceğini kimse düşünmemişti. Meyvaları **aşk meyvası** olarak nitelendirildi ve onların zehirli olduğuna inanıldı. Bugün domates en ünlü ve en çok kullanılan sebzeler arasındadır.

İçinde besin stoklayan çoğu sebze, özde nişastadır. Bazıları ise şeker... Buna şaşmamak gerekir. Çünkü yeşil bitkiler, su ve karbondioksitten şeker ve nişasta yaparlar. Patates, daha çok nişasta depolamış bir besindir. Bazı sebzeler de denendikleri zaman tatlı izlenimi verecek ölçüde şeker içerirler. Tatlı mısır bunlardan biridir. Tatlı patates de bir başkası... Pancar, bezelye, hint yer elması, havuç, yabani havuç da adlarıyla hemen tatlılığı çağrıştırmasalar bile, tatlı sebzelerdir.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Bazı sebzeler yoğun olarak protein içerirler. Rahatlıkla et yerine kullanılabilecek kadar... Bezelye ve fasulye bu tür yüksek protein içeren sebzelerdendir.

Sebzeler, protein, nişasta ve şeker depolamalarından çok vitamin ve mineral depoladıkları için çok önemli besinlerdir. Yeşil yapraklı sebzeler demir ve kalsiyum gibi insan vücudunun çok gereksindiği iki mineralı içeren önemli besin kaynaklarıdır. Yeşil sebzeler ve domates, özellikle yoğun bir C vitamini kaynağıdırlar. Havuç, tatlı mısır, patates, hint yer elması, domates gibi sarı bitkiler ise, bize daha çok A vitamini sağlarlar. Sebzeler olmadan dengeli bir besin rejimi kurmaya olanak yoktur. Kural olarak çoğu besin planlamacısı patates dışında her gün iki tür sebze yenilmesini önerir: Pişmiş ve yeşil ya da sarı sebze...

Bilinen Sebzelerin kökenleri

Örnekte gösterilen harita, bugün bahçelerimizde yetiştirilen çoğu sebzenin başlangıçta dünyanın cok değişik yörelerinde büyüdüğünü anlatmaktadır. Çok azı Avrupa'nın kendi doğasında yetişmiştir. Eğer sebze pazarlarımızda sadece yakın çevre ürünleri satılsaydı, bu pazarlar ne kadar da boş ve yoksul bir görünüm kazanırdı.

Bugün bahçelerimizde sebze olarak büyütülen çoğu bitkinin bir zamanlar vahşi olduğunu düşünmek gerçekten şaşırtıcı bir mucize gibi gelir insana... Bir çok kişi, bahar gelince kent dışına çıkarak ısırgan otu ya da karahindibağları gibi bir çok bitkinin yapraklarını toplar. Hiç kuşkusuz ıspanak, marul ya da hindibağ yerine başka yapraklı bitkiler büyütülebilir. Fakat, vahşi bitki-

Bu Ansiklopedi TURK TICARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Patatesler

ler, artık büyük çapta terbiye edilerek bugün bizim bildiğimiz sebzeler durumuna getirilmiştir. Sebzeler, bahçelerimizin doğal örtüsü olmanın ötesinde bir anlam taşıdığı için kendimizi gerçekten şanslı saymalıyız.

Bazı sebzelerin adı, geçmişindeki yanlış bir düşünceden kaynaklanır. Sözgelişi, İskoç patatesi, İskoçya'dan değil, Güney Amerika'dan bütün dünyaya yayılmıştır. Kudüs enginarının da Kudüs'le bir ilgisi yoktur. O daha çok Kuzey Amerika'nın doğal örtüsünde bulunan bir bitkidir. Fakat yeni Zelanda ıspanağı gerçekten de Yeni Zelanda kökenlidir.

Turplar

Sebzelerin İlk Ülkesi

Haritadan da anlaşılacağı gibi, Güney Amerika, çoğu ünlü sebzenin ilk memleketidir. Fakat sebze çeşitlerinin yarısından fazlası, Akdeniz'in doğu ucundaki topraklarda yetiştirilmiştir. Bu topraklar genellikle medeniyetin beşiği olarak anılır. Büyük olasılıkla tüm bitkiler, dünyanın her yerinde besin olarak büyütülmüşlerdir.

Örnekteki harita kıvırcık lahana, Brüksel lahanası ve şalgamın memleketini göstermemektedir. Bunun nedeni, bu sebzelerin soyunun Avrupa'da yetişen yabani lahanadan gelmekte oluşudur. Ne var ki, bunların bugünkü görünümü, ataları olan yabani lahanaya hiç benzemez. Yabani lahananın resmine bakarak onun hangi bitkilerle bağlantılı olabileceğini kestirebilir miydiniz?

Biberler

Geçen yüzyıllar içinde bu işle ilgilenenler sürekli daha iyi cins sebzeler üretmek için çabalamışlardır. Bu gelişimin en güzel örneği patateste görülür.

Yıllar önce **Luther Burbank** adlı bir yetiştirici bahçesinde büyüyen bir patates tohumunu izledi. Genellikle patates tohumdan üremez. Bunun yerine patates, parçalara ayrılır ve en sonunda her bir parçadan bir tomurcuk belirir. Bu ayrı ayrı tomurcuklar ayrı ayrı toprağa dikilirler. Bazı patates çeşitleri tohum yapmazlar. Fakat, Burbank, uzun incelemelerinden sonra anlamışdır ki; bitki, iyice olgunlaştıktan sonra zarf içinde tohumlar yapmaktadır. Öyley-

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

se, bu tohumları değerlendirerek daha iyi türler elde etmenin de bir yolu vardır. Böylece bu kişi, patates tohumları ile deneyler yaparak mevcut patates türlerinden çıkarak daha iyi türleri yetiştirmeye çalışmıştır.

Burbank, bir tohum zarfçığını açtığında, içinde 23 tane tohum bulmuş ve bahar geldiğinde bunları bahçesine ekmiştir. Hepsi büyüyüp hasat dönemi gelip çattığı zaman, her bir patates bitkisinin neye benzediğine ve ötekilerden farklarını dikkatlice belirlemeye gayret etmiştir. Bazılarından son derece küçük ve biçimsiz patatesler çıkmıştır. Bazıları biraz fazlaca toprağın derinliklerine doğru inmiştir. Bazılarının ise, yumruları son derece pürüzlüdür. Bunlar, daha önce büyüttüklerine göre hiç bir düzelme göstermeyenlerdir. Fakat bazıları da çok iyi kaliteli ürün vermiştir. Özellikle iki tanesi... Bunlar, piyasada bulunan patates türlerinden farklı olarak hem çok düzgün hem de oldukça büyük patateslerdir.

Burbank, bu patatesleri dikkatle dener. Bu iki bitkiden elde edeceği ürünün, ötekilerden çok daha iyi olacağına karar verir ve onları özenle saklar, bahar geldiğinde yeniden diker. Yeni ürünlerin hepsi de büyük ve düzgün patatesler olur. Bu aşamada, bitkiler içinden, en iyi ürün verenlerini öteki yılda değerlendirmek için seçer. Bunlar da düzgün ve büyük patatesler verirler. Böylece, çok geçmeden satışa uygun yeterli miktarda yeni tür patatesler elde etmiş olur. Burbank, patatesi iyileştirip geliştirmiş bir kişi olarak tanınır.

Onun bu deneylerinin bugün de önemli deneyler olarak anılmasının en temel nedeni, hiç kuşkusuz ilk kez yapılmış olmalarıdır. Eğer başarısızlığa uğrasaydı, büyük olasılıkla cesareti kırılacak ve öteki bazı cinslerle çalışmasını sürdürecekti

... Ve Pirinç

Bir çok yeni pirinç türü, tohumlarının işlemden geçirilmesi ve bitkisi büyürken de çeşitli ilaçların denenmesiyle geliştirilmiştir. Bu yeni pirinç türleri, özellikle pirincin çok temel bir besin olarak kullanıldığı ülkelerde büyütülmüştür. Bazı yeni cins pirinç bitkilerinin verimi çok yüksek olmaktadır. Bunlar aynı toprakta aynı çalışmayla çok daha fazla ürün vermektedirler.

Pirinç, bu yolla geliştirilmiş tek bitki değildir. Buğday da bir başkasıdır. Bazı yeni tür buğday cinsleri, son derece sıcak bölgelerde ve kurak topraklarda bile yetiştirilebilmektedir. Bir hayvan ya da bitki, birden soyunun özelliklerini değiştirme belirtileri gösterirse, bu olay **mutant** adıyla anılır. Mutant "değişim" anlamına gelen bir Latince kelimedir. Soylarından dikkate değer farklılıklar gösteren bir bitki ya da hayvan için gayet iyi bir addır bu...

Çoğu mutantlar, içinden kopup geldikleri soylarına göre çok daha kötü özellikler gösterirler. Fakat bazıları da öyle değildir. Yediğimiz sebzelerin daha gelişmiş türlerini bize verirler. Dikkatle izlemek ve bakılmak isterler. Bugün yediğimiz çoğu sebze,

Çekirdeksiz domates

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Konkord üzümü

lahanadan türeyen mutantlar sayesinde yetiştirilmiştir. Karnabaharda ortaya çıkan değişimler ise, özellikle daha büyük türlerin yetişmesi yönünde olmuştur.

Gelişmiş sebzeler elde etmenin bir başka yolu da, değişik türleri çaprazlamaktır. İki farklı türün çaprazlanmasıyla elde edilen bitkiye melez adı verilir. Melez hayvanları merak edip okumak ister miydiniz bilmiyoruz ama, bitki melezlerinin nasıl üretildiğini çiçekler bölümüne geldiğimizde ayrıntılı olarak inceleyebileceğiz.

Bahçe Sebzeleri

Bir bahçe kataloğuna gözatıldığı zaman bilinen bahçe sebzelerinin çoğu hakkında bir fikir edinmek olanaklıdır. Örneklerde, pek çok çeşit patates, turp ve biber türü gösterilmiştir.

Patates resimlerinden de anlaşılmaktadır ki, çeşitlerin ayırımlarını çizen en temel özellikler, kabuklarının farklı renkleridir. Buna karşılık çeşitli türlerin oluşumunu belirleyen ısı, ışık gibi faktörler ve pişirmeden doğan farklılıkları somut olarak gösterme olanağı pek yoktur.

Yenilen bütün biber türleri örneklerde gösterilmemiştir. Bazıları başka besinlere lezzet katmak için kullanılır. Bunlar daha çok acılı oldukları için yenirler.

Gördüğünüz gibi turplar, uzun, toparlak, kırmızı, beyaz ya da genellikle siyah olurlar. Kuşkusuz hangisinin ötekilerinden daha biberli olduğunu resimlerinden anlayamazsınız. Turplar çoğu Avrupa ülkesinde çiğ olarak yenir. Başka ülkelerde ise bazen pişmiş olarak... Uzak Doğu'da, bazen turplar yarım ya da bir kilo ağırlık kazanacak ölçüde büyürler. Bunlar yenmeden önce pişirilen türde turplardır.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Daha iyi sebze yetiştirmenin yollarından bir tanesi, yeni türler aramak yerine, büyürken, verimi artıran gübrelemelerdir. Sözgelişi, bilim adamları, bu yolla daha fazla vitamin içeren domates türleri yetiştirmeyi başarmışlardır.

Sebzeleri iyileştirmede kullanılan son yeniliklerden bir başkası ise, bitkilere daha hızlı büyümelerini sağlayan hormonlar vermektir. Bu hormonlar, kimyevi ilaçlardır. Çekirdeksiz domates, böyle bir büyütücü hormon kullanılarak yetiştirilmiştir. Aslında çekirdeksiz domates, tümüyle çekirdeksiz değildir. Öteki tür domateslere göre daha az çekirdek içerir. Bir çok değişik tür sebze elde edilmesinde, büyütücü hormonlarla yapılan denemelerin taşıdığı önem sürmektedir.

Elma

Meyvalar

Modern bir manavda hiç kuşkusuz bir çok çeşit meyva bulunmalıdır. Hatta dünyanın dört bir yanından gelen meyvalar da... Yeryüzünde meyvaya olan talep oldukça fazladır. Her gün gemilere yükle-

Turunçgiller

Portakal

Greyfurt

Misket limonu

Mandalina

Limon

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

nen meyvalar, oradan oraya taşınır durur. Bu işi kolaylaştırmak için sürekli yeni yöntemler bulunmaktadır. Sözgelişi, muz gibi kolay zedelenebilecek meyvaların teknelerden boşaltılmasında kullanılmak üzere özel makinalar icat edilmiştir. Meyva bahçelerinden ve meyva çiftliklerinden alınan meyvalar, yaşadığımız kasaba ve kentlere kamyonlarla ve trenle taşınırken ayrı bir özen gösterilmektedir.

İyi bir besin rejimi mutlaka her gün meyva yemeyi gerektirir. Bununla birlikte iyi bir besin rejiminin önemli bir parçası olmasa bile insanlar kolay kolay bolca meyva yemekten vazgeçemezler. Zira hiç bir besin meyva kadar çekici ve lezzetli değildir. En azından insanlar genellikle böyle düşünürler.

Hurma ağacı

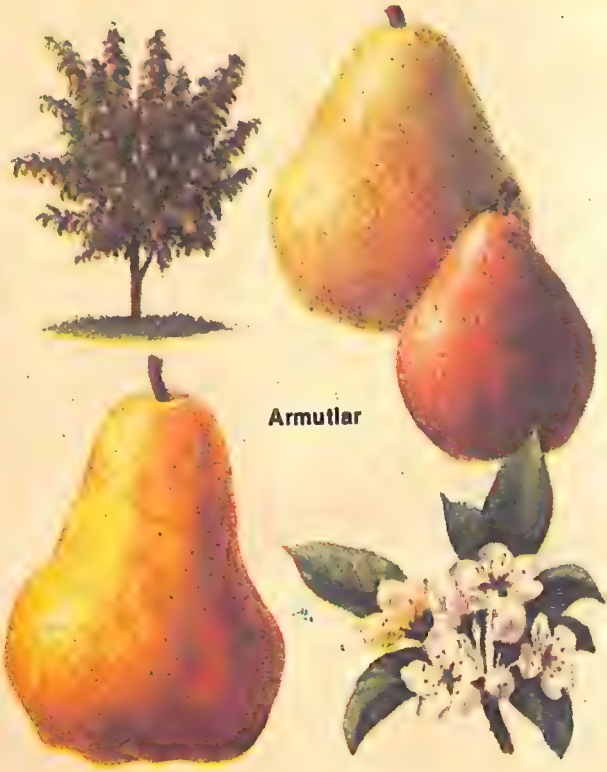

Armutlar

Çoğu meyvanın depoladığı en temel besin, şekerdir. Şeker ise, yoğun bir enerji verici gıdadır. Şekeri meyva yiyerek almak, hazır fabrikasyon şeker yemekten çok daha iyidir. Her şeyden önce, meyvanın şekeriyle birlikte vitamin ve mineral de almış oluruz. Sözgelişi, turunçgiller, çok iyi bir C vitamini kaynağıdırlar ve aynı zamanda bolca kalsiyum minerali içerirler. Kurutulmuş halde ise, A vitamini, demir ve bakır kaynağıdırlar.

Bildiğiniz gibi sebzelerde, bitkinin bir parçası bir sebze olabileceği gibi başlıbaşına kendisi de sebze olabilir. Buna karşılık meyva her zaman bitkinin belirli bir bölü-

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Ayva

müdür. Her bir meyva, bitkisinin sağladığı besinleri ve tohumlarını taşır.

Özel olarak çekirdeksiz yetiştirilen meyva türleri dışında, meyvalar bir çekirdek etrafında ve kendine özgü bir biçimde oluşurlar. Bazı meyvaların sadece bir tane çekirdeği bulunur. Bazılarının bir kaç çekirdeği vardır. Bazılarının ise, sayısız...

Her tip meyvanın bir adı vardır. Üzüm bunlardan biridir. Bir kaç tane olan çekirdekleri yumuşak etli bir meyva özü ile çevrelenmiştir. Bu meyva özü de bir kabukla... Bektaşi üzümü ve kuş üzümünün oluşumu da böyledir. Hiç kimse üzümü "berry" adıyla anmaz. Oysa bu tip meyvalar için berry bir bilimsel addır ve "etli ve zarımsı kabuklu" anlamındadır. Portakallar da garip bir biçimde bu kategoriye girerler. Ve tüm öteki turunçgiller de... Fakat bunlarda öteki tür "berry"lerden farklı olarak, etli özlü yerleri bölümlere, daha doğrusu dilimlere ayrılmıştır.

Elma, armut ve ayva hepsi birlikte bir grup oluşturan meyvalardır. Tohumları, meyvanın ortasındaki sert çekirdeklerdedir. Elmanın binlerce çeşidi vardır.

Armut ve ayvalara gelince... Armutun

Kiraz

Erikler

ayvaya göre çok daha fazla çeşidi vardır. Ayva daha çok reçel ve marmelat yapımında kullanılır. Nar ise, bu gruptan bir meyva değildir. Daha çok üzümün de içinde yer aldığı berry kategorisine dahildir.

Kavunlar

Muz kavunu

Kasaba kavunu

İran kavunu

Kantalup kavunu

Bal damlası

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

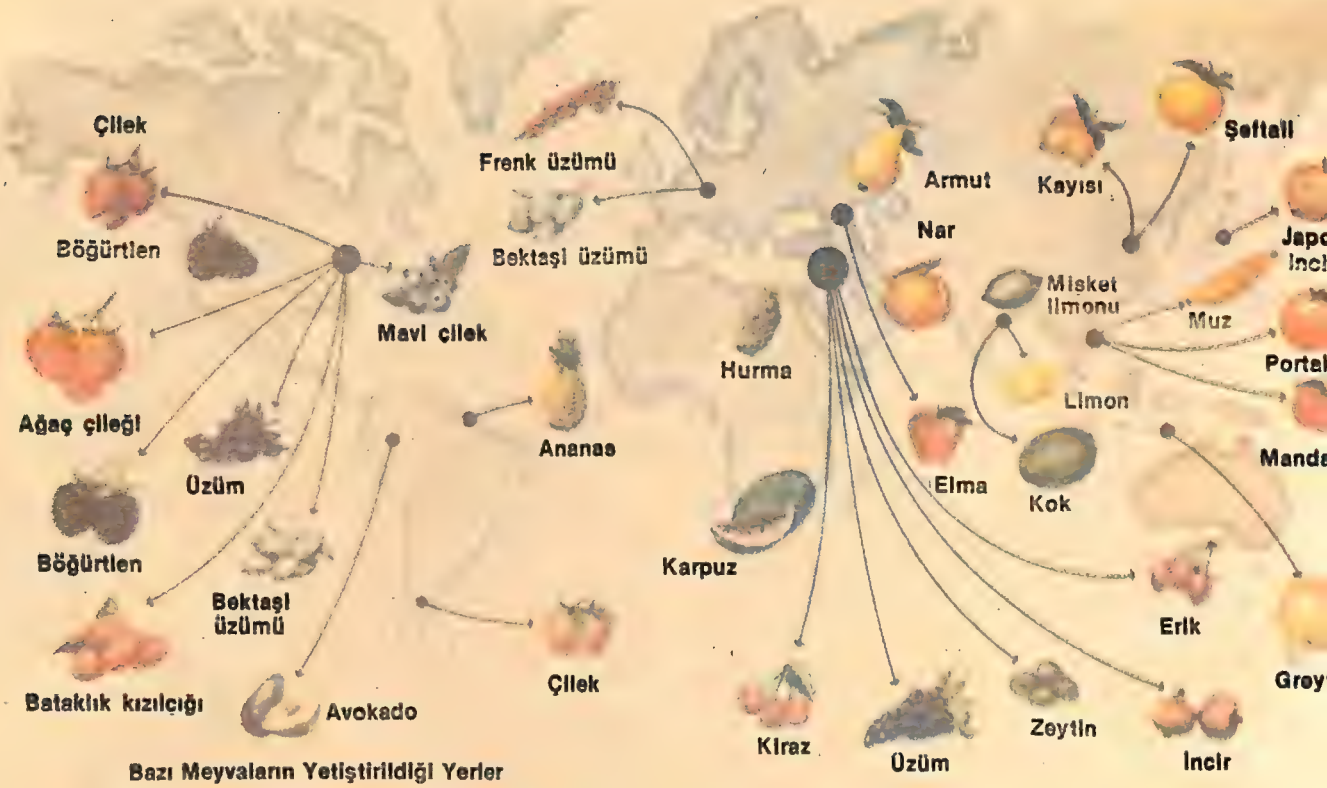

Bazı Meyvaların Yetiştirildiği Yerler

Çekirdekli Olanlar

Kiraz ve erikler tek çekirdekli (tohumlu) meyvalardır. Buna karşılık tohumlarını saran kabuk (çekirdekleri) son derece sert olur. Tek çekirdekli meyvaların bir başka adı da **sert çekirdekli**'dir. Şeftali de bir tek çekirdekli meyvadır.

Kirazların, şeftalilerin ve eriklerin de elmalar gibi çok değişik türü vardır.

Eriğin belirli çeşitleri genellikle kurutulur. Bunlara kuru erik denir.

Tek çekirdekli hurmanın kurutulabileceğini tahmin edersiniz. Buna karşılık hurma tek ve küçük çekirdeğine rağmen bir **berry**'dir.

Hurmalar, palmiye ağaçlarının meyvalarıdır. Öteden beri Doğu ve Güney Akdeniz insanlarının çok önemli bir besin maddesi

Ananas

olagelmişlerdir. Hurma kurutulabilir ve çok uzun süre saklanabilir.

Çok eski bir söz palmiyelerin ayaklarının suda, başlarının ise, güneşte olması gerektiğini vurgular. Nitekim, Dicle, Fırat ve Nil nehri kıyıları gibi sulak topraklarda bolca hurma ağacı görülür. Sahra çölünde ve Arabistan çöllerindeki vahaların da en bilinen bitkisi bu ağaçlardır. Örnekten de göreceğiniz gibi hurmalar, büyük hevenkler içinde büyürler.

Bazı meyvalar da pepo genel adıyla anılırlar. Bunlar kalın kabuklu, büyük meyvalardır. İçlerinde yüzlerceyi bulan çekirdekleri vardır. Helvacıkabağı, kavun ve hıyar bu tür meyvalardandır. Aslında helvacıkabağı ve hıyar, yeteri kadar tatlı olmadığı için bunlara genel kullanımıyla meyva demek pek doğru gözükmese de kavun gerçek bir meyvadır. Örneklerde, kahvaltıda ya da tatlı olarak yemek için ideal meyvalardan olan bir çok çeşit kavun gösterilmiştir. Bu kavunların bir başka adı da mis kokulu kavunlardır. Zira bu kalın kabuklu meyvaların çok güzel kokuları vardır. Muz kavunu, hiç kuşkusuz adını muza benzeyen biçiminden ve renginden almaktadır. Bu gruptaki ünlü bir meyva da karpuzdur.

İncir

Bazı Meyvaların Kökenleri

Ananas, aslında bir çok meyvanın bir araya gelip tek bir meyva gibi görünmesiyle oluşmuştur. O, çok bölümlü (katmerli) bir meyvadır. Genellikle bir ananasın içinde

Bektaşi üzümü

Kırmızı Frenk üzümü

Ağaç çileği (Ahududu)

Böğürtlen

Bataklık kızılcığı

Çilek

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Akee
Çerimoya
Barbados kirazı
Şeker elması
Ekşi lokma
Sapodilla
Mangostana
Surinam kirazı

Hint Kirazı

Marmelat Eriği

hiç tohum bulunmaz. Bu çekirdeksiz meyva, sadece sıcak ve nemli topraklarda büyüyebilir. En çok ananas ürünü alınan yerlerden biri de Hawai'dir. Malaya ve Güney Afrika da öyle...

Bol çekirdekli incir, tek bir meyva gibi görünür. Oysa, ananas gibi bir çok meyvanın bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Bir incir kabuğu içinde aynı anda bir çok meyva birden büyür. İncir de hurma gibi yüzyıllardan beri Akdeniz topraklarının çok önemli bir meyvasıdır ve tıpkı onun gibi kurutularak uzun süre saklanabilir.

Kuşüzümü, bektaşi üzümü ve bataklık kızılcığı da örneklerde de gösterildiği gibi gerçekten de berry'lerdendir. Ağaççileği ve böğürtlen, her birinin ortasında tek çekirdek bulunan küçücük etli meyvaların birleşmesinden meydana gelmişlerdir.

Çilek, gerçekte tam anlamıyla berry grubundan değildir. Çileğin etli bölümünün dışında kalan çekirdekleri, onu darbelere karşı korur.

Eğer İngiltere, tüm meyva gereksinimini, yabani olarak yetişen meyvalara bağlasaydı, çilek ve böğürtlenden başka bir şey yiyemeyecekti.

Her meyvanın da çilek gibi bir vatanı vardır. Dünyanın çeşitli yerlerinde bazı meyvalar doğal olarak bulunur. Sözgelişi, kayısı ve şeftali, Çin'den bütün dünyaya yayılmıştır. Elmanın, erik ve kirazın kökeni ise, Orta Doğu bölgesidir. Greyfurt, Doğu Hindistan'ın doğal bir meyvasıdır. Muz ve portakal ise, Güney Doğu Asya'nın... Ananas ve Avakado armudunun vatanı da Güney Amerika'nın kuzey bölgeleridir. Haritaya bakıldığında, Avustralya'dan dünyaya yayılmış kendine özgü tek bir meyvanın bile bulunmadığı görülmektedir.

Pek az meyva iki ayrı bölgenin doğal bitkisidir. Bunlardan bir tanesi üzümdür. Yabani üzüm, hem eski dünyada hem de yeni dünyada yetişmiştir. Kuzey Amerika'nın siyah üzümü aslında Amerika'dan tüm dünyaya yayılan yabani üzümdür. Yakın Doğu ve Avrupa'da yetişmiş yabani üzüm-

Papaw

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Loganberry

lerden kaynaklanan bir çok üzüm türü şarap yapmak için yetiştirilir.

Muz, dünyanın her yanında tanınan bir sıcak ülkeler meyvasıdır. Yetiştiği bölgelerden yeryüzünün öteki yörelerine büyük miktarlarda muz gönderilir. Buna karşılık burada örneklenmiş pek az sıcak ülke meyvası zengin ülkelerin pazarlarına ulaşabilmiştir. Nitekim onların çoğunu da pek iyi tanımazsınız.

Mango ya da öteki adıyla **Hint kirazı**, artık bir çok tropikal bölgede yetişen çok eski bir Hint meyvasıdır ve adı en lezzetli meyva olarak anılır. Doğu Hindistan'daki **Mangostana** ise adındaki benzerliğe karşın gerçekte Mango ile ilgisi olmayan ve çok aranıp övülen meyvalardan biridir. İnsanın ağzında adeta erir.

Hawai halkı ve bu adalara gelen turistler, **Papaw'ı** iyi tanırlar. Bu tropik Amerika meyvası, Asya, Afrika ve Avustralya'nın ılık bölgelerinde de başarıyla yetiştirilmektedir.

Cherimoya, Şeker elması ve **Mayhoşlokma (Soursop)**, Yeni Dünya'da yetişen meyvalarla yakın akrabadır. Bunlar, oldukça büyüktür ve etleri adeta krema gibi olan meyvalardır. Afrika'nın **Akee'si**, siyah parlak çekirdekleri etrafında beyaz eti olan bir meyvadır. İyice olgunlaşıp ortasından çatlayıncaya kadar çekirdeklerinin de meyvasının da zehirli olabileceği söylenir.

Barbados ve Surinam kirazları, Tropik Güney Amerika'nın yerel meyvalarıdır. **Sapodilla, Sapota**, ya da öteki adıyla **Marmelat eriği** de böyledir. Sapodilla, çiklet yapımında kullanılan bir tür bitki özünü sağlayan ağaç türünden gelmektedir.

Meyvalar, en eski atalarımızdan bu yana besin olarak ağaçlardan toplanmışlardır.

Fakat onların yedikleri meyvalarla, bugün tüm dünya pazarlarına sürülen meyvalar arasında epeyce fark vardır.

Artık, sebzelerde olduğu gibi meyvalarda da daha iyi cinsleri yetiştirme yöntemlerinin arandığı bir çağdayız. Bu işin bir yönünde, meyvaları vahşi olarak bulundukları

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

Tüysüz Şeftali

durumdan daha iyi koşullarda yetiştirme çabası vardır. Ayrıca, kaliteli bitkilerin çaprazlanmasıyla da en iyi meyva cinsleri elde etmeye çalışılır.

Değişimler

Bazen, sebzelerde görüldüğü gibi meyvalarda da birden bir "**değişim**" yani "**mutant**"lar ortaya çıkabilir. Yediğimiz meyvaları geliştirmeye çalışan meyva yetiştiricileri, özellikle su değişim —mutant— olgusunu dikkatle izlerler ve cazip cinsler ortaya çıktığı zaman bunları çiftleştirirler. Bu yolla bir çok yeni çeşit üretilmiştir.

"**Loganberry**" böyle bir mutant meyva olarak düşünülebilir. 1881'de Kaliforniya'da Judge Logan, böğürtlenden yeni bir çilek türü bulup yetiştirmeyi başarmıştır. Sonradan bu meyva onun adıyla anılmıştır. Logan çileğinin biçimi böğürtlene benzer. Fakat, tadı, gerçekte kırmızı ahududu gibidir. Bilimadamları onun böğürtlen çekirdeğinden büyüdüğüne inanmaktadırlar.

"**Tüysüz Şeftali**" ise, tüylü şeftaliden yetişmiş düzgün kabuklu bir mutant meyvadır.

Bazen bir bitkinin dalı, yepyeni ve farklı bir meyva cinsi verebilir. Göbekli ve çekirdeksiz **Yafa portakalı**, böyle bir gelişimle ortaya çıkmış çekirdeksiz bir meyvadır.

Adi elma türlerinden gelen düzinelerle elma nesli de aynı ağacın dalında birden ortaya çıkan değişik elma türlerinden yetiştirilmiştir.

Meyva yetiştiricileri bazen farklı cinsler arasında çaprazlama yaparak da değişik türler elde ederler. İşte **Boysenbery** de böyle bir meyvadır. Böğürtlen ve ahududunun birleşmesinden elde edilmiştir.

Muz

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir

geldir" diye düşündüm.

Sonra araştırınca gördüm ki, olay ne yazık ki doğrudur. Şeyh Recep ve arkadaşları, bir gece telgrafhanede, kendilerinden olan bir telgrafçı aracılığı ile, halk adına, padişaha şu teli çekmişler:

"İlimiz Sivas'ta, ulusun haklarını savunmak amacıyla kurulan Temsilciler Kurulu'nun başkanı Mustafa Kemal Paşa, yanında sizin güven kâğıdınız olduğu söylentisini yayarak, kötülüklerini örtmek isteyen küçük bir toplulukla birlikte, ulusun istencini (iradesini) temsil ediyorlarmış gibi davranıyorlar. Oysa, şanlı halifemiz ve sevgili padişahımıza her bakımdan saygılı ve tam bağlı olmamız, din buyruğudur. Donanma Bakanı Salih Paşa'nın Amasya'ya gönderildiğini haber aldık. Kamuoyunun ne durumda olduğunu yakından görmeleri için Salih Paşa'nın Sivas'a gönderilmesini, bütün bağlılığımızla ve çok ivedi olarak yalvarırız."

Hemen Sivas'taki ilgilileri aradım, şu buyruğu verdim:

1— Telgrafhane tam denetim altına alınacaktır.

2— Suçlular hemen yakalanacak, kaçmalarına meydan verilmeyecektir.

3— Sivas'ta düzeni sağlamakla görevli tüm ilgililer, böylesi olayların yeniden olmaması için daha kesin ve sert önlemler almalıdırlar.

Ulusal Örgüt Genişliyor ve Güçleniyor

DAMAT Ferit Paşa hükümetinin düşmesi, yerine Ali Rıza Paşa hükümetinin kurulması, yurtta iyi bir etki yaptı. Bazı kararsız bölgeler harekete geçtiler, bizim yanımızda yer aldılar.

Batı Anadolu Ulusal Kuvvetler komutanı Ali Fuat Paşa, batı illerimizin hepsini dolaştı. Ulusal örgütlenmeyi hızlandırdı. İstanbul Hükümeti'nin bu bölgedeki olumsuz girişimleri ve propagandaları önlendi. Askerî birlikler arasındaki bağlantılar güçlendirildi.

Düşman kuşatması altındaki yerlerde, gizli çalışan ulusal örgütler kuruldu.

Trakya bölgemizde de örgütlerin genişletilmesi için ilgili komutanlara yönergeler verildi.

Adapazarı Dolaylarında Kışkırtmalar

AMA daha Amasya'da iken, karşılaştığımız durum, yalnız Şeyh Recep olayı ile kalmadı. Adapazarı dolaylarında da buna benzer bir olayla karşılaştık.

İstanbul'dan, padişah ve hükümet yanlılarından büyük para yardımı gören bir kaç kişi, paralı asker toplamaya başlıyorlar. Topladıkları kuvvetlerle Adapazarı kasabasını basmaya karar veriyorlar. Adapazarı kaymakamı Tahir Bey, bunu haber alıyor. Hemen karşı çıkıyor. Onlara, ne yapmak istediklerini soruyor. Onlar da: "Biz Mustafa Kemal'in padişah olmasını istemiyoruz" diyorlar.

İzmit'ten giden ve Adapazarı'nda gücü artırılan bir askerî birliğimiz, İstanbul'dan yönetilen bu bozguncuları dağıttı. Elebaşılarına gereken cezalar verildi.

Ayrıca, İstanbul Hükümeti'ne yazılan bir yazıyla, böyle kışkırtmalara son verilmesini istedim.

Anzavur ve Bozkır Olayları

İSTANBUL Hükümeti ve işbirlikçilerinin, Ulusal Kuvvetler'e karşı, cahil halkı kışkırtmaları devam ediyordu. Ayrıca,

Sivas Kurultayı'nda delegelerle birlikte...

lar verilmemesi,

3— Sivas Kurultayı'nda alınan kararların benimsenmesi,

4— Osmanlı Hükümeti ile düşmanlar arasında yapılacak barış görüşmelerinde, Temsilciler Kurulu'nun onayladığı kimselerin de bulunması,

5— Toplanmak üzere olan Millet Meclisi'nin, yabancılar elinde olduğu için İstanbul'da değil, Anadolu'nun uygun bir yerinde toplanmasının araştırılması.

Anlaşma protokolunu karşılıklı olarak imzaladık.

Bunun dışında, bir de "gizli" sayılıp imza edilmeyen başka bir protokol üzerinde de görüşmelerimiz oldu. O protokolun maddeleri de şöyleydi:

1— Kimi komutanların askerlikten kovulması ve bir kısım subayların askerî mahkemeye verilmesi ile ilgili padişah buyruklarının düzeltilmesi,

2— Malta adasına sürülmüş olanların yargılanmak üzere İstanbul'a getirilmesi yoluna gidilmesi,

3— Zulüm yapmış Ermenilerin de mahkemeye verilmesi,

4— Düşmanın İzmir'den çekilmesi için İstanbul Hükümeti'nce yeniden protesto yapılması ve gerekirse gizli yönergeyle halka gösteri toplantıları yaptırılması,

5— Jandarma genel komutanı, merkez komutanı, polis müdürü ve içişleri bakanlığı müsteşarının değiştirilmeleri,

6— İngiliz Dostlar Derneği'nin kapı kapı dolaşıp halka propaganda yapmalarına engel olunması,

Mustafa Kemal, yaverleri; Muzaffer ve Cevat Abbas beylerle...

7— Yabancı parasıyla satın alınmış derneklerin çalışmalarına ve bunlara yardımcı olan gazetelerin yayınlarına son verilmesi,

8— Aydın ilindeki Ulusal Kuvvetler'in gücünün artırılması,

9— Ulusal ayaklanmaya katılmış görevlilerin yerlerinden alınmamaları ve tarafımızdan işine son verilmiş olanların durumlarının da özel olarak görüşülmesi,

10— Batı Trakya göçmenlerinin ulaşım sorununun düzeltilmesi.

Salih Paşa, görüş birliğine vardığımız bu protokolları, bağlı olduğu hükümete ve üyelerine kabul ettirmek için çaba göstereceğine söz verdi. Ama, bu konuda bir başarı sağlayamadı.

İşgali Kötü Bulmayan Bir Siyasa (Politika)

ULUSAL bağımsızlık konusunda, İstanbul Hükümetleriyle anlaşmak kolay değildi. Bu konuda İstanbul ile taban tabana karşıt görüşler içindeydik. Bunu daha somut bir örnekle açıklamak isterim.

Batı Anadolu Ulusal Kuvvetler Komutanlığı'nın Eskişehir'deki girişimleri üzerine, Merzifon'da bulunan İngiliz askerleri, önce Samsun'a, sonra da İstanbul'a çekilmişlerdi. Hem bu çekilişi, hem de Damat Ferit Hükümeti'nin düşmesini kutlamak amacıyla Sivas halkı fener alayları düzenlemiş, gösterilerde bulunmuştu. Halk, *"Kahrolsun işgal!"* diye coşkunca bağırmıştı. Sivas'ta yayınlanan bir gazete, bu olayı olduğu gibi yazmıştı.

İçişleri Bakanı Şerif Paşa, bu gazetenin haberi üzerine, Sivas valiliğine yaptığı bildirimde şöyle diyordu: *"Kahrolsun işgal! gibi yazılar, hükümetin şimdiki siyasasına uygun değildir."*

Bu ne demektir? Hükümet, düşmanların yurdumuza girişini kötü görmeyen bir siyasa mı güdüyordu? Düşmanın elini kolunu sallayarak yurdumuza girmesi karşısında, halkımız seyirci mi kalmalıydı? Ulusun susup durması, bu olaylardan üzüntü duymamış görülmesi, akla ve siyasaya daha mı uygundu?

Böyle bozuk ve hayvanca bir düşünce, batış ve dağılış uçurumuna değin tekmelenmiş bir Devleti kurtarabilecek siyasaya temel olabilir miydi?

İşte bunun üzerine, 13 Ekim 1919'da Savaş (Harbiye) Bakanı Cemal Paşa'ya çektiğim bir telde şöyle dedim:

"Yurdun kimi yerlerinin boşaltıldığını gören ulusun, böylece daha belirgin olarak, duygusunu göstermesini pek uygun ve yerinde görüyoruz."

İstanbul Hükümeti'nin Savaş Bakanı Cemal Paşa'nın bize verdiği karşılık çok ilgi çekicidir:

"Ulusal isteklere uygun olarak işleri yürütme sorumluluğunu yüklenen İstanbul Hükümeti, tutumunda ve yürütümünde siyasanın gereklerini kollamak, *yabancılara karşı daha konukseverce ve ılımlıca davranmak* zorundadır!"

Kızmamak, öfkelenmemek elde değil. Bizim, anlaşma, uzlaşma yollarını aradığımız, işbirliği önerilerinde bulunduğumuz Ali Rıza Paşa Hükümeti ve onun bir bakanı, sevgili yurdumuza giren, süngülerini ulusun canevine saplayan düşmanları konuk sayıyor ve onlara karşı konukseverce ve ılımlıca davranmakta zorunluk görüyor! Bu ne düşüncedir, bu ne kafadır? Ulusal istekler bu mudur?

Cemal Paşa, tel yazısını şöyle bitiriyor:

"Erginliğini tanıtlamış olan soylu ulusumuzun güvenini kazanmış bulunan şimdiki hükümet, yürütümünde serbest kaldıkça, dışarıya karşı daha çok sözünü dinletecek. Sayın Temsilciler Kurulu'ndan hükümetimizin yaptığı işleri daha çok destekleyici olmalarını rica ederim."

Cemal Paşa, ulusun erginliğini tanıtladığını söylüyor. Buna göre, bizim böyle bir ulusa yol göstermemize ve uyarıda bulunmamıza gerek yoktur. Bunu yaptığımıza, yani ulusumuza gerekli uyarılarda bulunduğumuza göre, bizi "bozguncu, karıştırıcı" sayıyor! İkincisi, bizim İstanbul Hükümeti'ni serbest çalıştırmadığımızı söylüyor. Hükümete engel olarak, dışarıya karşı sözünü dinletemiyormuşuz!

Ulusun erginliğini tanıtladığı doğrudur. Erzurum ve Sivas Kurultayları, bu kurultaylarda alınan kararlar; kararlar gereğince kurulan ulusal örgütler bunun kanıtlarıdır. Ulusumuzun birlik ve dayanışma içinde olması, Damat Ferit Paşa Hükümeti'nin devrilmesi, ulusumuzun erginliğe ulaştığının en belirgin kanıtlarıdır...

Böyle, saçma sapan siyasalar peşinde koşan bir hükümetle uzlaşmak, anlaşmak olanağı olabilir miydi? Ulusun, *"Kahrolsun işgal!"* diye yükselen acılı çığlığını boğmaya çalışan, duygusuz ve anlayışsız kimselerden kurulmuş, dokusunda hayvanlık, hayınlık bulunan bir hükümetin, böncesine, bilgisizcesine ve miskincesine davranışlarına seyirci kalmak; aklı, anlayışı ve yurtseverliği olan kimselerden istenebilir miydi?

Şeyh Recep Olayı

BİZ bir taraftan yurdumuzu kuşatan düşmana, bir taraftan da, düşmana "konuk" gözüyle bakan İstanbul Hükümetlerine karşı, bütün yurdu uyarmak ve aydınlatmak için uğraşıyoruz. Ama, düşmanlarımız da, bize karşı her yerde, üstelik içinde bulunduğumuz; her bakımdan egemen olduğumuz Sivas kentinde bile, kötülüklerini yaptırabilecek alçak aracılar bulabiliyorlar.

Tüm uyarmalarımıza karşın, biz ayrılır ayrılmaz, Sivas'taki arkadaşların dalgınlığı sonucu meydana gelen *Şeyh Recep olayı*, buna çok güzel bir örnektir.

Salih Paşa ile görüşmek için Amasya'ya vardığımızda, Sivas'ta bazı kişilerin beni kötülemek için padişaha telgraflar çekme girişimlerinde bulunduğunu öğrendim. Önce inanmak istemedim. "Orda vali var, Temsilciler Kurulu'ndan arkadaşlarımız var. Onların dikkatleri buna en-

Mulçany araya girdi, alçak sesle şunları söyledi.

YÜZBAŞININ EMRİNİ DİNLE, YOKSA PANTOLONUNU İNDİRİVERİRİM!

Az sonra.

ARABALARI DÖRT NALA SÜRÜN! HERKES TEPELERE!

Arabalar hızla yola çıkarlar.

Ve tepelere ulaştılar.

ATLARI ÇÖZÜN! HERKES KAZMA KÜREK ALSIN!

ALAY HÜCUMA HAZIRLANIYOR!

HÜCUMA KALKTILAR! KATLİAM OLACAK... SONRA YERLİLER KARŞI SALDIRIYA GEÇECEKLER!

Turner en önde hücuma kalktı.

Alayı da arkasından geliyordu.

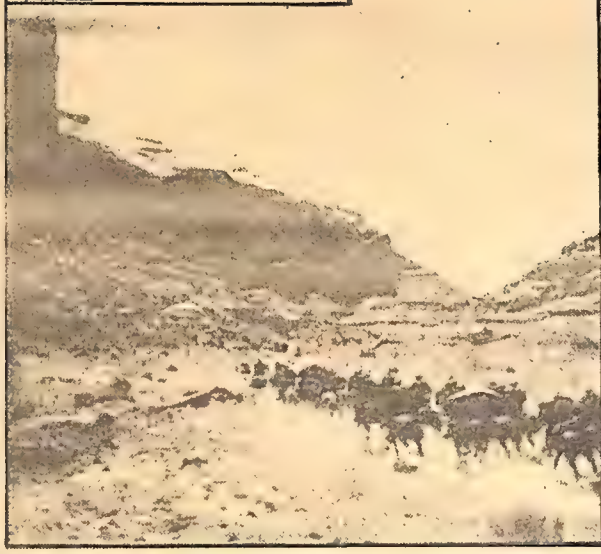

York'un umduğu gibi yerliler vadide değil kayaların arkasında gizlenmişlerdir; boğazı sarmışlardır böylece.

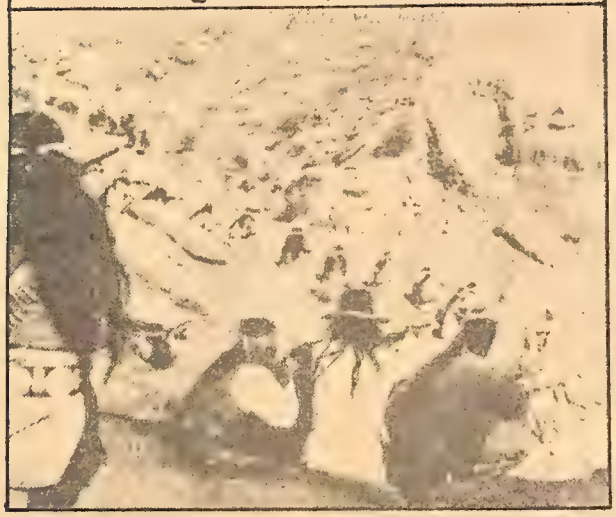

İŞTE!

GELİYORLAR!

ATEŞ!

yukarlardan şiddetli bir saldırı başladı.

SÜRECEK

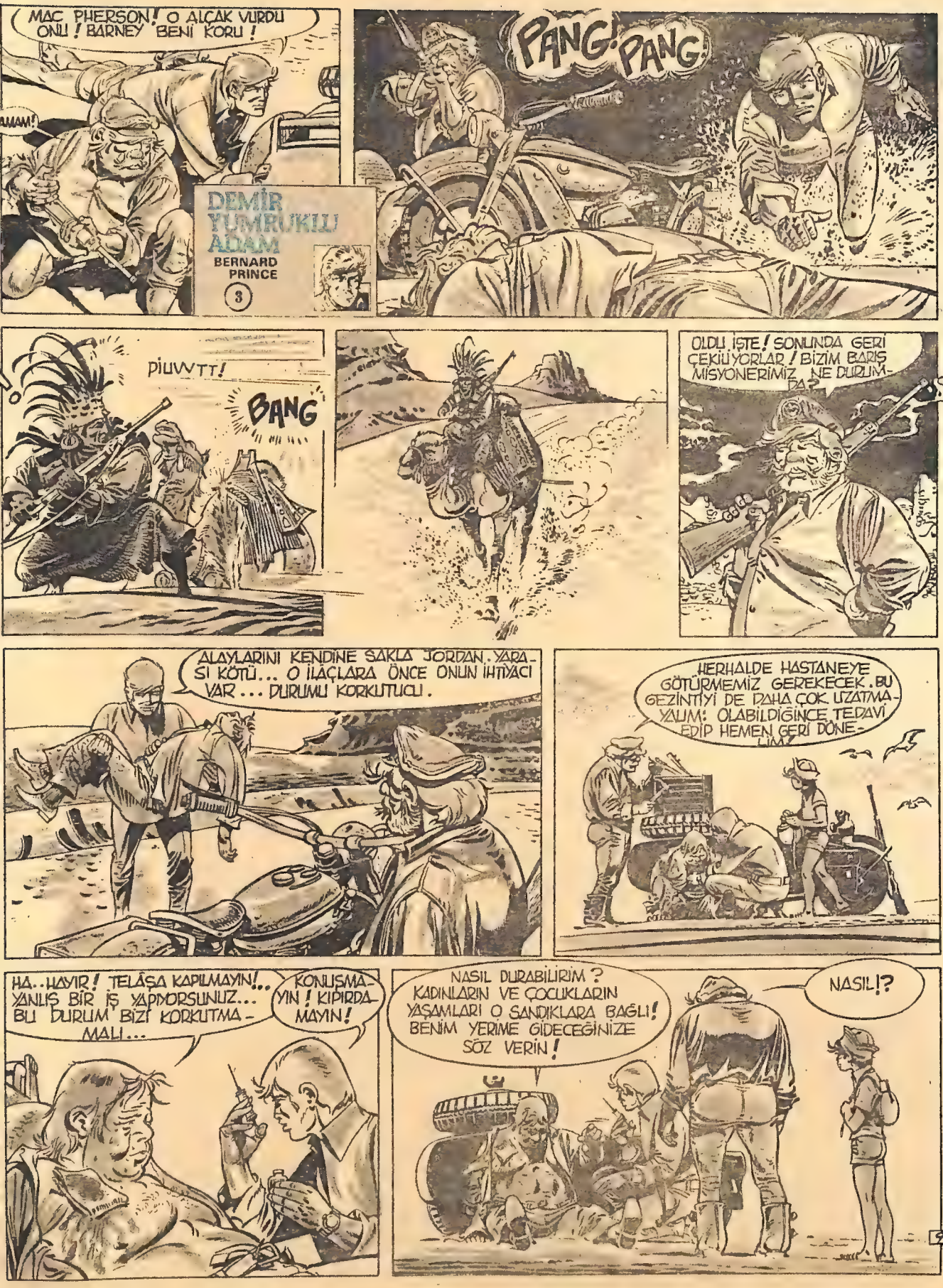
MAC PHERSON! O ALÇAK VURDU ONU! BARNEY BENİ KORU!
AMAN!
DEMİR YUMRUKLU ADAM
BERNARD PRINCE
3
PANG! PANG!
PIUVVTT!
BANG
OLDU İŞTE! SONUNDA GERİ ÇEKİLİYORLAR! BİZİM BARIŞ MİSYONERİMİZ NE DURUMDA?
ALAYLARINI KENDİNE SAKLA JORDAN. YARASI KÖTÜ... O İLAÇLARA ÖNCE ONUN İHTİYACI VAR... DURUMU KORKUTUCU.
HERHALDE HASTANEYE GÖTÜRMEMİZ GEREKECEK. BU GEZİNTİYİ DE DAHA ÇOK UZATMAYALIM: OLABİLDİĞİNCE TEDAVİ EDİP HEMEN GERİ DÖNELİM.
HA..HAYIR! TELÂŞA KAPILMAYIN!.. YANLIŞ BİR İŞ YAPIYORSUNUZ... BU DURUM BİZİ KORKUTMAMALI...
KONUŞMAYIN! KIPIRDAMAYIN!
NASIL DURABİLİRİM? KADINLARIN VE ÇOCUKLARIN YAŞAMLARI O SANDIKLARA BAĞLI! BENİM YERİME GİDECEĞİNİZE SÖZ VERİN!
NASIL!?

BERNARD İKİ SAATTİR BAY MAC PHERSON'UN BASINI BEKLİYOR. KURTULABİLİR Mİ BARNEY?
ŞEY... İLAÇLARI SÖYLEDİĞİ KADAR ETKİLİYSE KURTULUR. EN ÖNEMLİ ŞEY YARANIN MİKROP KAPMAMASI...
YARALILAR İÇİN BERBAT.. BİR İKLİM BU. BU YÖRELERDE KÜÇÜCÜK BİR SIYRIK BİLE TEHLİKELİDİR. AMA KIYIDA OLMAMIZ İYİ...
DEMEK Kİ SAVAŞTA YARALANANLARIN YARDIMSIZ KURTULMA ŞANSLARI YOK... MAC PHERSON'UN SÖZÜNÜ ETTİĞİ YARALILARI SÖYLÜYORUM.
HA.. EVET... O KADAR DA DEĞİL. HAH, İŞTE BERNARD. BİR ŞEYLER YİYEBİLİRİZ ARTIK...
DURUM NASIL?
ELİMDEN GELENİ YAPTIM. BEKLEMEK ZORUNDAYIZ. YERİNDEN KIPIRDAYAMAZ.
ELİMİZ KOLUMUZ BAĞLANDI, EN AZINDAN İKİ GÜN. BİLİNCİ YERİNDE, AHMARALKEŞ'E DÖNMEMİZİ KESİNLİKLE İSTEMİYOR. SONUNDA MÜŞTERİ O!
SANDIKLARI GERİ YÜKLEYELİM Mİ?
HAYIR. BİR KAÇ SAAT DAHA GEÇSİN BAKALIM. MAC PHERSON KENDİNİ TOPLARSA SEN YANINDA KALIRSIN, BEN DE MOTORU ALIRIM... 20-30 KİLOMETRELİK BİR YOL VAR.
HAYIR!
HAYIR DA NE DEMEK? TERSİNE HER ŞEY ORTADA VE...
HAYIR DEDİM, GİTMEYECEKSİN. BURADA KİMİN KALMAŞI GEREKTİĞİNİ BİLİYORUZ.
ÜSTELİK BU BUDALA DEVEYİ BURADA OTURUP KEYİF ÇATSIN DİYE GETİRMEDİK. O ŞAŞKINI BİRAZ KOŞTURACAĞIM. İTİRAZ İSTEMEM!
!!

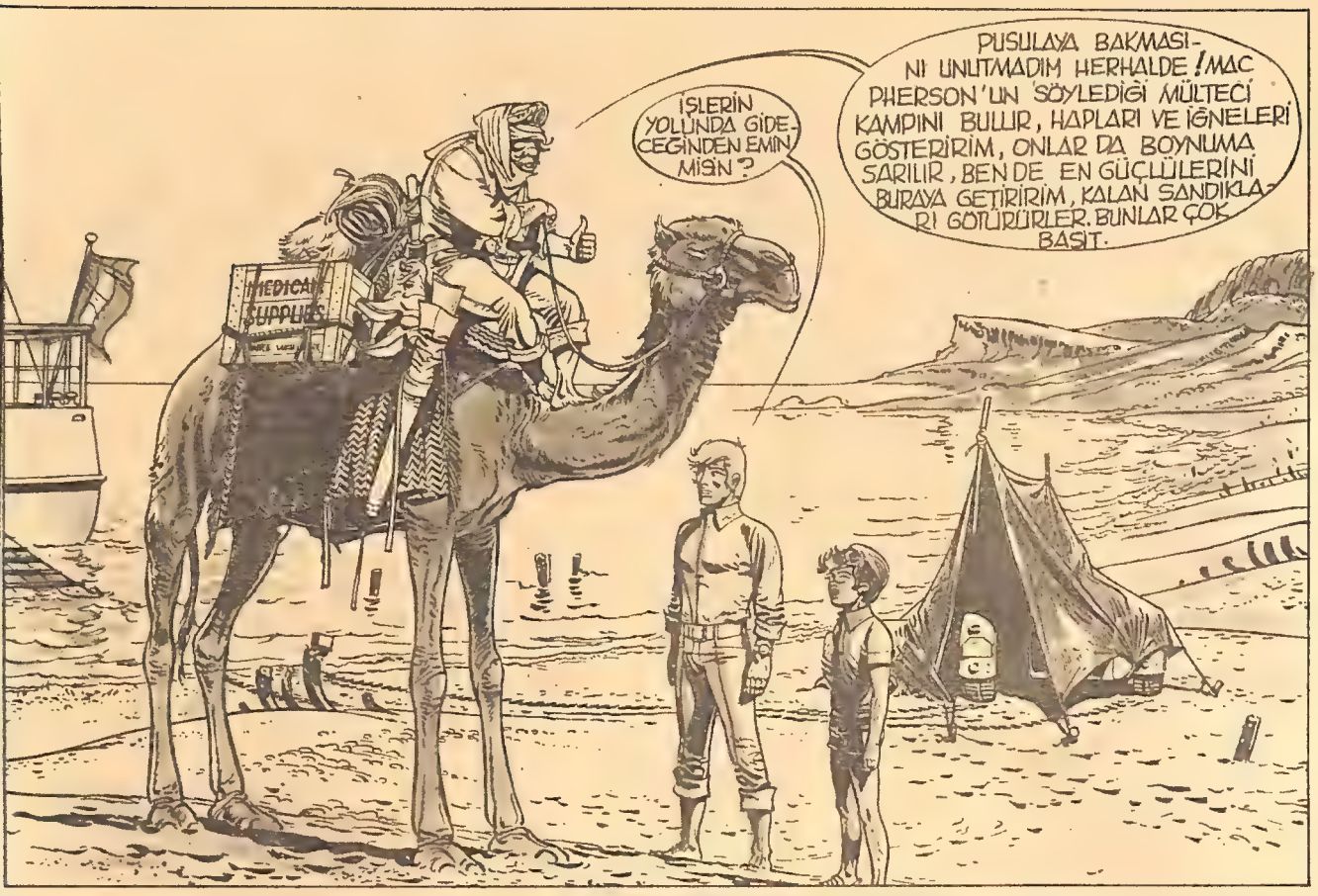
İŞLERİN YOLUNDA GİDECEĞİNDEN EMİN MİSİN?
PUSULAYA BAKMASINI UNUTMADIM HERHALDE! MAC PHERSON'UN SÖYLEDİĞİ MÜLTECİ KAMPINI BULUR, HAPLARI VE İĞNELERİ GÖSTERİRİM, ONLAR DA BOYNUMA SARILIR, BEN DE EN GÜÇLÜLERİNİ BURAYA GETİRİRİM, KALAN SANDIKLARI GÖTÜRÜRLER. BUNLAR ÇOK BASİT.
MEDICAL SUPPLIES

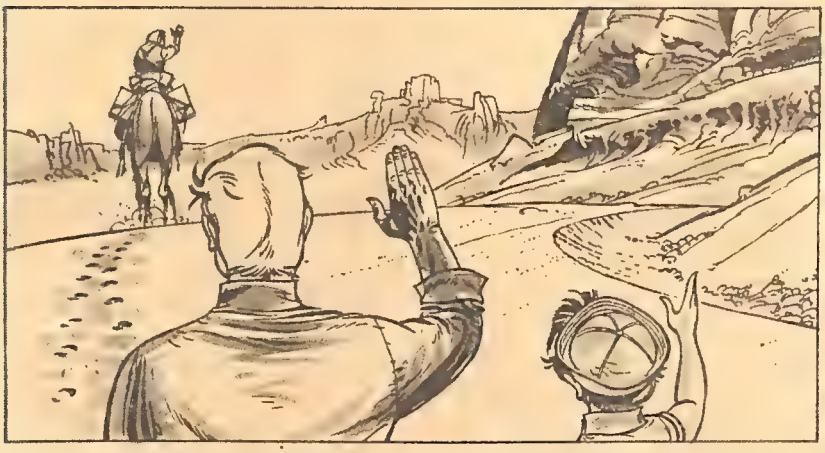

EVET, SAVAŞÇILAR VE YAĞMACILAR.. AMA O BUNLARI BİLİYORDUR.
AMA SÖYLEMEDİĞİ KÜÇÜK BİR ŞEY VAR Kİ...

SEÇİMİMİ İYİ YAPTIM: MOTORLA İÇİM DIŞIMA ÇIKARDI...

BU DÖRT AYAKLI TAKAYLA İSE BİR DENİZCİ İÇİN EN UTANILACAK ŞEY GELECEK BAŞIMA: MİDEM KOPACAK!

KENDİNİZİ SIKMAYIN BAY MAC PHERSON, HER ŞEY DÜZELİR. YARDIMLARINIZ ÇÖLDEKİ SAVAŞ KURBANLARINA ULAŞACAK. SÖZ VERİYORUM.
ONA GÜVENEBİLECEĞİMDEN EMİNDİM. O ÇOK İYİ BİR İNSAN... AMA...
JORDAN İLGİLENECEK.
AMA BENLE KONUŞMADAN SAKIN YOLA ÇIKMASIN. ÇOK BÜYÜK BİR TEHLİKE VAR.
?
TEHLİKE Mİ? NE DEMEK İSTİYORSUNUZ?
SANDIKLAR, İLAÇLAR ARASINDA LİYUSTURUCULAR DA VARDI.
ELBETTE TIBBİ AMAÇLARLA KULLANILACAKTI, YARALILARLA BAZI HASTALAR İÇİN. AMA BİRTAKIM BOŞBOĞAZLIKLAR EDİLDİ... EMİNİM RAHAD SADİ ÖĞRENMİŞTİR.
RAHAD SADİ Mİ?
KAANİT ZERGA VAHASINDAKİ YAĞMACILARIN BAŞI... VAHA TAM GÜNEYİMİZDE. YASA BİLMEZ BİR SOYGUNCUDUR, BU SANDIKLARI ELDE ETMEK İÇİN HİÇBİR ŞEYDEN YILMAZ.
BU YÜZDEN DOLAMBAÇLI BİR YOL İZLEMEK GEREKECEK. JORDAN'A SÖYLEYİN...
HA... EVET. EVET, KAYGILANMAYIN, BEN SÖYLERİM, SİZ DİNLENİN ŞİMDİ.
ALLAH KAHRETSİN! ÇATTIK MI BELÂYA! BARNEY DE ŞİMDİ O VAHAYA VARMAYA ÇALIŞIYORDUR, İLK KONAKLAYACAĞI YER ORASI! MAC PHERSON'U DA YALNIZ BIRAKAMAYIZ!
GİTMEK ZORUNDASIN! MOTORA ATLA JORDAN'A YETİŞ! BEN BURADA KALIRIM. TÜFEK KULLANMAYI DA, ADAM TEDAVİSİNİ DE BİLİRİM!
sürecek

SİNAN GÜRDAĞCIK

FİKRET ARIT'ın
Bir Hikâyesi

ATATÜRK 19 MAYIS'TA DOĞMUŞTU

Resimler: Ömer Muz

16 Mayıs 1919 cuma günü hava kapalı ve rüzgârlıydı İstanbul'da. Gökte iri iri kara bulutlar uçuşuyordu. Harem'le Salacak arasındaki kıyının açığında demirli küçük Bandırma gemisi de bu bulutlara özenircesine kara kara dumanlar salıveriyordu bacasından. Geminin altmış yaşlarında, kısa boylu, hafif göbekli süvarisi İsmail Hakkı kaptanla gençten bir adam olan ikinci kaptanı, köprüüstü yanından ülkeyi işgal eden devletlerin savaş gemileriyle dolu limana bakıyorlardı.

Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu topluluk, 1914-1918 Genel Savaşı'nda yenilmiş, 30 Ekim 1918 günü Mondros'ta koşulları ağır bir Ateşkes Anlaşması imzalamıştı. Anlaşma hükümlerine uymaya gerek duymayan işgal devletleri, koruma bahanesiyle 13 Kasım 1918 gününden beri İstanbul'daydılar.

"Geciktiler," dedi İsmail Hakkı kaptan.

Sonra yüzünü bulutlarla örtülü göğe kaldırarak ekledi:

"Bu havayı da hiç gözüm tutmuyor!"

İkinci kaptan, peşpeşe Kızkulesi önlerinde beliren üç kayığı gösterdi yaşlı süvariye:

"Geliyorlar galiba Efendi Kaptan," dedi.

İsmail Hakkı kaptan gözlerini kısarak ikinci kaptanın gösterdiği yana baktı:

"Evet," dedi. "Onlar olmalı."

"Epey de kalabalıklar."

"Bana söylenene göre Mustafa Kemâl Paşa'yla ondokuz kişi olacak."

Köprüüstüne döndü:

"Haydi iskele başına inip karşılayalım yolcuları."

Köprüüstünden geçip güverteye inen merdiven başına yürüdüler.

TUĞGENERAL Mustafa Kemâl'in komutanı olduğu Adana'daki Yıldırım Orduları Grubu kaldırılmış, otuz yedi yaşındaki Tuğgeneral, Millî Savunma Bakanlığı emrine alınarak, işgal devletleri savaş gemilerinin İstanbul önünde demirledikleri 13 Kasım 1918 günü Haydarpaşa'da trenden inmişti.

Bandırma, bir Karadeniz yolculuğu için hazır değildi.

Ülkesi ve ulusu için düşünceleri olan genç Tuğgeneral, İstanbul'da hemen temaslara başladı. Bu temaslar sonunda da ne Saray'da, ne de hükümette hayır kalmadığını gördü. Uygun bir zamanda ve fırsatta Anadolu'ya geçerek Türk ulusuna felâketi duyurmaya karar verdi.

Ülke tam bir karmaşa içindeydi. İstanbul'dan başka Adana iline Fransızlar; Urfa, Maraş ve Antep'e İngilizler girmişti. Antalya ile Konya'da İtalyan birlikleri, Merzifon ile Samsun'da İngiliz askerleri vardı. Bu yabancı devletlerden başka Hıristiyan azınlıklar da yurdun dört bir yanında gizli, açık istek ve amaçlarının elde edilmesi, devletin bir an önce çökmesi için çalışıp duruyorlardı.

Genç Tuğgeneral'in Istanbul'da olumsuz girişimlerde bulunmasından kuşkulanan hükümet, onu İstanbul'dan uzaklaştırmak için uygun bir neden aramaya başladı. Bu neden işgal kuvvetlerinin raporlarıyla dolu bir dosya halinde ellerine geldi. Sözde Samsun ve çevresindeki Rum köyleri her gün Türkler'in saldırısına uğruyordu. Bu saldırıları durdurmak hükümetin göreviydi. Yoksa duruma kendileri el koyacaklardı.

Yakınmaları fırsat bilen hükümet, merkezi Samsun'da olmak üzere Dokuzuncu Ordu Müfettişliği adıyla bir müfettişlik kurarak başına Tuğgeneral Mustafa Kemal'i getirdi ve onu işgal devletlerinin yakındıkları saldırıları önlemek, Anadolu'da belirmeye başlayan bazı ulusal kuruluşları ortadan kaldırmakla görevlendirdi.

- Beklediği uygun zaman ve fırsatın geldiğini gören genç Tuğgeneral bu görevi kabul etti. Hemen müfettişlik karargâhını hazırladı. İşgal devletlerinin korumasında olarak Yunanlıların İzmir'e asker çıkardığı 15 Mayıs

Mustafa Kemâl, saat 8'de Samsun'a ilk adımını attı.

YAZAR

Günümüz romancılarından. 1918 yılında Karadeniz Ereğli'sinde doğdu. 1950'ye kadar türlü işlerde bulundu. 1950'de basın hayatına atıldı. **Yeni İstanbul, Anadolu Ajansı, Hayat** dergisinde çalıştı. Şimdi bağımsız yazar.

Romanları: **Mansilâ, Güzel Yuana, Maziden Gelen Sesler, Bu Hayatı Yaşamak Lâzım, Muhtar, Kader Böyle İmiş, Hep Bu Topraklar İçin.**

Çocuk kitapları: **Küçük Fedailer, Garip, Transfer Ahmet, Tutsak Doğanlar.**

1919 gününün ertesi gün de "YA BAĞIMSIZLIK, YA ÖLÜM" parolasıyla Samsun'a gitmek üzere Bandırma vapuruyla yola çıktı.

BU yolculuk için görevlendirilen **Bandırma**, 192 tonluk küçük bir yük ve yolcu gemisiydi. 1878 yılında İngiltere'de yapılmıştı. Bir kaç el ve ad değiştirdikten sonra 1894 yılında, Denizcilik Bankası Denizyolları İşletmesi'nin o zamanki adı olan İdare-i Mahsusa tarafından satın alınarak İstanbul'la Karabiga arasında çalıştırılmaya başlanmıştı.

Bandırma, bir Karadeniz yolculuğu için hazır değildi. Pusulasında büyük bir sapma vardı. Hız ölçme âleti olan paraketesi bile yoktu. İsmail Hakkı kaptan, bu gemiyle Karadeniz'e çıkılamayacağı konusunda çok direnmişse de sözünü dinletememişti.

Küçük **Bandırma**, Karadeniz'e çıkar çıkmaz şiddetli bir yıldızkarayel fırtınasının içinde buldu kendini. İki gün iki gece dalgalarla boğuşarak 18 Mayıs 1919 pazar günü öğle vakti Sinop'a geldi.

Bir an önce Samsun'a ulaşmak isteyen Tuğgeneral, Sinop Jandarma Komutanı'nı gemiye çağırtarak Samsun'a karayolu ve araç olup olmadığını sordu. İki kent arasında ne doğru-dürüst bir karayolu vardı, ne de araç. Sinop'un çevreyle bağlantısı binek atları, at arabaları ve kağnılarla sağlanıyordu. Yola **Bandırma**'yla devam edildi.

Küçük tekne,19 Mayıs 1919 pazartesi sabahı,Samsun önlerinde demirledi. Dokuzuncu Ordu Müfettişi Tuğgeneral Mustafa Kemâl, saat 8'de Samsun'a ve Anadolu Savaşı'na ilk adımını attı.

ARADAN on yedi yıl geçti. Kurtuluş Savaşı kazanılmış, Cumhuriyet ilân edilmiş, devrimler gerçekleştirilmiş, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, uygar ülkeler içindeki saygın yerini almıştı. Bu devleti kuran Cumhurbaşkanı Atatürk'ü ziyaret etmek üzere İngiltere Kralı Sekizinci Edward, 4 Eylül 1936 günü iki destroyerin eşlik ettiği Nahlin yatıyla İstanbul'a geldi. 6 Eylül 1936 gecesine kadar İstanbul'da kaldı ve o gece saat 23,45'te Atatürk'ün özel treniyle Sirkeci Garı'ndan Viyana'ya gitti.

Kralın bu ziyaretinin üzerinden iki ay geçmişti. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği'ne Türkiye Dışişleri Bakanlığı'ndan bir mektup geldi. Mektupta, İngiltere İşgüderi'nin Bakanlığa başvurarak Atatürk'ün doğum gününde Ingiltere Kralı Sekizinci Edward tarafından kendisine kutlama telgrafı çekileceğini söylediği ve Atatürk'ün doğum gününün bildirilmesini rica ettiği yazılıydı.

Atatürk düşündü. Doğum gününü bilmiyordu. Ama annesinden duyduğuna göre bir bahar mevsiminde doğmuş olduğunu hatırladı. Ay ve gün için de şöyle dedi:

"Bu, bir 19 Mayıs günü niçin olmasın?"

Atatürk, Samsun'a ve Anadolu Savaşı'na ilk adımını attığı 19 Mayıs gününü yürekten bir istekle doğum günü olarak benimsemişti.

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği'nden Türkiye Dışişleri Bakanlığı'na gönderilen yanıtta Atatürk'ün 19 Mayıs 1881 günü doğmuş olduğu bildirildi.

HER GÜN SENİNLE

Her gün seninle uyanıp
Her gün seninle gülmeliyiz
Her gün seninle yaşayıp
Her gün seninle düşünmeliyiz.

Her gün yeni bir yaşın
Her yeni bir evrim eşiğinde
Her gün hep aynı bahar
Her gün hep aynı anlam
gözlerinde.

Her gün aynı Kemal
Her gün aynı ATA'sın
Her gün aynı ülkenin bekçisi
Her gün aynı güzelin sevgilisi.

Her gün ne mutlu Türküm
diyene
Her gün ne gurur ATA'yı
dinleyene
Her gün ne ışık gözlerimizde
Her gün ATATÜRK anısı
sözlerimizde.

Her gün daha güçlü daha dinç
Her gün daha genç daha ilginç
Her gün kansın damarlarımızda
Her gün tek öncüsün
yurdumuzda

Mücap Ofluoğlu

Altın Çocuk Kitapları
Sunar:
BAYRAM GÖMLEĞİ
Seçme
Çocuk Oyküleri

Yeni Gazete

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

SAYI: 15

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

Köyün Çocuğu
Yayınları
GARİP NASIL OKUYACAK?
Adnan Ozyalçıner
ÇIKTI

Kanuni'nin bir fermanı Londra'da 2.5 milyon liraya satışa çıktı!

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN

Londra'da satışa çıkarılan fermanın kanuni Sultan Süleyman'ın Topkapı Sarayı dışında bulunan 127 fermanından biri olduğu belirtiliyor...

Kanuni Sultan Süleyman 1494'de Trabzon'da doğdu. 1566'da yetmiş iki yaşında öldü. İkinci Sultan Süleyman adıyla 1520 tarihinde tahta çıkan Kanuni, 46 yıl hükümdarlık yaptı. Kanuni 13 defa sefere çıktı. Zamanında ordu-

TARİHE **"Muhteşem Süleyman"** olarak geçen Osmanlı Padişahı Kanuni Sultan Süleyman'ın bir fermanı, İngiltere'nin en pahalı resim ve antika satan ünlü firması Christies'de 2 milyon 500 bin liraya satışa çıkarıldı. Fermanın tanıtıldığı satış broşüründe ise şöyle denildi: **"Bu ferman, Edirne eyaletinden her gün 12 akçe hediye alınmasını, bu miktarın ise bölgede Müslümanlığın hizmetinde kullanılmasını doğrulamaktadır. Kıyık Mahallesi'nde inşa edilen caminin görevlileri bu paydan yararlanacaklardır. Tahsis edilen para, şeyh ve şeyhin ha-**

Sultan Süleyman, buna ilâveten daimî olarak 10 akçelik bir vergiyi de yürürlüğe koymuş bulunmaktadır. Böylece toplam hediye miktarı günde 22 akçeye çıkarılmış olmaktadır. Bölgedeki dinî müesseselerin kurucusu Mevlevi Sinan'ın ölümü halinde bu yekûn 5 akçeye inecek ve erkânın kişisel harcamalarına ayrılacaktır.

Bu fermanın ve tuğranın tarihi 31 Ocak 1521'dir. Fermanın içeriğinden de anlaşıldığı üzere Kanuni, bu buyruğunu 31 Ocak 1521 tarihinden itibaren geçerli kılmıştır. Vergi tahsildarları bu gündelikleri de aynı tarihten itibaren

Amerika'da her 100 bilim adamından ikisi zenci

AMA ÜLKEDEKİ BEYAZLARIN TEKELİ ESKİSİ GİBİ SÜRÜYOR

AMERİKA'da zencilerin bu ülkede geçerli hakların büyük çoğunluğunu elde etmiş oldukları üstünde bir çok kişi birleşiyor ama ulaşılabilen bir çok meslekte beyaz nüfusun tekeli de eskisi gibi sürüyor.

Amerika Nüfus Sayımı Bürosu'nun derlediği son istatistikler, bu konudaki örneklerden birini de yeniden vurguladı. Amerika'da bilimadamlarının yalnızca yüzde 2'sinin zenci, yüzde 90'ının ise beyaz olduğu açıklandı.

ACABA BİLİYOR MUYUZ?

40 YAŞINI GEÇEN HERKES GÖZ MUAYENESİ YAPTIRMALI

HALK arasında yaygın adıyla **Karasu** diye anılan göz sinirleri kuruması **(Glokom)** hastalığının 40 yaşın üstündeki herkesi tehdit ettiği bildirildi. Ankara Üniversitesi Göz Kliniği Kürsüsü Başkanı Prof. Dr. **Sabahat Abadan**, glokomla ilgili yaptığı araştırma sonuçlarını açıklarken göz siniri kuruması (Glokom) hastalığının anlaşılması için 40 yaşını geçkin herkesin gözlerini kontrol ettirmesi gerektiğini, erken teşhisle bu hastalığın meydana getireceği körlüğün önüne geçilebileceğini söyledi.

Prof. Dr. Abadan, glokomun körlüğe neden oluşu açısından diğer tehlikeli hastalıklara oranla ilk sırada yer aldığını belirtti ve şunları söyledi:

"Dünyadaki körlük nedenleri arasında hemen hemen birinci sırayı alan Karasu (Glokom) hastalığı genellikle 40 yaşının üstündeki insanlarda görülen bir hastalıktır. Bu hastalık kendisini göz tansiyonu yüksekliği ile gösterir. Çoğunlukla sinsi seyreden bir hastalık olduğu için hasta kişi, hastalığının farkına bile varmaz ve görmesini yavaş yavaş kaybeder."

Abadan, gözlerdeki görme sinirinin kurumasından kaynaklanan glokom hastalığının nedenlerini açıklarken, bunları birincil, ikincil ve doğumsal olarak üçe ayırdı.

ÇÖPLÜ DENİZ

Genç Gazeteci
ŞEBNEM TAVŞANCIL
yazıyor

Zonguldak ilinin batısına bakan tarafında Ereğli adlı bir ilçe vardır. Bu ilçenin dağ ve ormanları bol olduğu gibi kıyıları da güzeldir. Karadeniz kıyılarına bakan tarafta yazın çocuklar yüzer. Kışın ise lağım suları ve çöpler, çocukların yüzdükleri kıyıya dökülür. Önlem alınmazsa burada yü-

KARADENİZ'İN ÜNLÜ BALIĞI

HAMSİ ÇOK DEĞERLENDİRME AZ

Genç Gazeteci
TOLGA AKTAN Sinop'tan
yazıyor

Yurdumuzda genellikle taze olarak yenilen hamsinin soğutulmuş, tuzlanmış, kurutulmuş ve konserve şeklinde de tüketildiği ve önemli bir besin maddesi olduğu çoğu kimselerce bilinir. Bunun yanında hamsi, sanayi hammaddesi olarak da değerlendiriliyor. Sanayide yağ olarak ve sabun, margarin, ilaç yapımında... diye sayabiliriz bunları.

Aralık, Ocak, Şubat aylarında bol bol avlanan hamsiden yurdumuzda yeteri kadar yararlanılamıyor. Daha çok yararlanma, değerlendirme kuruluşlarının çoğaltılmasına bağlı. Karadeniz'de yılda 100 bin ton hamsi avlandığı belirtiliyor.

Dünyanın en zengin kişilerinden David Rockefeller kendini emekliye ayırdı

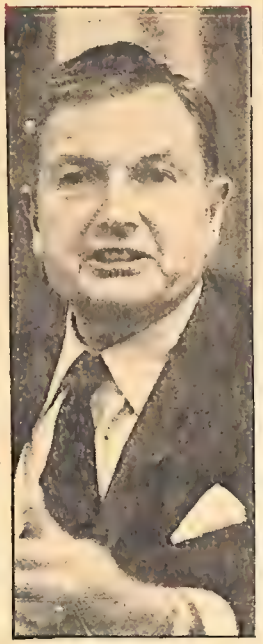

AMERİKA'nın ve dünyanın en zengin kişilerinden biri olan **David Rockefeller,** kendini emekliye ayırmaya karar verdi. **Rockefeller,** Amerika'nın üçüncü büyük bankası olan Thase Manhattan Bank'ın başkanlığını yürütüyordu. **David Rockefeller**'in yalnızca bu bankadan ücret adı altında yılda 589 bin dolar (yaklaşık 58 milyon 900 bin lira) aldığı ve bilinen servetinin 1 milyar doların (yaklaşık 100 milyar lira) üstünde olduğu belirtiliyor.

65 yaşındaki **David Rockefeller,** yüzyıldan daha fazla bir süre önce dedesi tarafından kurulan **"Rockefeller hanedanı"**nın günümüzdeki temsilcisi. Dede John Rockefeller, bu mali hanedanlığın temelini Standard Oil Şirketi ve petrol sayesinde kurmuş ve sağlamlaştırmıştır.

David Rockefeller, Amerika'nın borsa merkezi Wall Street'de en çok sözü geçen kişi olarak biliniyor. Ekonomi ve bankacılık alanındaki "ağırlığı" yanında, David Rockefeller, dünya politikası üstünde de etkili bir kişi.

Rize'de sahil yolu ağaçlandırıldı

Genç Gazeteci Adem KALÇA, Rize'den yazıyor

Rize'de 9.5 km. uzunlukta bir sahil yolu yapılmaktadır. Bu yol henüz bitmemişse de, Rize ilinin önünü kaplayan sahil yolu yapılmış ve yol kenarına ağaç dikilebilmesi için çukurlar bırakılmıştı. Bu çukurlara geçtiğimiz günler içinde küçük ağaçlar dikildi. Uzun sahil yolunda ağaçlar şimdilik küçük görünüyor bile olsa yola renk katıyor. Tüm Rize halkının dileği, bunlara hiç bir kötülük yapılmaması ve sayılarında eksilme olmadan büyümesi. Yüksek yapılarla taş yığını görüntüsü veren kent ve kasabalarımız göz önüne getirilirse, dileğin ne kadar yerinde olduğu anlaşılır. Ağaçlar büyüdüğünde Rize ve sahil yolu çok şey kazanacak.

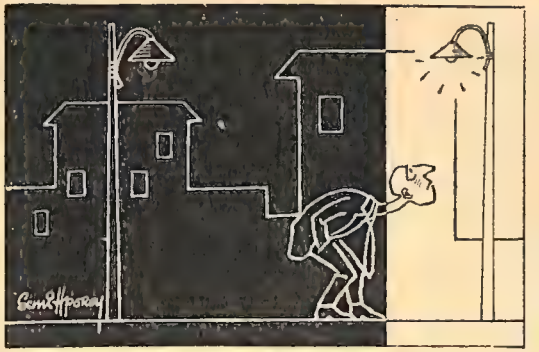

GÜNDÜZ YANAN AMPULLER

Gereksiz yere yanan ampuller ekonomiye zarar veriyor

Genç Gazeteci
ŞEBNEM BOYATLIOĞLU
yazıyor

Günümüzün önemli bir sorununa değinmek istiyorum. Yurdumuzda sık sık uygulanan elektrik kısıtlaması kuşku yok ki zorunluluktan doğuyor. Buna kimsenin diyeceği olamaz. Ancak bazı sokaklarda gündüz yanan lâmbalar görüyoruz. Madem ki elektrik enerjisine gereksinmemiz var; gün kararırken yakılan lâmbalar gün ağarırken hemen söndürülmeli. Boşuna harcanan enerji, sanayi bölgelerimizde kullanılabilir, yurt kalkınmasına da katkısı olur.

Kedi-Köpek Yiyen VİETNAMLI GÖÇMENLERİN BAŞI DERTTE!....

Vietnamlıları, hayvanları koruma dernekleri protesto ediyor...

AMERİKA'ya göç eden Vietnamlı göçmenlerin, parasızlık nedeniyle kentlerde yakaladıkları kedi ve köpekleri pişirerek yemeleri, hayvanseverler tarafından büyük protestolara neden oldu. Bu arada, San Francisco Katolik Kilisesi Başrahibi John J.O.'Connor da yerel gazetelere gönderdiği bir mektupta, Vietnamlıların kedi ve köpek eti yemelerine engel olunmasını istedi.

LİMASOLLU NACİ

KESSINGLAND YAZ OKULU

Kessingland Yaz Okulumuzun tüm öğretmenleriyle Türkiye'nin en şirin köyü KALKAN'da her gün 6 saat dersten sonra denizde, yemekte, gezide, oyun ve eğlencede devamlı İngilizce konuşarak mükemmel İngilizce öğrenecek ve şahane bir tatil geçireceksiniz.

Türkiye'nin ilk ve yegâne İngilizce Konuşma Kampı, 24 yıllık tecrübe, ciddî ve en büyük kuruluş.

Ayrıntılı tanıtıcı broşürümüzü isteyiniz.

Adresine geniş tafsilâtlı bir broşürümüzü isteyiniz.

Adım, soyadım: ----------

Ev adresim: ----------

LİMASOLLU NACİ İstiklâl cad. 193 Beyoğlu-İstanbul

Altın Çocuk Kitapları
Sunar:
BAYRAM GÖMLEĞİ
Seçme
Çocuk Oyküleri

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

Yeni Gazete

SAYI: 15

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

Köyün Çocuğu
Yayınları
GARİP NASIL OKUYACAK?
Adnan Ozyalçıner
ÇIKTI

Kanuni'nin bir fermanı Londra'da 2.5 milyon liraya satışa çıktı!

Londra'da satışa çıkarılan fermanın kanuni Sultan Süleyman'ın Topkapı Sarayı dışında bulunan 127 fermanından biri olduğu belirtiliyor...

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN

Kanuni Sultan Süleyman 1494'de Trabzon'da doğdu. 1566'da yetmiş iki yaşında öldü. İkinci Sultan Süleyman adıyla 1520 tarihinde tahta çıkan Kanuni, 46 yıl hükümdarlık yaptı. Kanuni 13 defa sefere çıktı. Zamanında ordular Viyana kapılarına kadar gitti.

TARİHE **"Muhteşem Süleyman"** olarak geçen Osmanlı Padişahı Kanuni Sultan Süleyman'ın bir fermanı, İngiltere'nin en pahalı resim ve antika satan ünlü firması Christies'de 2 milyon 500 bin liraya satışa çıkarıldı. Fermanın tanıtıldığı satış broşüründe ise şöyle denildi: **"Bu ferman, Edirne eyaletinden her gün 12 akçe hediye alınmasını, bu miktarın ise bölgede Müslümanlığın hizmetinde kullanılmasını doğrulamaktadır. Kıyık Mahallesi'nde inşa edilen caminin görevlileri bu paydan yararlanacaklardır. Tahsis edilen para, şeyh ve şeyhin hatipleri tarafından da kullanılacaktır.**

Sultan Süleyman, buna ilâveten daimî olarak 10 akçelik bir vergiyi de yürürlüğe koymuş bulunmaktadır. Böylece toplam hediye miktarı günde 22 akçeye çıkarılmış olmaktadır. Bölgedeki dinî müesseselerin kurucusu Mevlevi Sinan'ın ölümü halinde bu yekûn 5 akçeye inecek ve erkânın kişisel harcamalarına ayrılacaktır.

Bu fermanın ve tuğranın tarihi 31 Ocak 1521'dir. Fermanın içeriğinden de anlaşıldığı üzere Kanuni, bu buyruğunu 31 Ocak 1521 tarihinden itibaren geçerli kılmıştır. Vergi tahsildarları bu gündelikleri de aynı tarihten itibaren

Amerika'da her 100 bilim adamından ikisi zenci

AMA ÜLKEDEKİ BEYAZLARIN TEKELİ ESKİSİ GİBİ SÜRÜYOR

AMERİKA'da zencilerin bu ülkede geçerli hakların büyük çoğunluğunu elde etmiş oldukları üstünde bir çok kişi birleşiyor ama ulaşılabilen bir çok meslekte beyaz nüfusun tekeli de eskisi gibi sürüyor.

Amerika Nüfus Sayımı Bürosu'nun derlediği son istatistikler, bu konudaki örneklerden birini de yeniden vurguladı. Amerika'da bilim adamlarının yalnızca yüzde 2'sinin zenci, yüzde 90'ının ise beyaz olduğu açıklandı.

ACABA BİLİYOR MUYUZ?

40 YAŞINI GEÇEN HERKES GÖZ MUAYENESİ YAPTIRMALI

HALK arasında yaygın adıyla **Karasu** diye anılan göz sinirleri kuruması **(Glokom)** hastalığının 40 yaşın üstündeki herkesi tehdit ettiği bildirildi. Ankara Üniversitesi Göz Kliniği Kürsüsü Başkanı Prof. Dr. **Sabahat Abadan**, glokomla ilgili yaptığı araştırma sonuçlarını açıklarken göz siniri kuruması (Glokom) hastalığının anlaşılması için 40 yaşını geçkin herkesin gözlerini kontrol ettirmesi gerektiğini, erken teşhisle bu hastalığın meydana getireceği körlüğün önüne geçilebileceğini söyledi.

Prof. Dr. Abadan, glokomun körlüğe neden oluşu açısından diğer tehlikeli hastalıklara oranla ilk sırada yer aldığını belirtti ve şunları söyledi:

"Dünyadaki körlük nedenleri arasında hemen hemen birinci sırayı alan Karasu (Glokom) hastalığı genellikle 40 yaşının üstündeki insanlarda görülen bir hastalıktır. Bu hastalık kendisini göz tansiyonu yüksekliği ile gösterir. Çoğunlukla sinsi seyreden bir hastalık olduğu için hasta kişi, hastalığının farkına bile varmaz ve görmesini yavaş yavaş kaybeder."

Abadan, gözlerdeki görme sinirinin kurumasından kaynaklanan glokom hastalığının nedenlerini açıklarken, bunları birincil, ikincil ve doğumsal olarak üçe ayırdı.

ÇÖPLÜ DENİZ

Genç Gazeteci
ŞEBNEM TAVŞANCIL
yazıyor

Zonguldak ilinin batısına bakan tarafında Ereğli adlı bir ilçe vardır. Bu ilçenin dağ ve ormanları bol olduğu gibi kıyıları da güzeldir. Karadeniz kıyılarına bakan tarafta yazın çocuklar yüzer. Kışın ise lağım suları ve çöpler, çocukların yüzdükleri kıyıya dökülür. Önlem alınmazsa burada yü-

KARADENİZ'İN ÜNLÜ BALIĞI

HAMSİ ÇOK DEĞERLENDİRME AZ

Genç Gazeteci
TOLGA AKTAN Sinop'tan
yazıyor

Yurdumuzda genellikle taze olarak yenilen hamsinin soğutulmuş, tuzlanmış, kurutulmuş ve konserve şeklinde de tüketildiği ve önemli bir besin maddesi olduğu çoğu kimselerce bilinir. Bunun yanında hamsi, sanayi hammaddesi olarak da değerlendiriliyor. Sanayide yağ olarak ve sabun, margarin, ilaç yapımında... diye sayabiliriz bunları.

Aralık, Ocak, Şubat aylarında bol bol avlanan hamsiden yurdumuzda yeteri kadar yararlanılamıyor. Daha çok yararlanma, değerlendirme kuruluşlarının çoğaltılmasına bağlı. Karadeniz'de yılda 100 bin ton hamsi avlandığı belirtiliyor.

Rize'de sahil yolu ağaçlandırıldı

Genç Gazeteci Adem KALÇA, Rize'den yazıyor

Rize'de 9,5 km. uzunlukta bir sahil yolu yapılmaktadır. Bu yol henüz bitmemişse de, Rize ilinin önünü kaplayan sahil yolu yapılmış ve yol kenarına ağaç dikilebilmesi için çukurlar bırakılmıştı. Bu çukurlara geçtiğimiz günler içinde küçük ağaçlar dikildi. Uzun sahil yolunda ağaçlar şimdilik küçük görünüyor bile olsa yola renk katıyor. Tüm Rize halkının dileği, bunlara hiç bir kötülük yapılmaması ve sayılarında eksilme olmadan büyümesi. Yüksek yapılarla taş yığını görüntüsü veren kent ve kasabalarımız göz önüne getirilirse, dileğin ne kadar yerinde olduğu anlaşılır. Ağaçlar büyüdüğünde Rize ve sahil yolu çok şey kazanacak.

Dünyanın en zengin kişilerinden David Rockefeller kendini emekliye ayırdı

AMERİKA'nın ve dünyanın en zengin kişilerinden biri olan **David Rockefeller,** kendini emekliye ayırmaya karar verdi. **Rockefeller,** Amerika'nın üçüncü büyük bankası olan Thase Manhattan Bank'ın başkanlığını yürütüyordu. **David Rockefeller**'in yalnızca bu bankadan ücret adı altında yılda 589 bin dolar (yaklaşık 58 milyon 900 bin lira) aldığı ve bilinen servetinin 1 milyar doların (yaklaşık 100 milyar lira) üstünde olduğu belirtiliyor.

65 yaşındaki **David Rockefeller,** yüzyıldan daha fazla bir süre önce dedesi tarafından kurulan **"Rockefeller hanedanı"**nın günümüzdeki temsilcisi. Dede John Rockefeller, bu malî hanedanlığın temelini Standard Oil Şirketi ve petrol sayesinde kurmuş ve sağlamlaştırmıştır.

David Rockefeller, Amerika'nın borsa merkezi Wall Street'de en çok sözü geçen kişi olarak biliniyor. Ekonomi ve bankacılık alanındaki "ağırlığı" yanında, David Rockefeller, dünya politikası üstünde de etkili bir kişi.

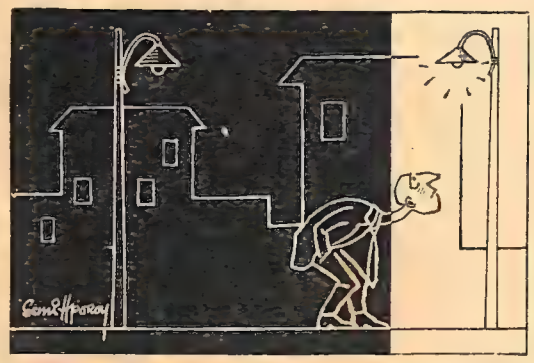

GÜNDÜZ YANAN AMPULLER

Gereksiz yere yanan ampuller ekonomiye zarar veriyor

Genç Gazeteci
ŞEBNEM BOYATLIOĞLU
yazıyor

Günümüzün önemli bir sorununa değinmek istiyorum. Yurdumuzda sık sık uygulanan elektrik kısıtlaması kuşku yok ki zorunluluktan doğuyor. Buna kimsenin diyeceği olamaz. Ancak bazı sokaklarda gündüz yanan lâmbalar görüyoruz. Madem ki elektrik enerjisine gereksinmemiz var; gün kararırken yakılan lâmbalar gün ağarırken hemen söndürülmeli. Boşuna harcanan enerji, sanayi bölgelerimizde kullanılabilir, yurt kalkınmasına da katkısı olur.

Kedi-Köpek Yiyen

VİETNAMLI GÖÇMENLERİN BAŞI DERTTE!....

Vietnamlıları, hayvanları koruma dernekleri protesto ediyor...

AMERİKA'ya göç eden Vietnamlı göçmenlerin, parasızlık nedeniyle kentlerde yakaladıkları kedi ve köpekleri pişirerek yemeleri, hayvanseverler tarafından büyük protestolara neden oldu. Bu arada, San Francisco Katolik Kilisesi Başrahibi John J.O.'Connor da yerel gazetelere gönderdiği bir mektupta, Vietnamlıların kedi ve köpek eti yemelerine engel olunmasını istedi.

LİMASOLLU NACİ

KESSINGLAND YAZ OKULU

Kessingland Yaz Okulumuzun tüm öğretmenleriyle Türkiye'nin en şirin köyü KALKAN'da her gün 6 saat dersten sonra denizde, yemekte, gezide, oyun ve eğlencede devamlı İngilizce konuşarak mükemmel İngilizce öğreneçek ve şahane bir tatil geçireceksiniz.

Türkiye'nin ilk ve yegâne İngilizce Konuşma Kampı, 24 yıllık tecrübe, ciddî ve en büyük kuruluş.

Ayrıntılı tanıtıcı broşürümüzü isteyiniz.

Adresine geniş tafsilâtlı bir broşürümüzü isteyiniz.

Adım, soyadım: ——————————

Ev adresim: ——————————

LİMASOLLU NACİ İstiklâl cad. 193 Beyoğlu-İstanbul

KIRK AMBAR

Artık yaşlandın Denilince ...

Ahmet Ağa, XVI. yüzyılın ünlü kemankeşlerindendi —okçularındandı—. Yetmiş beş yaşlarındayken bir esnafa ok ısmarladığı zaman, adam: "Artık yaşlandın Ahmet Ağa!" şeklinde konuşunca atını çarşı kapısına sürdü, yukardaki zincire tutundu, ayaklarıyla atının karnını sıktı ve hayvanın dört ayağını da yerden kesti.

Vali Ömrümüzü Kısaltti

1572 yılına kadar İngiltere'de yılbaşı Mart ayının 25'inde kutlanırdı. Bir yılbaşı gecesinde özellikle Londra'da tufan halinde yağmur yağdı, seller ortalığı bastı, her taraf çamur içinde kaldı. Londra genel valisi de bu durumda yılbaşı eğlencelerini yarıda kestirdi. Halk, "Vali ömrümüzü kısaltti!" diye başkaldırdı. Başkaldırı, güçlükle bastırıldı.

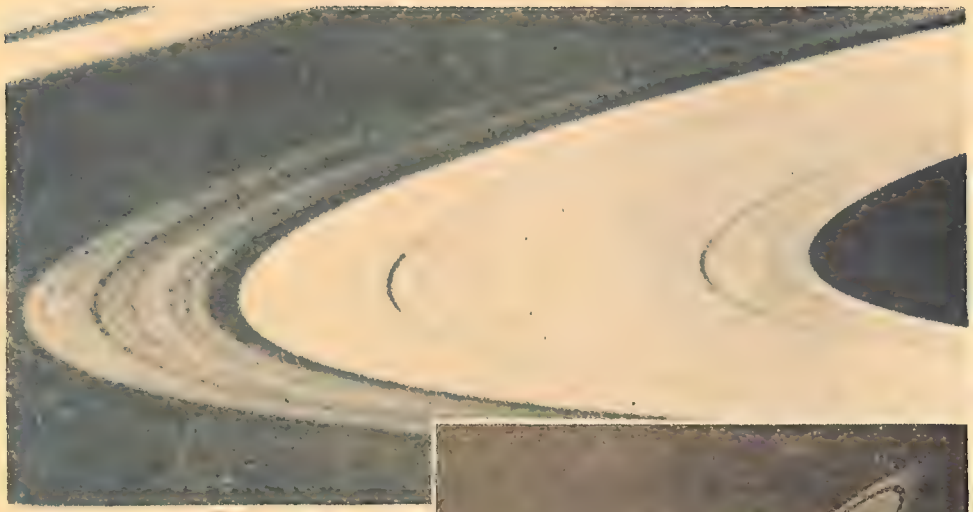

SATÜRN'DE YAŞAM VAR MI?

Bilimadamları, Satürn'ün çevresindeki halkaları inceleyerek, gezegenin atmosferini araştırıyorlar.

İnsanoğlu varolduğundan beri uzayın gizlerini merak etti. Bu merak sonucu uzaya ve çeşitli gezegenlere çok sayıda uzay gemileri gönderdi. Bu araçların çektiği sayısız fotoğraflarla da, uzay hakkındaki bilgilerini genişletmeye çalıştı.

Amerikalıların son olarak uzaya gönderdikleri, "Voyager-1" adlı uzay gemisi de Satürn gezegeninin fotoğraflarını çekti.

"Gezegenlerin en güzeli" olarak adlandırılan Satürn'ün fotoğrafları gezegene 81 milyon kilometre uzaklıktan çekildi. Bu sırada aracın hızı saatte 1.300.000 kilometre idi.

Bilimadamları şimdi bu fotoğrafları inceleyerek, "Satürn" halkalarının özelliklerini araştırarak gezegende yaşam olup olmadığını inceliyorlar.

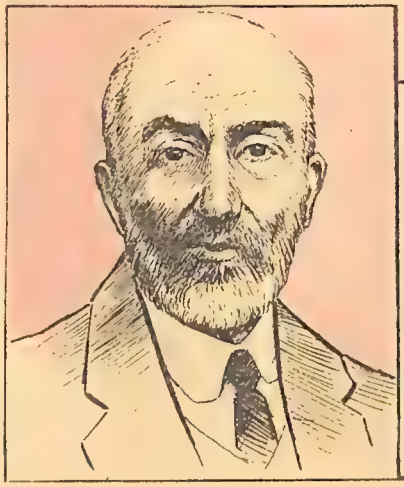

ŞARAPÇI MAYMUN

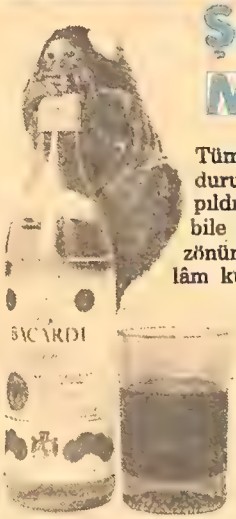

Tüm dünyada, reklâmlar öyle bir duruma geldiler ki; neredeyse yapıldıkları ülkelerin kamuoylarını bile yönlendiriyorlar. Bunu gözönünde tutan firmalar ve reklâm kuruluşları da harıl harıl yeni buluşlar, parlak fikirler peşindeler. Bir reklâm şirketi de, reklâmını hazırladığı firma için, yanda fotoğrafını gördüğünüz bir çalışma hazırlamış.

Sevimli maymunun bile ilgi gösterdiği şarap, insanları etkileyecek; şarap üreten firma da kâr edecek!..

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen alsancak!" dizesiyle başlayan "İstiklâl Marşımız" özgürlüğüne sahip tüm uluslar gibi Türk ulusunun da gururu, onurudur... Hemen herkes, ulusal marşımızın sözlerinin **Mehmet Akif Ersoy** tarafından yazıldığını, bestesinin ise **Zeki Üngör** tarafından yapıldığını bilir... İstanbul işgâl altındayken ve Anadolu'da ulusal savaş sürerken ulusal marşımız bu kentte ilk kez, bir zamanların ünlü kitabevi sahibi **Ahmet Halit Yaşaroğlu** tarafından gizlice bastırılarak dağıtıldı.

Çocuk bakıcısı

Hepimizin bildiği boz ayılar yavrularını kış uykusundayken doğururlar. Tabiî bunun için anne ayı uykusundan uyanır. Kış boyunca yavrular ana sütüyle beslenirler. Baharda ana ayı yeni doğurduğu yavrularını yanına alarak onları orman yaşamına alıştırır, ağaca tırmanmasını, meyve, bal toplamasını öğretir. Bu sırada kendisine bir yıl önce doğurduğu bir erkek yavrusu yardımcı olur. Bu nedenle Ruslar bu bir yaşındaki ayıya **"çocuk bakıcısı"** anlamına **"Pestum"** adını verirler.

Kumaş

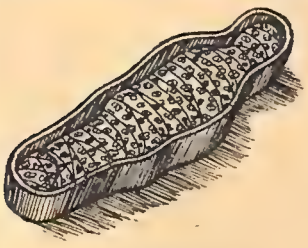

Üzerimize giydiğimiz kumaşın tarihçesi çok eskilere dayanır. Yapılan incelemelerden ve araştırmalardan bez dokumak ve iplik yapmak için kenevirin kullanılmasının M.Ö. 2800 yıllarında ilk olarak Çin'de başladığı saptanmıştır. Eski Mısır mezarlarında keten tarımını ve keten liflerinin bez dokumasını belgeleyen resimlere rastlanmıştır. O zamanlar Mısır'da keten kumaş kullanımı çok yaygındı. Firavunların mumyaları da keten kumaşla sarılmıştır.

Tarihi Bir Kravat

Garipliklerde İngilizlerin üstüne bir başka ulus az bulunur olsa gerek: W. Vithall de bunlardan biri. Adam, nikâh töreninde boynuna taktığı kravatı ömrü boyunca boynundan çıkartmadı. 55. evlilik yıldönümünde de aynı kravatı geçirmişti boynuna. Tabiî, kravatın lime lime olduğunu belirtmeye gerek yok...

Sigara Tiryakileri

Amerika'da Michigan eyaletinde Durand adındaki bir adamın çiftliğinde herkes, ama herkes dehşetli bir sigara tiryakisi... Çiftliğin sahibi, karısı, oğlu, kızı, torunları, çiftlikte çalışanlar... Sonra da çiftliğin emektar atı, eşeği ve hatta kurt köpeği fosur fosur sigara içiyorlar. Günde ortalama 30 paket sigara tüketiliyormuş Durand'ların çiftliğinde...

Karatavuk Deyip Geçmeyin !.

Avustralya karatavuğu denilince bir dakika durmak gerek. Bir adı da, **harp** adındaki müzik âletine benzeyen tüylerinden dolayı **"Harp Kuşu"** olan bu kuş diğer bütün kuşların çıkardıkları sesleri inanılmaz bir beceriyle taklit eder.

Avustralya karatavuklarının taklit yetenekleri bununla da kalmaz... At kişnemesini, köpek havlamasını ve otomobil klâksonunu da çok güzel taklit ederler... İşin garip yanı, kendi ötüşleri bir karga kadar çirkindir!

Ripley — ister inan... ister inanma.

Çocuklara deneyler

MANYETİZMA

Mıknatısın demir, çelik gibi madenleri çekme ve bir süre için mıknatıslama özelliğine **"manyetizma"** denir. Mıknatıs, çoğunluk at nalı ya da çubuk şeklinde kullanılır; ayrıca küp, dikdörtgenler prizması, silindir gibi şekilleri de vardır.

Mıknatıs kitleleri bu şekillere ısıtılarak, dövülerek ya da eritilerek girmezler. Bu tür işlemler, mıknatısın bütün özelliklerini kaybetmesinden başka işe yaramazlar, onun normal bir maden haline dönüşmesine yol açarlar. Bu nedenle mıknatıs kitleleri özel bıçaklarla yontulurlar.

Mıknatısın gücü, kuvveti her zaman için iki noktada toplanır. Kutup adı verilen bu iki yüzeyin dışında, mıknatısın geri kalan yüzeyleri ikinci derecede manyetizma özelliğine sahiptirler. İki kutuptan birine **kuzey**, diğerine **güney kutbu** adı verilir. Eğer bir mıknatısa demir bir çiviyi tutturacak olursanız, çivinin **"manyetik etki"** altında kalıp bir kaç toplu iğne ya da benzeri madenî şeyleri çektiğini görürsünüz. Çivi, mıknatıstan uzaklaşır uzaklaşmaz, iğneler de düşerler. Eğer çivimizi uzun bir süre için mıknatıslamak istiyorsak, onu mıknatısın bir kutbuna uzun süre hep aynı yönde sürtmeliyiz. Hele hele, demir bir çubuğa bu işlemi uygulayacak olursanız, o zaman daha parlak bir sonuç elde edersiniz.

CİNCİME

BLUCİN

Eteklik giymekten bıktım. Ben de blucin almaya karar verdim. Cepleri üstten dikişli, arkası etiketli blucin lere bayılıyorum. Blucin almak için ablam ve abimle birlikte alışverişe çıktık.

BÜYÜK BİR MAĞAZANIN PANTOLON SATILAN BÖLÜMÜNE GİRDİK. HERKES BİR NUMARA SÖYLEYİP BLUCİN ALIYOR. SÖYLENİLEN NUMARA ÖLÇÜ OLMALI. BENİM ÖLÇÜM KAÇ ACABA.

46

38

40MI?

42-44!

BİR KÖŞEDE DE ETİKETLER VAR. BLUCİN ALAN HERKESE İSTEDİĞİ ETİKETİ VERİYORLAR.

EN GÜZELİ OTOMOBİLLİ ETİKET.

ABLAMLA AĞABEYİM DENEME BÖLMESİNİN ARKASINA GEÇİP BLUÇİNLERİNİ DENEDİLER.

... DENEME ODALARININ KAPILARI ÇOK MATRAK. KOVBOY FİLİMLERİNDEKİ KAPILAR GİBİ. İKİ TARAFA DA AÇILIYORLAR. ABLAMIN BLUCİNİ KENDİSİNE HİÇ DEĞİLSE BİR NUMARA KÜÇÜK.

TELEVİZYON KUPONU 21 | BİSİKLET KUPONU 21 | FUTBOL TOPU KUPONU 21 | EĞİTİM VE ÖĞRETİM ARAÇLARI KUPONU 21 | YABANCI DİL KAMPLARI KUPONU 21 | KİTAP KUPONU 21

HER PAZAR TV'DE İZLEDİĞİMİZ

ÇOCUKLARIN SEVGİLİSİ WALT DİSNEY

HER Pazar, televizyonda Walt Disney yapımı olan bir film izliyoruz. Hemen hepimiz, bu büyük sanatçının yarattığı tipleri ("Miki Fare", "Vakvak Amca" vb...) ya sinemalarda izledik, ya da çizgi romanlarda okuduk. O kadar çok yazılıp, çizildi ki; onun "Disneyland" adlı küçük eğlence kentini bile görmüş gibiyiz.

Walt Disney, 1901 yılında doğdu. Kısa bir süre ressam olarak çalıştıktan sonra, çizgi film yapımına girişti. Bu alandaki ilk deneylerinde pek başarı kazanamadı. 1927'de, Ub Iwerks'le birlikte yarattığı "Mickey Mouse" (Miki Fare) ile büyük ün yaptı ve bu ünü, ölümüne kadar sürdürdü.

Walt Disney, çizgi film alanında bir çok yeniliğin öncüsü oldu. Önceleri, bu tür filmler kısa olurdu. İlk kez o, normal bir film uzunluğunda çizgi film yaptı. Yine ilk kez aynı filmde gerçek oyuncularla, çizgi film kahramanlarını birlikte oynattı. Bu arada "Pinokyo", "Alice Harikalar Ülkesinde" gibi çocuk klasiklerini de çizgi film olarak sinemaya uyarladı.

1951'de kurmaya başladığı, yapımı uzun süre alan Disneyland'ı her yıl yüzbinlerce kişi izliyor. Bu küçük kentte Disney, sanki bir masal evreni kurdu. Disneyland'ı izleyenler daha önce filmlerde gördükleri bütün tiplerle karşılaşıyorlar, küçük trenlere binip bir hayal ülkesinde gezi yapıyorlar.

Walt Disney, sadece bunlarla yetinmedi. TV için de çeşitli filmler yaptı. Bunların bir bölümü çizgi film idi, bir bölümünü de 40-45 dakikalık, gerçek oyuncuların oynadığı filmler. Bu büyük sanatçı, 1966 yılında öldü ama TV ekranlarına gelen filmlerle hâlâ yaşamını sürdürüyor.

Erdem ŞENER

AZAP ÇİÇEĞİ

ERCAN Turgut, müzik dünyasının çok yönlü bir sanatçısı. Söylemediği tür hemen yok gibi. Hatta bir zamanlar "Deli Fişek" adlı LP'sinin tanıtımı sırasında Deli Fişek, Ercan Turgut için söylenebilecek en güzel söz denmişti. Sanatçıyı bu kez "Azap Çiçeği" adlı "ikili" albümünde izliyoruz. Plak satışlarının böylesine durgun olduğu bir sırada ikili ve "1000 Lira fiyatlı" bir albümle müzikseverlerin karşısına çıkmak hayli cesaret isteyen bir iş. Balet Plak, yapıtlarına güveniyor ki bunu piyasaya sürmüş.

CAHİDE SONKU'NUN HAYATI FİLM OLUYOR

Kısa bir süre önce yitirdiğimiz sinema ve tiyatro sanatçısı Cahide Sonku'nun yaşamı, film oluyor. Filmin senaryosunu Nejat Karakaş hazırladı, yönetmenliğini de kendisi yapacak.

Karakaş, konuyla ilgili olarak düzenlediği basın toplantısında projeyi önce TV için hazırladığını, bu yıl içinde ekrana getirme olanağı bulamadığı için senaryoyu sinemaya aktardığını belirtti. Filmde Cahide Sonku rolünü, Aliye Rona oynayacak. Cem Bayraktar ve Ahmet Ulusaraç'ın da rol alacağı filmde, öteki roller için görüşmeler sürdürülüyor.

KÜÇÜK KIRMIZI BALIK

Liana Daskalova'dan hikâyeler. Çeviren: Mustafa Balel. Oda Yayınları, 79 sayfa, 60 lira.

BİR kitap çok güzel yazılmış olabilir. Çeviri başarılı değilse o kitap zor okutur kendini. Başarılı çeviri de yalnızca yabancı dili iyi bilmekle olmuyor, Türkçeyi iyi kullanabilmek gerekiyor. Öyle kitaplar vardır ki, çok iyi olmasına karşın, kötü çeviri onu sıradan yapıtlar düzeyine düşürür. Nice iyi kitap, kötü çeviri yüzünden yerle bir olmuştur çevrildiği dilde.

Kitabın hikâyelerinden biri de İstanbul'da geçiyor. Öbür hikâyeler de gösteriyor ki, yazar epeyi yer görmüş. Yalnızca kendi ülkesini, onun insanlarını değil, değişik ülke insanlarını da anlatıyor. İstanbul'da satıcıdan aldığı burnu kalkık terlikleri Hasan'a vermesi, Hasan'la arasındaki dostluk, onun insana duyduğu sevgiyi çok iyi gösteriyor.

● Hülya Koçyiğit, bir Türk-Alman ortak yapımı için ilke anlaşması yaptı. Yaz sonunda Almanya'da çekimine başlanacak filmde Koçyiğit, başrolü bir Alman oyuncusuyla paylaşacak.

● Kadir İnanır ile Müjde Ar, peşpeşe iki film yapacaklar. Bunların ilki olan "Ah Güzel İstanbul" yarıya geldi. Bu film biter bitmez aynı ikili, Atıf Yılmaz yönetiminde "Deli Kan" adlı yeni bir filme başlayacaklar.

● Almanya turnesini bitiren Ferdi Tayfur, yeni filmi için hazırlık yapıyor. Çekimine Antalya'da başlanacak filmin yönetmeni Temel Gürsu.

● Yaz gelince filmciler, Ege sahillerine akın ederler, bu arada bir kaç film de Kıbrıs'ta çekilir. 1981/82 sezonunun Kıbrıs'ta çekilecek ilk filmi, belli oldu. Şimdilik adı gizli tutulan bu filmde Uğur Böcekleri ile Nil Burak oynayacak, filmi Oksal Pekmezoğlu yönetecek.

● Yönetmen Arşavir Alyanak öldü. Diş doktoru olan Alyanak 1907'de doğmuş, sinemaya 1948'de oyuncu olarak girmişti. Yönetmen olarak ilk filmini 1951'de yapan Alyanak, son yıllarda film çalışmalarını bırakmıştı.

● Süavi Süalp'in ölümünden sonra yarıda kalma tehlikesi beliren "Lâf Aramızda" adlı dizi için, çözüm bulundu. Dizinin son bölümlerini Erdoğan Tünaş yazacak

DOKTOR CÜNEYT ARKIN

DEFNE

HEP bitkilerden söz ediyorum. Başak Heper'in ilgisini çekmiş, mektubunda "Neden bu?" diye soruyor. İlkbahar geldi, yaza geçiyoruz. Bu mevsimde dünyamıza bitkiler egemendir de ondan. Bunları bilmemiz, tanımamız yararlı olur kanısındayım. Üstelik şu da var; yeni yetişenler de, yaşlanmakta ya da yaşlanmış olanlar da genellikle et yiyor, et seviyorlar. Oysa sebzeler ve meyveler yaşamımızda önemli rol oynar. Bunları eksik etmememiz gerekir. Bu yüzden duruyorum üzerinde, daha çok ilginiz çekilsin istiyorum.

DEFNE'yi tanır mısınız? Soylu bir bitkidir, çağlar boyu şairlerin, generallerin ve imparatorların alınlarını çelenkleşerek süslemiştir. Çünkü defne, sanat ve güneş tanrısı Apollon'a zafer tacı diye sunulmuştur.

Defne, eski dönemlerde de yemeklerde süs olarak ya da kokusu için kullanılırdı. Defne dalıyla yapılan ızgara ve şişleri kim sevmez? Kılıç balığı, defne dalından şişe geçirilerek pişirilirse, tadını yiyen bilir artık! Böylece balığın kokusu da gitmiş olur.

SALAMURALARA katılırsa antiseptik özelliğinden ötürü besinlerin bozulmasını uzun süre önler. Eski çağlarda büyük salgın hastalıklarda, evlerin çevresinde defne yaprakları yakılarak hastalıktan korunmaya çalışılırdı.

Defne yaprakları, kekil, urumçiçeği ve adaçayı ile aynı özelliklere sahiptir. Ama boyca posça onlardan üstündür. Bu yüzden de defne benzeri otlardan çok daha kolaylıkla sağlanır ve onlardan daha çok kullanılır.

Defne hem uyarıcı, hem de iştah açıcıdır.

Yemeklerimize soylu bir hava, çekici bir koku verir.

● PUL

ODONTOMETRE NEDİR?

Pulun kenarında bulunan tırtıllara, filatelide dantel adı verilir. Danteller pullar basıldıktan sonra, perforatör makinesi ile özel olarak delinirler. Böylece pulların birbirinden ayrılması kolaylaşır.

Pulların kenarında bulunan bu dantelleri ölçen kâğıda, "Dantolometre" ya da "Odontometre" adı verilir.

Pulun bir kenarında, 2 cm. uzunluğundaki arada kaç dantel var ise, o pula, o dantel sayısı adı verilir. Örneğin dantel 12 dendiği zaman, o pulun 2 cm. aralığında 12 dantel çıkıntısı olduğu kabul edilir. Bazen de 13x13,5 dantel denir.

Danteli ölçülmek istenen pul, odontometre üzerine konur. Danteldeki girintili kısımlar, odontometre üzerinde bulunan siyah yuvarlaklara tam oturacak şekilde pul gezdirilir. Hangi sıradaki yuvarlaklar, pulun girintilerine tam oturuyor ise, onun karşılığındaki rakam, o pulun dantel ölçüsüdür. Örneğin 10, 11,5, 16 gibi...

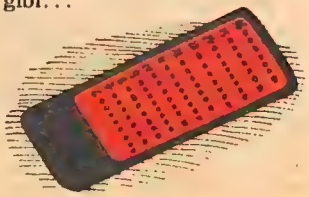

OKURDA

FIKRA

KEDİ

Vakit gece yarısını çoktan geçmişti. Salondan gelen tıkırtılar kuşkulandırdı ev sahibini. Yatağından endişeyle doğrulup salona doğru seslendi.

— Kim o?

— Miyav!..

Adamın içi biraz rahatladı, yeniden uzandı yatağına. Tıkırtı değişik biçimde sürüyordu. Yeniden seslendi:

— Kim o?

— Miyav dedik ya!..

YEDEK UÇAK

Yaşamında ilk kez uçakla yolculuk yapacaktı. Yavaşça hostese yaklaştı.

— Şey, dedi, ya uçak düşüp parçalanırsa?

— Meraklanmayın efendim, diye yanıtladı hostes tatlı tatlı gülümseyerek, şirketimizin çok sayıda yedek uçağı vardır.

DİŞ

Öğretmen, tabiat bilgisi dersinde dersi hiç dinlememiş öğrencisine sordu:

— Kaç türlü diş vardır?

Öğrenci biraz düşündükten sonra yanıtladı:

— Dört türlü efendim.

— Say bakalım.

— Sağlam diş, çürük diş, takma diş, çekilmiş diş.

PARKTA

Evsiz-barksızlardan biri ıssız bir parkta uyuyakalmıştı. Gece yarısı birden uyandı. Uyku sersemliğiyle nerede olduğunu anlayamadı. Biraz yürüdüğünde, büyük bir anıtı çevreleyen demir parmaklıklarla karşılaştı. Demir çubuklara elleriyle dokunarak çevresinde üç kez dolaştı ve kendi kendine:

— Vay canına! dedi. Ne zaman hapse düştüm acaba?

ŞİİR

KİTABIM

Candan arkadaşım
Bilgi kaynağım
Yalnızlığımı dolduran
Dostum kitabım.

Her sayfasını açtığımda
Bilgi fışkırır kitabım
Onunla öğrenir
Onunla yaşarım.

BİRİM DEMİRKOL

✱

GÜZEL YURDUM

Benim yurdum bir tane
Dünya ülkelerinde
O yerleşmiş evrenin
En değerli yerinde.

Yurdumu çok severim
Korurum canla başla
Onun havası, suyu
Güzelliği bambaşka.

NİLGÜN AVCI

✱

KÖYÜMÜZ

Köyümüzün şenlikleri
Düğünleri, töreleri
Köyün ortak malları
Ekin biçer kadınları.

Sabah erkenden
Horoz öterken
Köy çocukları
Okula giderken.

Babalar, oğullar, analar
Tarlalarla sarı başaklar
Kabak, domates, meyveler
Köy halkını beklerler.

HÜLYA KAYA

MEKTUP ARKADAŞI

HİKMET BİNGÖL: Yaşım 12. Ortaokul öğrencisiyim. Özel meraklarım futbol ve kitap okumaktır. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Örtülü Pınar Mah. 3. Sok. No: 47 Sivas

HÜLYA DUMLUPINAR: 14 yaşındayım. Şiir yazar, kart ve pul koleksiyonu yaparım. Fenerbahçe takımına sempatim var. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Hamle Sok. 14/9 Eren Apt. Göztepe-Kadıköy-İstanbul

ERSAN SARAÇ: Yaşım 14. Ben de herkeb gibi bir mektup arkadaşı edinmek istiyorum. Fotoğraf çekmeyi ve şiir yazmayı çok severim. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Kuştepe Mah. Alev Sok. Vural Apt. No: 10/6 İstanbul

İSMAİL SÖZERİ: 11 yaşındayım. Spor yapmak, ders çalışmak özel meraklarımdandır. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: 164 Evler 1. Sok. No: 8/A Tavşanlı-Kütahya

ERTAN KICIĞ: Sporu çok severim. Özellikle, futbol, basketbol ve voleybol oynamayı çok severim. Arkadaşlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Kurtuluş Mah. Şehit Şahin Cad. No: 25 Gaziantep

ALİ HIZLI: 16 yaşındayın. Liseye gidiyorum. Pul, kartpostal koleksiyonu yapıyorum. Yurdumuzun çeşitli yörelerinden arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Çal Jandarma Karakol Komutanı eliyle Yenice-Çanakkale

SERKAN ÖZTÜRK: Yaşım 10. İlkokulda okuyorum. Bisikletle gezmeyi, top oynamasını severim. Şiir yazmak, kitap okumak, müzik dinlemek, en büyük tutkularımdır. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Cami Atik Mah. Keşan Cad. Pınar Eczanesi Karşısı Malkara-Tekirdağ

RESİM

Erdal Ercan

Uğur Doğan

OKURA

Şiirlerinizi, kısa hikâye, fıkra, resim ve karikatürlerinizi **Milliyet Çocuk Dergisi: "Okurdan Okura - Cağaloğlu/İstanbul"** adresine bekliyoruz.

● ÇOCUK KULÜBÜ

Yeni Üye Olanlar

888— Kemal Kayacan (İstanbul), 889— Özkan Pehlivan (Amasya), 890— Devrim Kemal (İstanbul), 891— Behçet Saraç (Eskişehir), 892— Egemen Öztürk (Sakarya), 893— Hasan Başer (Balıkesir), 894— Muammer Çakmaz (Hayrabolu), 895— Funda Akdağ (İstanbul), 896— Önder Kaya (Bursa), 897— Şaban Yelkenci (Çanakkale), 898— Deniz Şahin Eğribaş (Adana), 899— Can Kalender Eğribaş (Adana), 900— Ali Özcan (Ankara), 901— Elif Yavuz (İstanbul), 902— Murat Haydaroğlu (Ankara), 903— Hakan Altun (Artvin), 904— İnci Baykal (İzmir), 905— Çağlar Yelkenci (Aydın), 906— Özer Lâfatan (Ankara), 907— Cüneyt Varilci (İstanbul), 908— Yavuz Hamza (İstanbul), 909— Zafer Tokuş (Adapazarı), 910— Hüseyin Kuru (Düzce), 911— Murat Bener (İzmit), 912— Ahmet Gültopu (Aydın), 913— Selçuk Çelebi (İstanbul), 914— Halil Ekiz (Antalya), 915— Türker Dinçer (Silifke), 916— Cafer Göbelek (İstanbul), 917— Nihat Aytekin (Balıkesir), 918— Timur Yılmaz (Tekirdağ), 919— Giray Torkonlu (İstanbul), 920— İlker Gümüşer (Ankara), 921— Murat Aldemir (Balıkesir), 922— Işıl Genel (Muğla), 923— Gürsu Okur (Balıkesir), 924— Hakan Tuna (Tekirdağ), 925— Metin Özbulduk (Adıyaman), 926— Nevzat Özgün (Adıyaman), 927— Zeki Ezer (Hatay), 928— Sezai Doğan (Kayseri), 929— Okan Öçer (Balıkesir), 930— Meltem Gül (İzmit), 931— Tayyibe ve Faruk oğlu, adını soyadını yazmayı unutmuş okurumuz (Bursa), 932— Ender Sezer (Eskişehir), 933— Ufuk Bayraktar (Aydın), 934— Mehmet Dolunay (İzmir), 935— Atilla Ayık (İzmit),

✱ TEMİZLİK

Bahar geliyor
Çiçekler açıyor
Kuşlar ötüyor
Bu güzellikleri
Koruyalım
Çevremizi temiz
Tutalım.

Güzel ve temiz
Çevrede
Yetişen çocuklar
Çirkin davranışlı
Olamazlar.

Büyüklerimiz de
Bu durumu bilmeli
Ve çevrelerini
Temiz tutmalı
Bahar hepimize
Mutluluklar versin.

BAŞAK HEPER

✱

SEVGİ

Kuşlar cıvıl cıvıl cıvıldaşır,
Emel dolu, istek dolu.
Güllerde arılar koklaşır,
Sevgi dolu, ümit dolu.

Leylekler yuvalarına yaklaşır,
Ama mutlu, ama üzgün.
Çocuklar sokaklarda oynaşır,
Ama güle, ama düşe

Ağaçlar tomurcuklaşır,
Hem açar, hem açmaz.
Güzellere güller yakışır,
Hem mutlu, hem sevinçli.

ÖNGÜ MUT

● HİKÂYE

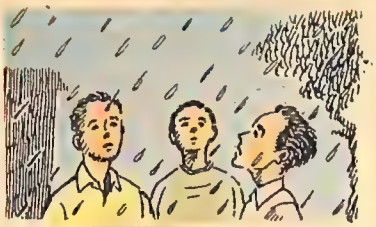

YAĞMUR

Ali, Hasan ve Kâmil üç kardeştiler. Birbirlerini çok severler ve hep iyi geçinirlerdi. Sokakta hep birlikte olurlardı. Yalnız içlerinde Ali oynamayı çok severdi.

Yağmurlu bir gündü. Bu üç kardeş de camdan bakıyordu. Bir ara Ali:

— Ben şu yağmuru hiç sevmiyorum, şimdi yağmur yağmasa çiftçilerin tarlaları sulanmaz ve onlar iyi verim alamaz, biz de besinlerin çoğundan faydalanamayız.

Ali'ye anlatamadılar. Ali yine de:

— Siz ne derseniz deyin, ben yağmuru sevmiyorum, diyordu.

Yıllar geçti, hepsi birer meslek sahibi oldu. Hasan mühendislik, Kâmil öğretmenlik yapıyordu. Ali çok oynadığı için kardeşleri gibi ayrı bir meslek edinemedi ve çiftçi oldu.

O yaz Kâmil ile Hasan, Ali'nin yanına geldiler. Ali, kardeşlerinin karnı açtır diye onlara sofra kurdu ve buyur etti. Hep birlikte sofraya oturdular, hem yemek yediler, hem konuştular. Bir ara Ali;

— Bu sıralar hiç yağmur yağmıyor böyle giderse bütün mahsül kuruyacak, dedi.

Hasan, Ali'nin bu sözüne çok sinirlendi. Kâmil nedenini sorunca:

— Anımsıyor musun? Yıllar önce yağmurlu bir günde Ali, yağmuru hiç sevmediğini söylemişti. Ama şimdi ah! keşke yağmur yağsa, diyor.

Ali'nin yüzü kıpkırmızı oldu ve başını öne eğdi. Yıllar önce söylediği sözden şimdi çok pişmanlık duyuyordu.

CENGİZ ULUS

Mustafa Dizsöz

Ömer İzlen Berkman

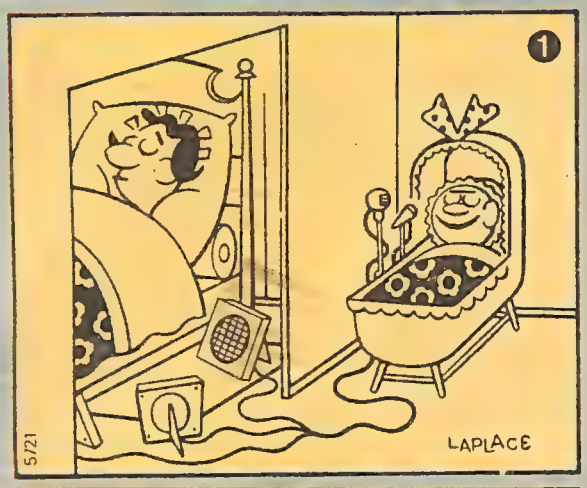

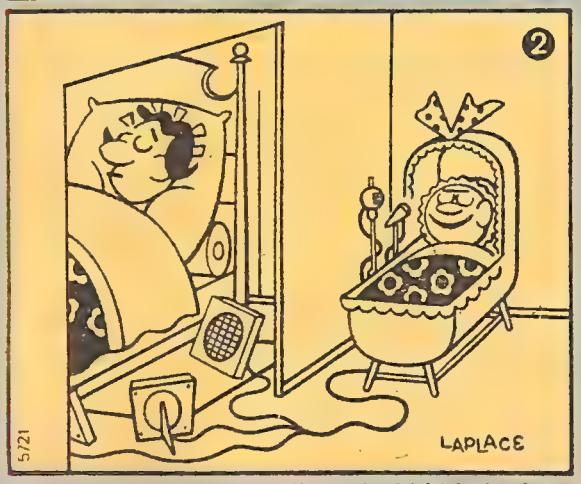

8 FARK

Yukarıdaki iki resim birbirlerine benzer görünüyorlar. Gerçekten de ilk bakışta birbirlerinden farkları yok gibi. Ama aralarında tam 8 fark var. Bu farklılıklar nerelerde; bulabilir misiniz?

DALGIN RESSAM

Resmin ressamı epey dalgınmış. Dalgın olduğunu nasıl mı anladık? Yukarıdaki resmi yaparken bazı yanlışlar yapmış, eksikler bırakmış da ondan! Sizler; ressamımızın, dalgınlığa gelerek yanlış ve eksik çizdiği noktaları bulabilir misiniz?

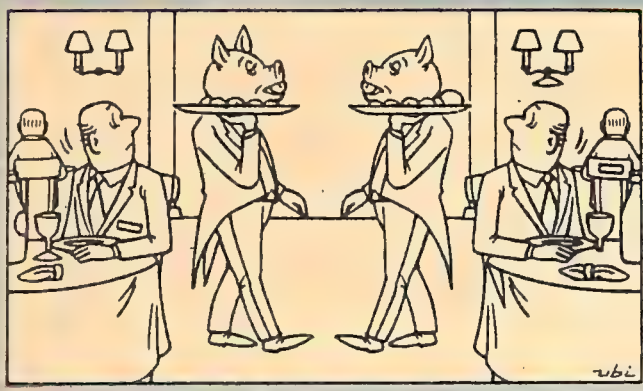

SİMETRİK ŞEKİL

Yukarıdaki resmin simetrikliğini bozan bir çok nokta var. Bu noktalar nerelerde? Biraz çaba gösterirseniz, sanırız bulabileceksiniz.

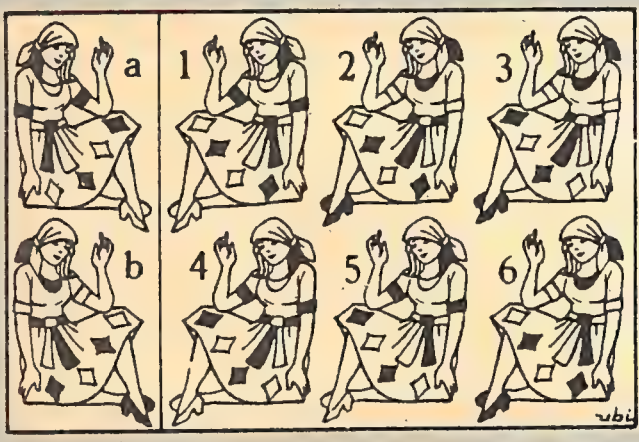

EŞ PARÇA

Yukarıdaki resmin solunda (a) ve (b) harfleriyle gösterilen modeller, sağda, 1'den 6'ya kadar rakamlandırılmış resimlerden ikisinin eşidirler. Bu eş resimleri bulabilir misiniz?

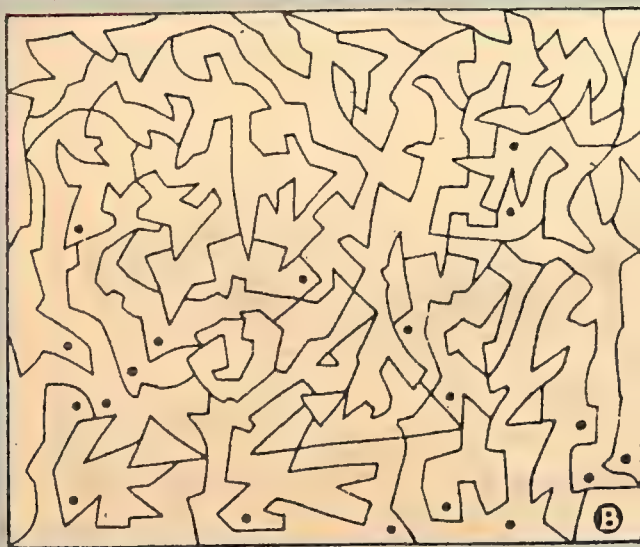

NOKTALI BULMACA

Aşağıda bir yığın çizgi ve bu çizgilerin oluşturduğu boşluklar var. Bu boşluklardan bazıları ise noktalı. Elinize bir kalem alın ve bu noktalı boşlukları doldurmaya başlayın. Bakalım ne çıkacak?

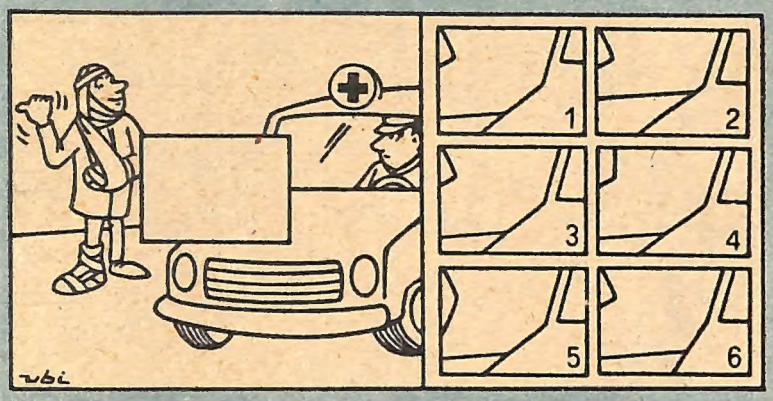

EŞ KARE

Yandaki resmin solundaki büyük karede, dikdörtgen biçiminde bir boşluk var. Sağda, rakamlı küçük karelerde ise, bu boşluğa girebilecek 6 seçenek bulunuyor. Söz konusu boşluğu hangi kare doldurabilir?

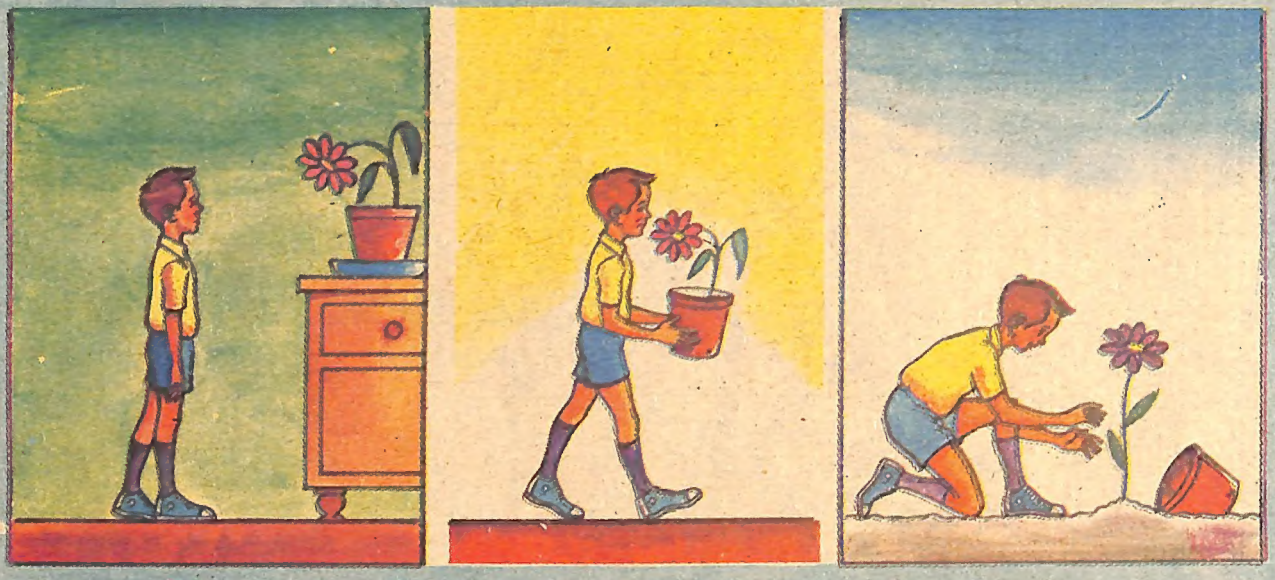

BİR HİKÂYE YAZALIM

"Bir Hikâye Yazalım" köşesinde size bu hafta yukarıdaki üç resim yol gösterecek. Birbirinin devamı olan bu resimlere bakarak bir hikâye yazacak, bize göndereceksiniz. Geçen hafta, 3. sayfamızda da belirttiğimiz gibi, hikâyeleriniz bir seçici kurulca değerlendirilecek ve birinciliğe değer görülen hikâye sayfamızda yayımlanacaktır. Hikâyenin yazarı kardeşimize ise, telif ücreti olarak 1.000.- TL. ödenecektir. Gönderme adresini bir kez daha yineleyelim: **Milliyet Çocuk Dergisi "Bir Hikâye Yazalım" Cağaloğlu/İstanbul.**

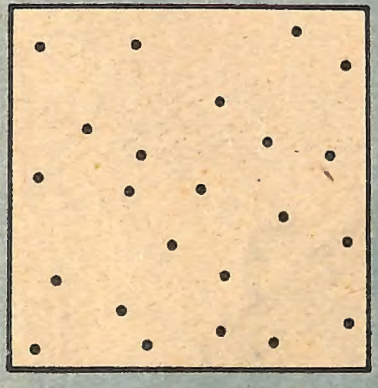

VAZOLAR

Yukarıdaki vazolar noktalarla üst üste konulduğunda bazı vazolar noktaların içinde kalıyor. Acaba onları bulabilir miyiz?

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

10 FARK: 1— Sağda üstteki kuş, 2— Soldaki ağacın dalları, 3— Kilometre taşındaki sayı, 4— Solda üstteki ağacın arka sağındaki çalılar, 5— Şoförün şapkası, 6— Otobüsün arması, 7— Sol alttaki levhanın oku, 8— Sağdaki öğrencinin kemeri, 9— Sağ üstteki çalılar, 10— Öndeki öğrencinin ayakkabısı.

7 BENZER: 1— Dalgıcın bıçağının sapı ile sabanın tutma yeri, 2— Zıpkının sapı ile sabanın diğer kolu, 3— Yengeçin kıskacı ile şapkadaki tüy, 4— Soldaki kayaların üstündeki çıkıntı ile uçan kuşlardan biri, 5— Dalgıcın alt solundaki çizgiler ile solda uzaktaki yeşillikler, 6— Yengeçin vücudu ile adamın önündeki taşlar, 7— Deniz gözlüğünden çıkan alttaki kabarcık ile arabanın ön tekerleğinin içi.

FARKLI KARELER: 1— Soldaki arabanın farı, 2— Arka soldaki ağaçlar, 3— Adamın dirseğindeki yama.

HANGİ KABLO?: Prize bağlı olan kablo, B lâmbasını yakar.

Jumbo Jet

Bir uçak düşünün. Sivil havacılığın en gelişmiş uçağı olsun, bir defada hiç inmeden 10.000 kilometre uçsun, 490 kişiyi ve bavullarını da taşısın, kuyruğunun eriştiği yükseklik 5 katlı bir eve eşit olsun, ayda sadece 7 tane yapabilmek için 11.000 kişi günde 3 vardiya ile durmaksızın çalışsın... İşte, Boeing 747, yaygın adı ile Jumbo Jet. Şu anda 434 adedi Singapur Havayolları'ndan Carterci (kiralık uçaklar ile servis sunan şirketler) havayollarına kadar çeşitli kuruluş ve ulusların beğenisini kazanmış, gelecek yıllar için 528 adet sipariş almış eşsiz bir uçak. Bu hafta sunduğumuz Boeing 747'yi iyice inceleyin, gelmiş geçmiş en büyük uçak bu olacak, çünkü geleceğin uçakları yakıt tasarrufu amacıyla daha küçülecek...

a Pilot kabini
b Bar
c 1. sınıf kabin
d Turist sınıfı kabin
e İniş takımları
f Arka kargo bölümü
g Bagaj
h Tuvalet
j Gardrop
k Havalandırma
l Radar, meteoroloji aygıtları
m VHF (çok yüksek frekanslı) haberleşme anteni
n Farlar

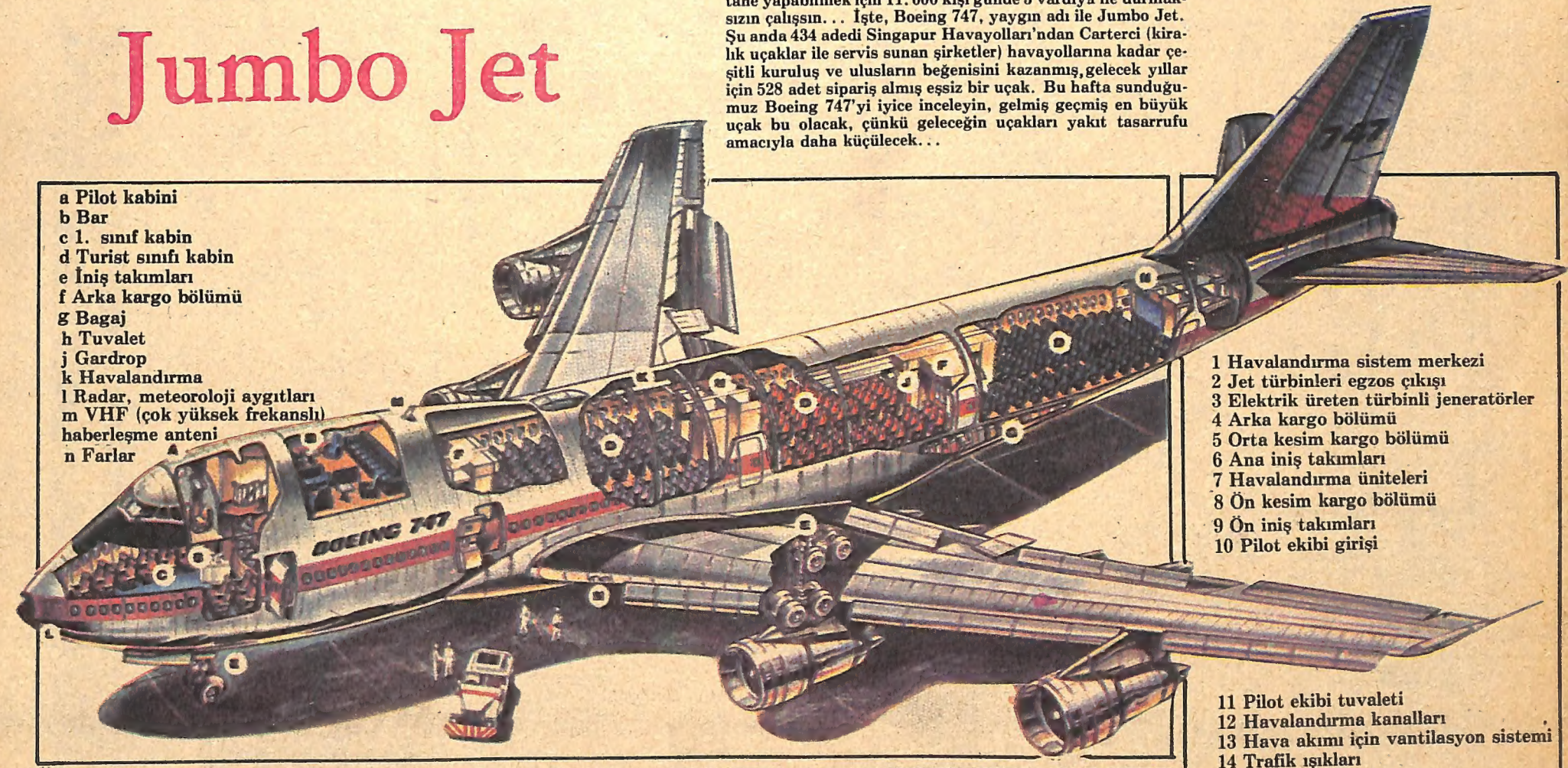

1 Havalandırma sistem merkezi
2 Jet türbinleri egzos çıkışı
3 Elektrik üreten türbinli jeneratörler
4 Arka kargo bölümü
5 Orta kesim kargo bölümü
6 Ana iniş takımları
7 Havalandırma üniteleri
8 Ön kesim kargo bölümü
9 Ön iniş takımları
10 Pilot ekibi girişi
11 Pilot ekibi tuvaleti
12 Havalandırma kanalları
13 Hava akımı için vantilasyon sistemi
14 Trafik ışıkları
15 İçecek su depoları

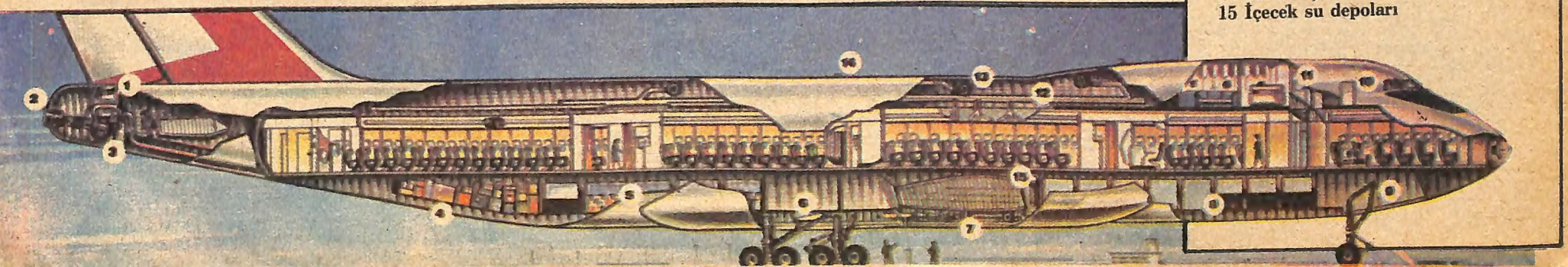

Çocuklar!

BAKKALDAN ALACAĞINIZ ② TANE MİS MISIR GEVREĞİ/nin CORN FLAKES "Çok kolay" YAZAN YERİNİ KESİP BİZE GÖNDERİN, TİŞÖRTÜNÜZÜ ALIN!

Sevgili çocuklar,
Sizlere bahar ve yaz boyunca sırtınızdan çıkarmayacağınız tişörtler hazırladık. Bu tişörtleri, spor ve oyun forması gibi de kullanabileceksiniz.

Tişörtünüzü nasıl alacaksınız?

Bakkaldan iki kutu mısır gevreği (Cornflakes) alın. Kutuların yan kenarındaki "Çok kolay" yazılı parçayı kesin. Okunaklı yazılmış isim ve adresinizle birlikte P.K. 129 Mecidiyeköy-İstanbul adresine postalayın. Ama yaşınızla beraber tişörtünüzün "küçük" mü, "orta boy" mu olacağını belirtmeyi sakın unutmayın. Mısır gevreğinizi de afiyetle yiyin.

Mısır gevreği, tozşeker, soğuk süt.
Çıtır çıtır. Afiyet olsun.

ÇAĞDAŞ KAHVALTINIZ
Mayıs ve Haziran'da

BEDAVA

3000 TİŞÖRT DAĞITIYORUZ.

Türkbank
ÇOCUK TİYATROSU

Çocuklar! FATİH ŞEHİR TİYATROSU'nda Buluşalım
DAVETİYELER ŞUBELERİMİZDE

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"ikinci adresiniz"